

warta.

TUnŻ „WARTA” S.A.

SPRAWOZDANIE O WYPŁACALNOŚCI I KONDYCJI FINANSOWEJ

na dzień 31 grudnia 2019 roku i za rok
obrotowy kończący się tego dnia

spis treści

spis treści	2
spis rysunków	3
spistabel	4
spis załączników	5
Zastosowane definicje i skróty	6
Podsumowanie	11
A Działalność i wyniki operacyjne	16
A.1 Działalność	16
A.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej	19
A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)	22
A.4 Wyniki z pozostałych rodzajów działalności	25
A.5 Wszelkie inne informacje	26
B System zarządzania	27
B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania	27
B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji	37
B.3 System zarządzania ryzykiem, w tym Własna Ocena Ryzyka i Wypłacalności	40
B.4 System kontroli wewnętrznej	49
B.5 Funkcja audytu wewnętrznego	54
B.6 Funkcja aktuarialna	56
B.7 Outsourcing	59
B.8 Wszelkie inne informacje	61
C Profil ryzyka	62
C.1 Ryzyko aktuarialne	67
C.2 Ryzyko rynkowe	68
C.3 Ryzyko kredytowe	71
C.4 Ryzyko płynności	73
C.5 Ryzyko operacyjne	73
C.6 Pozostałe istotne ryzyka	76
C.7 Wszelkie inne informacje	78
D Wycena do celów wypłacalności	79
D.1 Aktywa	80
D.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	87
D.3 Inne zobowiązania	94
D.4 Alternatywne metody wyceny	97
D.5 Wszelkie inne informacje	101
E Zarządzanie kapitałem	102
E.1 Środki własne	102
E.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy	105
E.3 Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności	108
E.4 Różnice pomiędzy formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	108
E.5 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności	108
E.6 Wszelkie inne informacje	108
ZAŁĄCZNIKI	109

spis rysunków

Rysunek 1. Struktura właścicielska Spółki i jej Akcjonariusza, obejmująca dodatkowo polskie spółki z Grupy Talanx	16
Rysunek 2. Składka przypisana brutto w podziale na linie biznesowe.....	20
Rysunek 3. Dochody działalności ubezpieczeniowej w podziale na linie biznesowe	21
Rysunek 4. Struktura portfela aktywów.....	23
Rysunek 5. Wyniki działalności inwestycyjnej.....	24
Rysunek 6. Struktura organizacyjna Spółki.....	31
Rysunek 7. Funkcje kluczowe w Spółce	33
Rysunek 8. Model trzech linii obrony	34
Rysunek 9. Wymogi w zakresie kompetencji i reputacji.....	38
Rysunek 10. Proces zarządzania ryzykiem	41
Rysunek 11. Katalog rodzajów ryzyka	43
Rysunek 12. Struktura organizacyjna w procesie zarządzania ryzykiem.....	45
Rysunek 13. Funkcja zgodności z przepisami w strukturze organizacyjnej Spółki	52
Rysunek 14. Funkcja aktuarialna w strukturze organizacyjnej Spółki	57
Rysunek 15. Profil ryzyka Spółki wg formuły standardowej	63
Rysunek 16. Rodzaje ryzyka aktuarialnego	67
Rysunek 17. Rodzaje ryzyka rynkowego	69
Rysunek 18. Rodzaje ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta.....	72
Rysunek 19. Rodzaje ryzyka operacyjnego.....	74
Rysunek 20. Kapitał własny a środki własne Spółki.....	104
Rysunek 21. Kapitałowy wymóg wypłacalności	105

spis tabel

TABELA 1. DANE FINANSOWE Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ	20
TABELA 2. DANE FINANSOWE Z DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ	22
TABELA 3. DANE FINANSOWE Z DZIAŁALNOŚCI POZOSTAŁEJ	25
TABELA 4. ISTOTNE UMOWY NAJMU	26
TABELA 5. POZIOMY WSPÓŁCZYNNIKA WYPŁACALNOŚCI S2	48
TABELA 6. WYNIKI PRZEPROWADZONYCH TESTÓW WARUNKÓW SKRAJNYCH W 2019 ROKU	66
TABELA 7. WYNIKI ODWROTNYCH TESTÓW WARUNKÓW SKRAJNYCH	66
TABELA 8. TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA RYNKOWEGO.....	70
TABELA 9. TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA KREDYTOWEGO	72
TABELA 10. TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA OPERACYJNEGO	76
TABELA 11. ZESTAWIENIE AKTYWÓW SPÓŁKI NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 ROKU.....	81
TABELA 12. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 ROKU.....	87
TABELA 13. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 ROKU W PODZIALE NA LINIE BIZNESOWE	88
TABELA 14. ZASADY WYCENY REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH W PODZIALE NA LINIE BIZNESOWE ...	92
TABELA 15. ZESTAWIENIE ZOBOWIĄZAŃ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 ROKU	94
TABELA 16. ZESTAWIENIE POZOSTAŁYCH REZERW	95
TABELA 17. WARTOŚĆ SKOMPENSOWANA DTA/DTL	96
TABELA 18. ZMIANY ŚRODKÓW WŁASNYCH W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM.....	103
TABELA 19. ŚRODKI WŁASNE DOPUSZCZONE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 ROKU	104
TABELA 20. FORMUŁA LINIOWA DLA UBEZPIECZEŃ NIEŻYCIOWYCH.....	106
TABELA 21. FORMUŁA LINIOWA DLA UBEZPIECZEŃ ŻYCIOWYCH.....	107
TABELA 22. KALKULACJA MINIMALNEGO WYMAGU KAPITAŁOWEGO ZA POMOCĄ FORMUŁY STANDARDOWEJ	107

spis załączników

ZAŁĄCZNIK 1. POZYCJE BILANSOWE (S.02.01.02).....	110
ZAŁĄCZNIK 2. SKŁADKI, ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA ORAZ KOSZTY WG LINII BIZNESOWYCH (S.05.01.02)...	114
ZAŁĄCZNIK 3. SKŁADKI, ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA ORAZ KOSZTY WG KRAJU (S.05.02.01)	119
ZAŁĄCZNIK 4. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE DLA UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE I UBEZPIECZEŃ ZDROWOTNYCH O CHARAKTERZE UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE (S.12.01.02).....	120
ZAŁĄCZNIK 5. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE DLA UBEZPIECZEŃ INNYCH NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (S.17.01.02)	122
ZAŁĄCZNIK 6. ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU POZOSTAŁYCH UBEZPIECZEŃ OSOBOWYCH I MAJĄTKOWYCH OGÓŁEM ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ INNEJ NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (S.19.01.21)	126
ZAŁĄCZNIK 7. WPŁYW ŚRODKÓW W ZAKRESIE GWARANCJI DŁUGOTERMINOWYCH I ŚRODKÓW PRZEJŚCIOWYCH (S.22.01.21).....	128
ZAŁĄCZNIK 8. ŚRODKI WŁASNE (S.23.01.01).....	129
ZAŁĄCZNIK 9. KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI – DLA PODMIOTÓW STOSUJĄCYCH FORMUŁĘ STANDARDOWĄ (S.25.01.21).....	132
ZAŁĄCZNIK 10. MINIMALNY WYMÓG KAPITAŁOWY – DZIAŁALNOŚĆ UBEZPIECZENIOWA LUB REASEKURACYJNA PROWADZONA JEDYNIEM W ZAKRESIE UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE LUB JEDYNIEM W ZAKRESIE UBEZPIECZEŃ INNYCH NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (S.28.01.01)	133

Zastosowane definicje i skróty

- A**
Akcjonariusz – podmiot posiadający 100% akcji w Spółce – TUiR „WARTA” S.A.
ALM (z ang. Asset Liability Management) – proces zarządzania ryzykiem niedopasowania wynikającym z rozbieżnej struktury aktywów i zobowiązań.
Apetyt na ryzyko – wielkość straty negatywnie wpływającej na poziom zysków lub kapitałów, jaką Spółka jest w stanie zaakceptować w realizacji założonych celów i strategii. W Spółce apetyt na ryzyko definiowany jest poprzez budżet ryzyka.
- B**
Back-test – weryfikacja adekwatności modelu i jego parametrów (stosowany do weryfikacji kalkulacji aktuarialnych).
BIA (z ang. Business Impact Analysis) – Analiza Wpływu na Biznes.
Bilans ekonomiczny – zestawienie aktywów i zobowiązań wycenionych zgodnie z wymogami Wyłączalności 2.
Bilans statutowy – bilans stanowiący integralną część sprawozdania statutowego. Na potrzeby niniejszego Sprawozdania oznacza to wartości odpowiadające wartościom ze sprawozdania statutowego, zaprezentowane zgodnie z odpowiednimi zasadami obowiązującymi na potrzeby Wyłączalności 2, tj. w układzie bilansu ekonomicznego.
BondSpot S.A. – spółka akcyjna prowadząca polski rynek pozagiełdowy.
BPV (z ang. Basic Point Value) – wrażliwość pozycji netto (wartość obecna przyszłych przepływów pieniężnych z aktywów i pasywów netto) na wzrost krzywych stóp procentowych o 1 punkt bazowy.
Budżet ryzyka – maksymalny akceptowalny poziom kapitałowego wymogu wyłączalności.
- C**
CMP (z ang. Compliance Monitoring Plan) – plan działania podejmowany przez Departament Compliance zapewniający wykrycie ryzyka naruszenia zasad Compliance na możliwie wczesnym etapie.
CVAR (z ang. Credit Value at Risk) – miara ryzyka VAR dla ryzyka kredytowego.
- D**
Data bilansowa – dzień, na który sporządzone zostało sprawozdanie statutowe oraz niniejsze Sprawozdanie.
Depozyt ON – depozyt, który zostanie rozliczony do końca następnego dnia roboczego po dniu złożenia depozytu.
- DTA (z ang. Deferred Tax Assets)** – aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.
DTL (z ang. Deferred Tax Liabilities) – rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.
Duracja – miara ryzyka stopy procentowej interpretowana jako średni czas trwania instrumentu.
Dyrektorzy B-1 – dyrektorzy poszczególnych komórek organizacyjnych w Spółce podległych bezpośrednio jednemu z Członków Zarządu.
Dyrektywa Wyłączalność 2 – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 roku w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. UE.L.2009.335 z późn. zm.).
- E**
EIOPA (z ang. European Insurance and Occupational Pensions Authority) – Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych.
- F**
Formuła standardowa – algorytm kalkulacji kapitałowego wymogu wyłączalności określony przez Specyfikację Techniczną.
Funkcje kluczowe – funkcja audytu wewnętrznego, funkcja zgodności z przepisami, funkcja aktuarialna, funkcja zarządzania ryzykiem.
- G**
GIIF – Generalny Inspektor Informacji Finansowej.
GPW – Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie.
Grupa Talanx – grupa kapitałowa, której podmiotem dominującym jest Talanx A.G. sprawującym kontrolę m.in. nad HDI International A.G.
GUS – Główny Urząd Statystyczny.
- K**
Kapitałowy wymóg wyłączalności (z ang. SCR – Solvency Capital Requirement) – wymóg kapitałowy wyznaczony zgodnie z odpowiednimi zapisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz Specyfikacji Technicznej. Kapitałowy wymóg wyłączalności jest określany jako kapitał ekonomiczny, który zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji musi posiadać dla zagwarantowania, że upadłość nastąpi nie częściej niż raz na 200 przypadków lub, ewentualnie, że istnieje przynajmniej 99,5% prawdopodobieństwo, że zakład nadal będzie w stanie wypełniać swoje

zobowiązania wobec ubezpieczających i beneficjentów przez najbliższe 12 miesięcy od daty bilansowej.

Kierownictwo Spółki – Zarząd Spółki, dyrektorzy B-1 oraz dyrektorzy/kierownicy podległych im komórek organizacyjnych (kadra menadżerska, zarządzająca komórkami organizacyjnymi).

Kierownik jednostki (w rozumieniu Ustawy o Rachunkowości) – członek zarządu lub innego organu zarządzającego, a jeżeli organ jest wieloosobowy – członkowie tego organu, powołani do pełnienia tej funkcji zgodnie z postanowieniami umowy spółki, statutu lub innymi obowiązującymi jednostkę przepisami prawa. Wyłączeniu podlegają pełnomocnicy ustanowieni przez jednostkę.

KNF, organ nadzoru – Komisja Nadzoru Finansowego. KNF wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (dalej UKNF).

Kodeks Spółek Handlowych – ustawa z dnia 29 września 2016 roku Kodeks Spółek Handlowych (Dz.U. 2016.1578).

Komórka organizacyjna – departament, biuro lub centrum w randze departamentu wraz z podległymi komórkami.

Kontrakt IRS (z ang. Interest Rate Swap) – swap stopy procentowej – instrument pochodny, którego przedmiotem jest zawarcie kontraktu wymiany płatności odsetkowych.

Kontrakt Forward – transakcja pochodna polegająca na kupnie lub sprzedaży dobra bazowego w z góry określonym terminie realizacji i za z góry określoną cenę wykonania.

KPI (z ang. Key Performance Indicators) – finansowe i niefinansowe wskaźniki stosowane jako mierniki w procesach pomiaru stopnia realizacji celów organizacji.

KRI (z ang. Key Risk Indicators) – wybrane parametry procesu biznesowego opisujące zmiany profilu ryzyka operacyjnego tego procesu.

L

Limity inwestycyjne – system limitów inwestycyjnych określony przez Zarząd Spółki.

M

Margines ryzyka – część rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów Wyplacalności 2 służąca zapewnieniu, że wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiada kwocie, jakiej strona trzecia zażądałaby za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz wywiązanie się z nich.

MCEV (z ang. Market Consistent Embedded Value) – miara obrazująca wartość obecną udziału akcjonariuszy w zyskach rozliczanych z aktywów przydzielonych do istniejącego portfela ubezpieczeń po wystarczającym uwzględnieniu zagregowanego ryzyka w istniejącym portfelu ubezpieczeń. Uwzględnienie ryzyka powinno

być skalibrowane aby odpowiadać cenie rynkowej za ryzyko o ile jest ona miarodajnie obserwowalna.

Minimalny wymóg kapitałowy (z ang. MCR – Minimum Capital Requirement) – wymóg kapitałowy wyznaczony zgodnie z zapisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

MSSF 16 – Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej nr 16 w przedmiocie Leasingu (Dz.U.U.E.L.2017.291/1).

N

Najlepsze oszacowanie – oczekiwana wartość obecna przyszłych przepływów pieniężnych ważonych prawdopodobieństwem ich realizacji, obliczona przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka zgodnie z wymogami Dyrektywy Wyplacalność 2 oraz postanowieniami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

NBP – Narodowy Bank Polski.

NewConnect – zorganizowany rynek akcji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, prowadzony poza rynkiem regulowanym w formule alternatywnego systemu obrotu.

O

Osoby nadzorujące funkcje kluczowe – dyrektorzy kierujący: Departamentem Audytu Wewnętrznego, Departamentem Compliance, Departamentem Aktuariatu (tu: Aktuariusz Nadzorujący Funkcję Aktuariatną) oraz Departamentem Zarządzania Ryzykiem.

P

Plan Biznesowy – średniookresowy plan finansowy opracowywany zgodnie ze Statutem Spółki co roku przez Zarząd Spółki i przedkładany do akceptacji Radzie Nadzorczej Spółki.

Polityka Zarządzania Kapitałem – obowiązująca w Spółce polityka określająca zasady zarządzania kapitałem w Spółce.

Profil ryzyka – skala i struktura ekspozycji na ryzyko z uwzględnieniem specyfiki prowadzonej działalności.

PUODO – Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

R

Risk Scan – ustrukturyzowany proces identyfikacji i oceny ryzyk, którego celem jest identyfikacja istotnych ryzyk, które mogą mieć negatywny wpływ na wynik finansowy Spółki w perspektywie roku, opis mechanizmów kontrolnych dla zidentyfikowanych ryzyk, ocena ryzyk oraz adekwatności mechanizmów kontrolnych, a także opracowanie ewentualnych dodatkowych mechanizmów kontrolnych ograniczających ryzyko rezydualne.

Rozporządzenia wykonawcze Komisji (UE) dotyczące kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności – Rozporządzenia ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do:

- procedury zatwierdzania przez organy nadzoru stosowania parametrów specyficznych dla danego zakładu zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2 (2015/498 z dnia 24 marca 2015 roku),
- wykazów jednostek samorządu regionalnego i władz lokalnych, ekspozycje, wobec których należy traktować jako ekspozycje wobec rządu centralnego zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2 (2015/2011 z dnia 11 listopada 2015 roku),
- odchyień standardowych dla systemów wyrównania ryzyka w przypadku ubezpieczeń zdrowotnych zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2 (2015/2013 z dnia 11 listopada 2015 roku),
- indeksu akcji wymaganego na potrzeby symetrycznego dostosowania standardowego wymogu kapitałowego zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2 (2015/2016 z dnia 11 listopada 2015 roku),
- skorygowanych współczynników służących do obliczania wymogu kapitałowego dla ryzyka walutowego w przypadku walut powiązanych z euro zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność 2 (2015/2017 z dnia 11 listopada 2015 roku).

Rozporządzenie delegowane – Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku (Dz.U.U.E.L.2015.12.1) wydane na podstawie i uzupełniające Dyrektywę Wypłacalność 2.

Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji – Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz.U.2016.562).

Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych – Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz.U.2017.277).

S

Specyfikacja Techniczna – zasady wyceny i wyznaczania wymogów kapitałowych określone w Rozporządzeniu delegowanym, Rozporządzeniach wykonawczych Komisji (UE) dotyczących kalkulacji

kapitałowego wymogu wypłacalności, a także w uzupełniających interpretacjach organu nadzoru.

Sprawozdanie, SFCR – niniejsze Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej TUŃ „WARTA” S.A.

Sprawozdanie statutowe – sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określonymi w Ustawie o rachunkowości oraz sporządzone zgodnie ze szczególnymi zasadami rachunkowości określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji. Na potrzeby niniejszego Sprawozdania oznacza to wartości odpowiadające wartościom ze sprawozdania statutowego, zaprezentowane zgodnie z odpowiednimi zasadami obowiązującymi na potrzeby Wypłacalności 2.

Statut Spółki, Statut – Statut Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie „WARTA” Spółka Akcyjna, zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie w dniu 28 czerwca 2016 roku, zarejestrowany w dniu 7 grudnia 2016 roku.

Strategia Zarządzania Ryzykiem – dokument opisujący system zarządzania ryzykiem funkcjonujący w Spółce oraz określający cele strategiczne zarządzania ryzykiem.

Symulacja Monte Carlo – złożony proces przeprowadzania dużej liczby symulacji dla danego modelu finansowego przy założeniu, że nie są znane dokładne wartości wybranych zmiennych tego modelu w danym okresie w przyszłości, znane jest natomiast kształtowanie się wartości tych zmiennych w przeszłości.

Ś

Środki własne (z ang. Own Funds) – środki własne wyznaczone zgodnie z zapisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, tj. aktywa wolne od obciążeń, dostępne na pokrycie strat wynikających z niesprzyjających wahań w obszarze wykonywanej działalności, zarówno przy założeniu jej kontynuacji, jak i w przypadku jej likwidacji.

T

Treasury BondSpot Hurtowy – hurtowy rynek obrotu obligacjami skarbowymi oraz bonami skarbowymi.

TUŃ „WARTA” S.A. – Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie „WARTA” S.A. z siedzibą w Warszawie, dalej także Spółka.

U

UFK – ubezpieczeniowe fundusze kapitałowe.

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej – Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 roku (Dz. U.2019.381 t.j. z dnia 27 lutego 2019 r.).

Ustawa o rachunkowości – Ustawa o Rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku (Dz. U. 2019.351 t.j. z dnia 22 lutego 2019 r., z późn. zm.).

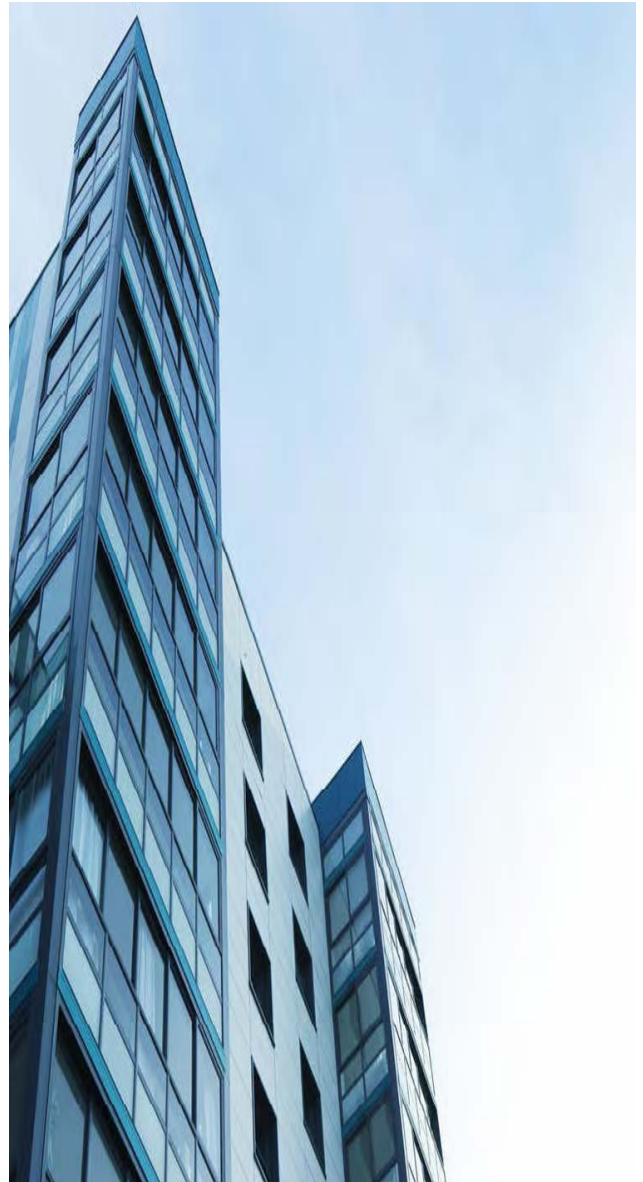
V

VAR (z ang. Value at risk) – miara ryzyka wyrażająca graniczny poziom straty wyznaczony przy ustalonym prawdopodobieństwie jej osiągnięcia.

W

Współczynnik wypłacalności S2 – iloraz środków własnych i kapitałowego wymogu wypłacalności (pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi).

Wypłacalność 2 (S2) – uregulowany prawnie, zgodnie z zapisami Dyrektywy Wypłacalność 2 i regulacji sporządzonych na jej podstawie, system monitorowania wypłacalności zakładów ubezpieczeń. W polskim systemie prawnym zapisy Dyrektywy Wypłacalność 2 zostały zaimplementowane Ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej na dzień 31 grudnia 2019 roku i za rok obrotowy kończący się tego dnia

Podstawa sporządzenia

Niniejsze Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej na dzień 31 grudnia 2019 roku i za rok obrotowy kończący się tego dnia zostało sporządzone w celu wypełnienia wymogów art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Niniejsze Sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, Rozporządzenia delegowanego oraz Wytocznymi dotyczącymi sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji (EIOPA-BoS-15/109).

Pozycje finansowe zaprezentowane w niniejszym Sprawozdaniu, o ile nie wskazano inaczej, podlegają wycenie zgodnie z przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Spółka wycenia aktywa i zobowiązania przy założeniu kontynuacji działalności (zgodnie z Art. 7 Rozporządzenia delegowanego).

Sprawozdanie składa się z pięciu podstawowych części, w których:

- A. Działalność i wyniki operacyjne – scharakteryzowano profil działalności Spółki, opisano i skomentowano osiągnięte w bieżącym i poprzednim roku wyniki finansowe, ze szczególnym uwzględnieniem wyników z działalności ubezpieczeniowej i inwestycyjnej.
- B. System Zarządzania – zaprezentowano podstawowe

informacje na temat systemu zarządzania w Spółce z uwzględnieniem stosowanych wymogów odnośnie kompetencji i reputacji oraz scharakteryzowano funkcje kluczowe w Spółce.

- C. Profil ryzyka – dokonano charakterystyki ryzyka, w podziale na poszczególne jego rodzaje, wpływającego na działalność Spółki oraz opisano sposoby zarządzania tym ryzykiem.
- D. Wycena do celów wypłacalności – przedstawiono przyjęte przez Spółkę zasady wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz pozostałych zobowiązań zgodnie z wymogami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, a także wskazano różnice w stosunku do zasad wyceny na potrzeby sprawozdania statutowego.
- E. Zarządzanie kapitałem – przedstawiono założenia przyjęte przez Spółkę w zakresie kalkulacji wymogów kapitałowych oraz wartości środków własnych zgodnie z wymogami przedstawionymi w Ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, a także dokonano analizy wyników kalkulacji wymogów kapitałowych oraz wartości środków własnych na dzień 31 grudnia 2019 roku.

W niniejszym Sprawozdaniu, o ile nie wskazano inaczej, wszystkie dane finansowe zostały wyrażone w tysiącach złotych (dalej tys. PLN).

Prezes Zarządu JAROSŁAW PARKOT

Wiceprezes Zarządu JAROSŁAW PIĄTKOWSKI

Wiceprezes Zarządu PAWEŁ BEDNAREK

Wiceprezes Zarządu RAFAŁ STANKIEWICZ

Wiceprezes Zarządu GRZEGORZ BIELEC

Wiceprezes Zarządu WITOLD WALKOWIAK

Wiceprezes Zarządu HUBERT MORDKA

Osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych ANNA ŚWIDERSKA

Wiceprezes Zarządu JAROSŁAW NIEMIROWSKI

Aktuariusz nadzorujący funkcję aktuarialną
TOMASZ KOŁODZIEJCZYK

Warszawa, 25 marca 2020 roku

Podsumowanie

Podstawowym celem Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej jest ułatwienie odbiorcy zrozumienia prowadzonej przez Spółkę działalności, poprzez opisanie jej systemu zarządzania oraz pozycji kapitałowej, w tym metod i założeń użytych przy wyliczeniu tej pozycji. Integralną częścią Sprawozdania są formularze sprawozdawcze przedstawiające podstawowe mierniki finansowe, w tym kalkulację pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi.

KLUCZOWE ELEMENTY MODELU BIZNESOWEGO I STRATEGII BIZNESOWEJ

W 2020 roku TUnŻ „WARTA” S.A. będzie kontynuowała strategię zorientowaną na rentowny wzrost. Podstawowymi elementami tej strategii będą:

- kontynuacja silnego wzrostu ubezpieczeń ochronnych ze składką regularną, w szczególności grupowych i indywidualnych,
- oferowanie produktów inwestycyjnych, jako uzupełnienie oferty Warty, w pełni dostosowanych do wymogów regulacyjnych i spełniających kryterium oczekiwanej rentowności,
- dalsza poprawa sprawności operacyjnej i efektywności kosztowej, wiedzona m.in. nowymi rozwiązaniami technologicznymi,
- rozwijanie standardów i dobrych praktyk zarządzania ryzykiem.

Spółka będzie realizować swoją strategię przy utrzymaniu i usprawnieniu zróżnicowanej sieci dystrybucji, w ramach której:

- istnieć będzie sieć agentów dedykowanych do sprzedaży wyłącznie produktów życiowych,
- funkcjonować będzie nadal model współpracy z siecią agentów majątkowo-życiowych, dzięki której oferta skierowana do klientów Warty jest kompleksowa i wspiera przywiązanie klienta do Warty poprzez ubezpieczenie dodatkowych ryzyk np. zawarcie umowy ubezpieczeń grupowych przez podmiot gospodarczy ubezpieczający swój majątek w TUIR „WARTA” S.A., czy zawarcie umowy ubezpieczenia indywidualnego na życie przez osobę posiadającą ubezpieczenie komunikacyjne w spółce majątkowej,
- utrzymana będzie współpraca z bankami, które mogą stanowić efektywny kanał dystrybucji.

Spółka zwiększa efektywność funkcjonowania poprzez wykorzystywanie innowacji technologicznych jako środka wspierającego w szczególności: elastyczność i efektywność procesów sprzedażowych, doskonalenie praktyk underwritingowych oraz sprawność operacyjną.

W zakresie działalności lokacyjnej Spółka będzie kontynuować politykę konserwatywnego profilu lokat, której wyznacznikiem jest dominujący udział dłużnych papierów skarbowych i jednostek samorządu terytorialnego w ogólnym portfelu lokat. Składnikiem uzupełniającym,

a jednocześnie poprawiającym dochodowość portfela będzie ekspozycja na ryzyko korporacyjne. Inwestycje w aktywa o podwyższonym ryzyku, np. w akcje, podejmowane będą taktycznie i na niewielką skalę.

Spółka będzie kontynuowała strategię zarządzania ryzykiem i kapitałem zorientowaną na zapewnienie długoterminowej wypłacalności na poziomie co najmniej 130% tj. znacznie przekraczającym wymogi regulacyjne i jednocześnie sprzyjającym utrzymaniu wysokiego ratingu kredytowego.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI

Wyniki z działalności ubezpieczeniowej Spółki – zaprezentowane poniżej, a także rozpisane szczegółowo w części A niniejszego Sprawozdania - zostały ustalone zgodnie z zasadami sporządzania sprawozdania statutowego.

Wyniki finansowe wypracowane przez TUnŻ „WARTA” S.A. w 2019 roku potwierdzają silną kondycję finansową Spółki.

Przypis składki brutto z działalności ubezpieczeniowej w 2019 roku wyniósł 972 694 tys. PLN i wzrósł w stosunku do roku poprzedniego o 162 805 tys. PLN, tj. 20,1%. Wzrosła sprzedaż produktów ze składką regularną, zarówno grupowych (o 17,9%) jak i indywidualnych (o 10,2%). Dodatkowo w 2019 roku Spółka odnotowała silny wzrost w linii ubezpieczeń ze składką jednorazową (o 34,6% - po znaczących spadkach w okresach ubiegłych).

Wynik techniczny ukształtował się na poziomie 51 430 tys. PLN, co oznacza nieznaczny spadek (o 620 tys. PLN, tj. o 1,2%) w stosunku do roku poprzedniego. Na spadek ten zasadniczy wpływ miały zdarzenia o charakterze jednorazowym:

- zakończenie współpracy z jednym z partnerów dystrybucyjnych w 2018 roku i związane z tym zamknięcie rozliczeń prowizyjnych z pozytywnym wpływem na wynik tegoż roku,
- poniesienie w 2019 roku kosztów jednorazowych w związku z przygotowaniem wdrożenia produktu Pracowniczych Planów Kapitałowych (dalej PPK), od którego ostatecznie odstąpiono z uwagi na ryzyka opisane szczegółowo w rozdziale C.7 niniejszego Sprawozdania.

Po wyłączeniu wpływu powyższych czynników jednorazowych ewolucja wyniku technicznego w 2019 roku w porównaniu do 2018 wykazuje wzrost o 5 546 tys. PLN (tj. 11,4%), do czego przyczynił się opisany powyżej silny wzrost ubezpieczeń grupowych ze składką regularną.

W 2019 roku Spółka odnotowała również wzrost o 88 081 tys. PLN wyniku na działalności lokacyjnej, głównie w części portfela polis, gdzie ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, co nastąpiło w związku ze wzrostem cen

obligacji i funduszy dłużnych.

W 2019 roku Spółka wygenerowała zysk netto w wysokości 32 036 tys. PLN. Oznacza to spadek w stosunku do roku poprzedniego (o 2 412 tys. PLN, tj. o 7,0%) z ww. przyczyn. Wpływ miały również niższe pozostałe przychody operacyjne związane z rozwiązaniem w 2018 roku rezerw na pozaubezpieczeniowe sprawy sądowe.

Jednocześnie w 2019 roku Spółka odnotowała nieznaczny wzrost o 0,4 pp. (do poziomu 25,6%) wskaźnika kosztów działalności ubezpieczeniowej w relacji do składki zarobionej netto, co nastąpiło z uwagi na wpływ rozliczenia prowizyjnego dotyczącego poprzednich okresów a rozpoznanego przez Spółkę w postaci niższych kosztów akwizycji w 2018 roku.

ISTOTNE LINIE BIZNESOWE I OBSZARY GEOGRAFICZNE, GDZIE PROWADZONA JEST DZIAŁALNOŚĆ

Spółka prowadzi działalność w zakresie ubezpieczeń życiowych na terenie Polski i nie prowadzi działalności ubezpieczeniowej poprzez oddziały zagraniczne. Szczegółowe dane wskazujące na strukturę geograficzną sprzedaży zostały zaprezentowane w rozdziale A.2.2 niniejszego Sprawozdania.

Przedmiotem działalności Spółki jest prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczeń życiowych objętych Działem I Załącznika do Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

W swojej ofercie Spółka posiada szeroki zakres produktów ubezpieczeniowych o charakterze ochronnym (ryzyko zgonu, utraty zdrowia, majątku) jak również o charakterze oszczędnościowym z elementami ochronnymi.

W celu efektywnego zarządzania tak zróżnicowanym portfelem Spółka grupuje produkty według jednorodnego rodzaju ryzyka. Powstała w ten sposób segmentacja biznesowa jest wykorzystywana na potrzeby związane zarówno z zarządzaniem strategicznym jak i kontrolowaniem wyników Spółki na poziomie operacyjnym.

Na potrzeby sprawozdania statutowego i zgodnie z Załącznikiem do Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej Spółka klasyfikuje produkty wg grup ustawowych.

Do celów raportowania zgodnie z zasadami Wypłacalność 2, Spółka klasyfikuje ryzyka do następujących linii biznesowych:

- > ubezpieczenia z udziałem w zyskach,
- > ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z UFK,
- > pozostałe ubezpieczenia na życie,
- > ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów.

Szczegółowy opis najważniejszych linii został zaprezentowany w rozdziale A.1.1 niniejszego Sprawozdania.

KLUCZOWE ELEMENTY SYSTEMU ZARZĄDZANIA

System zarządzania Spółki został ustanowiony i wdrożony w taki sposób, aby na każdym jego poziomie zapewniona była realizacja określonych celów Spółki, przy jednoczesnym zachowaniu zasady prawidłowości i ostrożności, spójnie z zasadami Wypłacalności 2.

W szczególności Spółka posiada strukturę organizacyjną, w której zakresy odpowiedzialności są jasno i odpowiednio podzielone, a właściwa komunikacja na wszystkich jej szczeblach jest zapewniona dzięki skutecznemu systemowi przekazywania informacji.

W ramach systemu zarządzania Spółka dba o to, aby osoby faktycznie zarządzające Spółką lub pełniące funkcje kluczowe spełniały wymogi kompetencji i reputacji – proporcjonalnie do wykonywanych czynności – zgodnie z zasadami Wypłacalność 2. System wynagradzania, w tym w szczególności osób zarządzających Spółką, został sformułowany w taki sposób, aby zapobiegać praktykom podejmowania nadmiernego ryzyka, tj. wynagrodzenie zasadnicze stanowi odpowiednio wysoką część wynagrodzenia całkowitego.

Spółka nie poddaje w outsourcing zwykłego zarządu nad Spółką, ani nie zleca na zewnątrz sprawowania funkcji kluczowych. Powierzenie uprawnień decyzyjnych (nadzór) w zakresie realizacji funkcji kluczowych jest zabronione. Jednak za zgodą Zarządu Spółki możliwe jest zlecenie na zewnątrz określonych czynności realizowanych w ramach funkcji kluczowych pod warunkiem spełnienia przez podmiot zewnętrzny wymogów Wypłacalności 2 w zakresie kompetencji i reputacji.

Spółka dopuszcza również zlecenie na zewnątrz czynności podstawowych lub ważnych, do których należą:

- składanie oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowej,
- składanie oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów reasekuracji czynnej i retrocesji.

Nieprzerwaną działalność Spółki zapewnia funkcjonujący System Zarządzania Kryzysowego, którego elementami są corocznie aktualizowane i testowane: Plan Ciągłości Działania (BCP) oraz Plan Odtworzenia Awaryjnego (DRP).

Spółka raz do roku dokonuje przeglądu systemu zarządzania pod kątem adekwatności do skali i złożoności ryzyk. Rada Nadzorcza pozytywnie oceniła funkcjonowanie systemu zarządzania Spółki zarówno w 2019 roku jak i w roku poprzednim.

KLUCZOWE RYZYKA

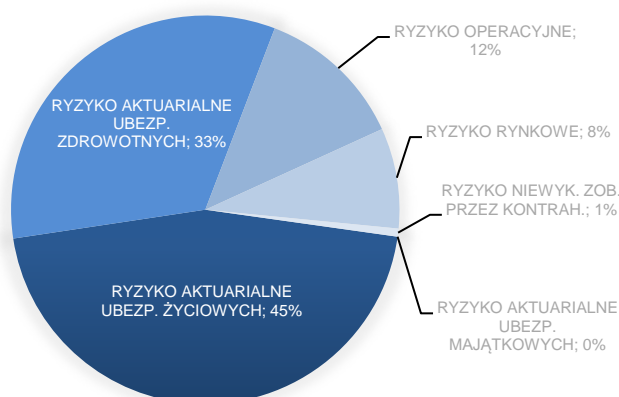
Spółka, oferując szeroką gamę produktów, narażona jest na szereg ryzyk, które identyfikuje i adekwatnie kontroluje w sposób ciągły i kompletny dzięki efektywnemu procesowi zarządzania ryzykiem.

Kluczowymi rodzajami ryzyka, na które narażona jest Spółka w ramach prowadzonej działalności i które w znacznym stopniu warunkują realizację strategii biznesowej Spółki, są ryzyka aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych i ubezpieczeniach życiowych. Ich łączny udział w całkowitym kapitałowym wymogu wypłacalności, wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniósł 78%, z czego 45 pp. stanowiło ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach życiowych, 33 pp. - ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych. Kolejne 12 pp. stanowiło ryzyko operacyjne. Biorąc pod uwagę zasadę proporcjonalności oraz uwzględniając skalę i charakter działalności, ryzyka te objęte są całościowym procesem zarządzania ryzykiem oraz dodatkowo podlegają

ustanowionym wewnętrznym limitom oraz poziomom ostrzegawczym.

Pozostałe, wpływające istotnie na działalność Spółki, ryzyko objęte formułą standardową to ryzyko rynkowe, którego udział w całkowitym kapitałowym wymogu wypłacalności wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniósł 8%.

Poniższy wykres obrazuje profil ryzyka Spółki na koniec okresu sprawozdawczego w głównych jego modułach.

Poza ww. ryzykami Spółka rozpoznaje również jako istotne: ryzyka indywidualne zidentyfikowane w ramach procesu ORSA oraz zidentyfikowane podczas przygotowywania Planu Biznesowego.

Szczegółowy opis ryzyk, w tym ryzyk zidentyfikowanych w ramach procesu ORSA w 2019 roku oraz podczas przygotowywania Planu Biznesowego, wraz z procesem zarządzania tymi ryzykami został zaprezentowany w części C niniejszego Sprawozdania.

WYPŁACALNOŚĆ SPÓŁKI NA 31 GRUDNIA 2019 ROKU

Współczynnik wypłacalności S2 stanowi relację dopuszczonych środków własnych w wysokości 505 591 tys. PLN do kapitałowego wymogu wypłacalności w kwocie 196 115 tys. PLN.

Całość dopuszczonych środków własnych została zaklasyfikowana do Kategorii 1, tj. o najwyższej jakości pod względem dostępności w przypadku pokrywania strat. Czas trwania wszystkich środków własnych Spółki jest nieograniczony.

Wartość dopuszczonych środków własnych, opisana szczegółowo w części E niniejszego Sprawozdania, stanowi nadwyżkę aktywów nad zobowiązaniami w kwocie 541 945 tys. PLN, pomniejszoną o narosły wynik finansowy netto za 2019 rok w części przeznaczony na wypłatę dywidendy w kwocie 29 473 tys. PLN oraz o podatek od

aktywów w kwocie 6 881 tys. PLN przypadający do zapłaty w ciągu kolejnych 12 miesięcy.

Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami w kwocie 541 945 tys. PLN stanowi różnicę pomiędzy aktywami wycenionymi na potrzeby Wypłacalności 2 w kwocie 1 803 544 tys. PLN a zobowiązaniami wycenionymi na potrzeby Wypłacalności 2 w kwocie 1 261 599 tys. PLN. Szczegółowe informacje na temat metod i założeń przyjętych do wyceny aktywów i zobowiązań oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych znajdują się w części D niniejszego Sprawozdania.

Kapitałowy wymóg wypłacalności w kwocie 196 115 tys. PLN. oraz minimalny wymóg kapitałowy w kwocie 88 252 tys. PLN zostały obliczone za pomocą formuły standardowej i zaprezentowane szczegółowo w części E niniejszego Sprawozdania.

Współczynnik wypłacalności Spółki na koniec 2019 roku na poziomie 257,8% istotnie przewyższa wymogi ustawowe oraz poziom docelowy (130%) określony

w Polityce Zarządzania Kapitałem Spółki, opisanej w części E niniejszego Sprawozdania.

W perspektywie Planu Biznesowego przewiduje się utrzymanie współczynników pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu wypłacalności na poziomie znacznie przekraczającym wymogi regulacyjne.

ZDARZENIA MAJĄCE ISTOTNY WPŁYW NA DZIAŁALNOŚĆ I WYPŁACALNOŚĆ ZAKŁADU

W 2019 roku w Spółce wystąpiły następujące zdarzenia mające istotny wpływ na jej działalność i wypłacalność:

- wycofanie się z wdrożenia produktu Pracownicze Plany Kapitałowe (dalej PPK), opisanego szczegółowo w rozdziale C.7 niniejszego Sprawozdania,
- wypłata dywidendy z wyniku finansowego Spółki za 2018 rok, opisanej szczegółowo w rozdziale A.1.2 niniejszego Sprawozdania.

ZMIANY W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

Zmiany w profilu ryzyka

Zmiany struktury produktowej Spółki w 2019 roku wpływały na zmiany profilu ryzyka Spółki. Nowa sprzedaż indywidualnych ubezpieczeń na życie oraz wzrost udziału ubezpieczeń grupowych w portfelu Spółki spowodowały wzrost znaczenia ryzyka aktuarialnego ubezpieczeń życiowych i zdrowotnych.

W maju 2019 roku Spółka podjęła decyzję o wycofaniu się z wdrożenia produktu PPK. Decyzja ta przełożyła się na znaczącą poprawę oczekiwanej pozycji kapitałowej z uwagi na spadek prognozowanych wymogów kapitałowych i brak nakładów inwestycyjnych związanych z wdrożeniem tego produktu.

Zmiany w metodach wyceny dla celów Wypłacalności 2

W 2019 roku dokonano zmian w zasadach wyceny w wyniku wejścia w życie 1 stycznia 2019 roku MSSF 16. Standard ten zastąpił obowiązujący wcześniej MSR 17 *Leasing* i zgodnie z nowymi regulacjami aktywa i zobowiązania z tytułu umów leasingu (klasyfikowanych wcześniej przez Spółkę – leasingobiorcę jako leasing operacyjny) są ujmowane w bilansie ekonomicznym.

Ponadto, Spółka dokonała zmiany w metodologii naliczania marginesu ryzyka polegającej na rezygnacji z uwzględniania w przyszłych projekcjach wymogu kapitałowego, komponentu rynkowego związanego z ubezpieczeniami związanymi z wartością indeksu oraz ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.

Poza ww. zdarzeniami nie wystąpiły w Spółce inne istotne zmiany w okresie sprawozdawczym w zakresie działalności, systemu zarządzania, profilu ryzyka, wyceny aktywów i zobowiązań dla celów Wypłacalności 2 oraz zarządzania kapitałem.

RAPORTOWANIE ROCZNE W SYSTEMIE WYPŁACALNOŚĆ 2

Niniejsze Sprawozdanie sporządzone na dzień 31 grudnia 2019 roku obejmujące informację jakościową oraz informację ilościową (w formie załączników do Sprawozdania) stanowi Sprawozdanie przygotowane zgodnie z wymogami Wypłacalność 2.

Niniejsze Sprawozdanie zostało poddane badaniu przez biegłego rewidenta i uzyskało opinię bez zastrzeżeń.

Sprawozdanie ma charakter publiczny i po zatwierdzeniu jest umieszczane na stronie internetowej Spółki.

W rozszerzeniu do niniejszego Sprawozdania i zgodnie z zasadami Wypłacalność 2 Spółka przedkłada do organu nadzoru następujące raporty:

- Regularne Sprawozdanie do celów nadzoru UKNF,
- roczne formularze sprawozdawcze sporządzone na podstawie Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/2452 z dnia 2 grudnia 2015 roku.

Raporty wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku, obejmujące dane za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 roku zostały przedłożone do organu nadzoru w dniu 22 kwietnia 2019 roku.

Data przekazania powyższych raportów wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku, obejmujące dane za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2019 roku przypada na 7 kwietnia 2020 roku.

WNIOSKI KOŃCOWE

Zgodnie ze Sprawozdaniem za rok 2019 Spółka spełnia wymogi związane z Wypłacalność 2, w zakresie:

- wdrożenia systemu zarządzania, w tym funkcji kluczowych, kompetencji i reputacji, zasad dotyczących wynagradzania oraz outsourcingu,
- wyceny aktywów, zobowiązań oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- kalkulacji środków własnych oraz wymogów kapitałowych,
- raportowania i monitorowania bieżącego oraz oczekiwanego (w perspektywie Planu Biznesowego) współczynnika wypłacalności S2.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku współczynnik wypłacalności Spółki wyniósł 257,8%, tj. znacznie powyżej wymogu ustawowego i o 127,8 pp. wyżej niż poziom docelowy określony w Polityce zarządzania kapitałem Spółki. Tak wysoki poziom współczynnika wypłacalności potwierdza silną kondycję finansową Spółki.

warta.

A

Działalność i wyniki operacyjne

W niniejszym rozdziale scharakteryzowano profil działalności Spółki oraz skomentowano osiągnięte w okresach sprawozdawczych i porównawczym wyniki finansowe, w tym z działalności ubezpieczeniowej i inwestycyjnej.

A.1 Działalność

A.1.1 Informacje na temat Spółki

NAZWA I SIEDZIBA SPÓŁKI

Spółka działa pod nazwą „Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie „WARTA” Spółka Akcyjna” z prawem używania skrótu Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie „WARTA” S.A. lub TUnŻ „WARTA” S.A. Siedzibą Spółki jest Warszawa, ul. Chmielna 85/87.

REJESTRACJA W SĄDZIE GOSPODARCZYM

Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla miasta Stołecznego Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000023648. Czas trwania Spółki jest nieograniczony.

KAPITAŁ ZAKŁADOWY

Kapitał zakładowy Spółki wynosi 311 592 900,00 złotych i dzieli się na 3 115 929 akcji imiennych, o wartości nominalnej 100,00 (sto) złotych każda.

NAZWA I SIEDZIBA JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

Jednostką dominującą Spółki (Akcjonariusz) jest Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” S.A. z siedzibą w Warszawie posiadającą 3 115 929 akcji dających 100% głosów na Walnym Zgromadzeniu.

NAZWA I SIEDZIBA JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ AKCONARIUSZA

Jednostką dominującą Akcjonariusza, posiadającą 14 234 560 akcji dających 75,74% głosów na jego Walnym Zgromadzeniu, jest HDI International AG z siedzibą w Hanowerze (Republika Federalna Niemiec) przy ul. HDI-Platz 1, należącej do Grupy Talanx.

Spółki Grupy Talanx działają pod różnymi markami operującymi w ponad 150 krajach świata.

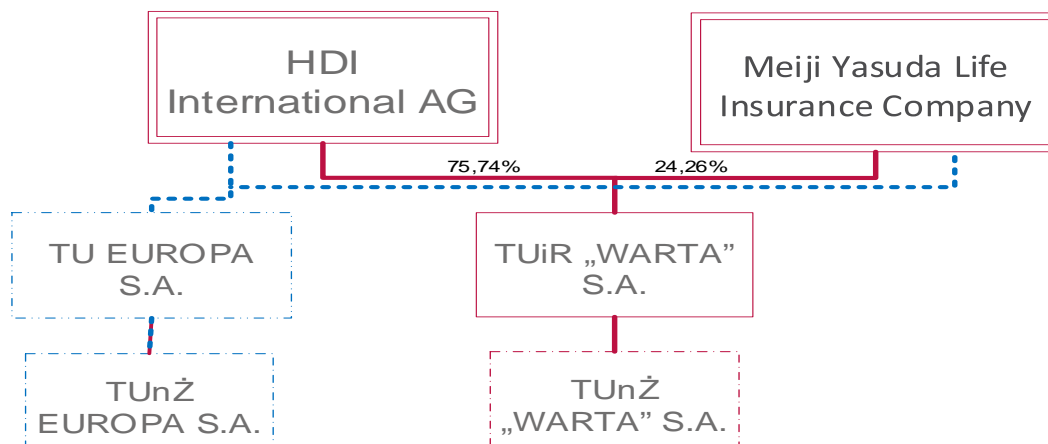
Grupa Talanx prowadzi działalność w obszarach przedstawionych na schemacie organizacyjnym znajdującym się na poniższej stronie internetowej:

<https://www.talanx.com/~media/Files/T/Talanx/pdfcontent/konzern/k-struktur.pdf>.

NAZWA I SIEDZIBA JEDNOSTKI POSIADAJĄCEJ PAKIET MNIEJSZOŚCIOWY AKCJONARIUSZA

Jednostką posiadającą pakiet mniejszościowy Akcjonariusza, posiadającym 4 559 298 akcji dających 24,26% głosów na jego Walnym Zgromadzeniu, jest Meiji Yasuda Life Insurance Company z siedzibą w Tokio (Japonia), przy ul. 1-1, Marunouchi 2-chome, Chiyoda-ku.

Struktura właścicielska Spółki i jej Akcjonariusza, obejmująca dodatkowo polskie spółki wchodzące w skład Grupy Talanx przedstawia poniższy schemat.

Rysunek 1.

Struktura właścicielska Spółki i jej Akcjonariusza, obejmująca dodatkowo polskie spółki z Grupy Talanx

NAZWA I SIEDZIBA JEDNOSTKI PODPORZĄDKOWANEJ

TUnŻ „WARTA” S.A. nie posiada udziałów w innych jednostkach podporządkowanych.

NAZWA I SIEDZIBA ORGANU NADZORU

Organem nadzorczym właściwym dla nadzoru nad Spółką jest Komisja Nadzoru Finansowego z siedzibą w Warszawie, przy ul. Pięknej 20.

Organem nadzorczym właściwym dla nadzoru nad Grupą Talanx jest Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht z siedzibą w Bonn (Republika Federalna Niemiec) przy ul. Graurheindorfer 108.

NAZWA I SIEDZIBA PODMIOTU PRZEPROWADZAJĄCEGO BADANIE

Biegłym rewidentem odpowiedzialnym za przeprowadzenie badania niniejszego Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej jest Tomasz Orłowski (nr ewidencyjny 12045), działający w imieniu PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp.k. z siedzibą przy ul. Polnej 11 w Warszawie.

PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp.k. jest firmą audytorską wpisaną na listę pod numerem 144.

Na wybór podmiotu uprawnionego do badania zgodę wyraziła Rada Nadzorcza TUnŻ „WARTA” S.A. uchwałą nr 05/2018 z dnia 8 marca 2018 roku na podstawie upoważnienia zawartego w § 24 pkt 17 Statutu TUnŻ „WARTA” S.A.

CHARAKTERYSTYKA ISTOTNYCH LINII BIZNESOWYCH SPÓŁKI

W rozumieniu Wypłacalności 2 Spółka prowadzi działalność w zakresie następujących linii biznesowych określonych w załączniku I do Rozporządzenia delegowanego:

Ubezpieczenia z udziałem w zyskach

Najważniejszym typem ubezpieczenia oferowanego w tej linii biznesowej są ubezpieczenia na życie i dożycie (zwane również ubezpieczeniem mieszanym) łączące terminowe ubezpieczenia na życie oraz ubezpieczenia na dożycie. Są to produkty ochronno-oszczędnościowe, gwarantujące wypłatę środków zarówno w przypadku śmierci, jak i dożycia przez ubezpieczonego określonego wieku. Ponadto w skład tej linii biznesowej wchodzi ubezpieczenia uniwersalne oraz rentowe. Produkty tego typu oferują ubezpieczonym udział w zyskach z lokat, stanowiących pokrycie rezerw.

Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z UFK

Do tej linii biznesowej zaliczono produkty z UFK, produkty strukturyzowane oraz związane z funduszem umowy dodatkowe będące częścią produktów tradycyjnych grupowych i indywidualnych. Produkty ubezpieczeniowe wykazywane w ramach tej linii mają charakter głównie

inwestycyjny. Łączą one w sobie elementy ubezpieczeniowe (zarówno na ryzyko zgonu, jak i ryzyka dodatkowe) i elementy oszczędnościowe, mające w przyszłości gwarantować ubezpieczonemu korzystanie ze zgromadzonego na rachunku polisy kapitału.

Pozostałe ubezpieczenia na życie

Do tej linii zaliczono produkty, które nie spełniają definicji innych linii biznesowych w ramach zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie. Spółka wykazuje tutaj produkty zapewniające ochronę głównie przed ryzykiem zgonu, w szczególności: ubezpieczenia grupowe, indywidualne kontynuacje ubezpieczeń grupowych, terminowe ubezpieczenia na życie, ubezpieczenia spłaty kredytów (mieszkaniowych, ratalnych, gotówkowych, kart kredytowych), krótkoterminowe ubezpieczenia na życie i dożycie.

Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów

Wykazane są tutaj wszystkie ryzyka wypadkowe i chorobowe oferowane w ramach ubezpieczeń grupowych i indywidualnych kontynuacji. Za ich wydzielenie odpowiada inny charakter ryzyk (ryzyka zdrowotne) oraz inna konstrukcja o charakterze podobnym do ubezpieczeń majątkowych (zawarte tu umowy są głównie roczne, odnawialne).

A.1.2 Istotne zdarzenia gospodarcze

ISTOTNE ZDARZENIA O CHARAKTERZE BIZNESOWYM**Dywidenda za 2018 rok**

Zgodnie z Uchwałą Nr 2 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia TUnŻ „WARTA” S.A. z dnia 12 czerwca 2019 roku, zysk netto za 2018 rok w wysokości 34 448 tys. PLN został częściowo (92%) przeznaczony na wypłatę dywidendy dla Akcjonariusza. Wypłaty dywidendy dokonano w dniu 12 czerwca 2019 roku. Pozostała część zysku netto za 2018 rok została przeznaczona na zwiększenie kapitału zapasowego Spółki.

OTOCZENIE PRAWNE

W roku 2019 weszło w życie szereg znowelizowanych i nowych regulacji prawnych, których zakres objął również obszar funkcjonowania podmiotów prowadzących działalność ubezpieczeniową.

Do najważniejszych zmian regulacyjnych należą:

Ustawa z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE

Ustawa zmienia między innymi ustawy regulujące sektor usług finansowych, w tym Ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o obowiązkowym ubezpieczeniu, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz Ustawę z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Nowelizacje przepisów skutkują m.in.:

- umożliwieniem zakładom ubezpieczeń przetwarzania danych osobowych – w tym tych objętych tajemnicą ubezpieczeniową – jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa przeciwko zakładowi ubezpieczeń, ale jedynie w celu i zakresie niezbędnym do zapobieżenia takiemu przestępstwu. Zakład ubezpieczeń nie musi informować osoby zainteresowanej o takim przetwarzaniu,
- usunięciem obowiązku pisemnej zgody, którą zakład ubezpieczeń musiał otrzymać od ubezpieczonego lub osoby uprawnionej z umowy ubezpieczenia, w przypadku żądania informacji o stanie zdrowia tej osoby.

Nowelizacja Kodeksu postępowania cywilnego z dnia 4 lipca 2019 r.

Ustawa ma na celu skrócenie czasu trwania postępowań sądowych i poprawę ich skuteczności. Wprowadzone zmiany obejmują między innymi:

- utworzenie odrębnej instytucji postępowania przygotowawczego – planowanie sekwencji działań

sądowych i stron, w szczególności kolejności przeprowadzania dowodów,

- wprowadzenie przepisów dotyczących nadużywania praw proceduralnych takich jak np.: ograniczenia praktyki składania szeregu wniosków o: wykluczenie sędziego, powołanie pełnomocnika, sprostowanie, uzupełnienie lub interpretację wyroku,
- uproszczenie bezzasadnych pozwów,
- wprowadzenie zasady przygotowywania zwięzłego uzasadnienia wyroku,
- wprowadzenie zasady, że w przypadku uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, sąd rozpoznaje go w tym samym składzie.

Ustawa z dnia 16 października 2019 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu

Celem ustawy jest wdrożenie do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Nowelizacja Ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu polega m. in. na ustanowieniu instytucji Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych (CRBR). Ustawa weszła w życie z dniem 30 listopada 2019 roku.

Interwencja produktowa dotycząca ubezpieczeń z UFK

W 2019 roku UKNF i Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej UOKiK) zwiększyły intensywność działań mających na celu ochronę interesów klienta, w wyniku których mogą nastąpić istotne zmiany dla segmentu ubezpieczeń z UFK. Po uruchomieniu przez UOKiK formalnego postępowania wobec kilku ubezpieczycieli na rynku, wskazującego że stosowanie opłat dystrybucyjnych jest z założenia abuzywne, do dyskusji włączyła się Polska Izba Ubezpieczeń (dalej PIU) wskazując na potrzebę modyfikacji oceny z abuzywności opłat dystrybucyjnych na tzw. „naruszające interesy klienta”, co prowadziłoby do innej klasyfikacji toczących się postępowań oraz umożliwiłoby wypracowanie kompromisu w zakresie konstrukcji ubezpieczeń z UFK stosowanej w przyszłości.

Dodatkowo w 2019 roku UKNF zintensyfikował działania związane z weryfikacją rozwiązań stosowanych w ubezpieczeniach z UFK przez poszczególne zakłady ubezpieczeń. W styczniu 2020 sformułował swoje oczekiwania wobec rynku ubezpieczeń z UFK, a także zaczął dialog z firmami ubezpieczeniowymi wskazującymi na potrzebę zwiększenia nadzoru w obszarze dystrybucji nakierowanego na ocenę potrzeb klienta i właściwe wdrożenie wymagań Dyrektywy o dystrybucji ubezpieczeń (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń). W szczególności UKNF wyszedł z inicjatywą wprowadzenia interwencji rynkowej mającej na celu eliminację produktów dedykowanych dla klienta indywidualnego, które w ocenie UKNF narażają klienta na nadmierne ryzyko. Owa interwencja wskazuje, że produkt

z UFK mógłby być oferowany wówczas, gdy: w jego konstrukcji są wyłącznie aktywa płynne, opłaty dystrybucyjne są w pełni zrozumiałe i ujawnione w warunkach umowy a oczekiwana stopa zwrotu przewyższa 50% stopy wolnej od ryzyka. Jest to pierwsza tego typu propozycja interwencji ze strony UKNF. W ocenie firm działających na rynku ubezpieczeniowym interwencja rynkowa w tym kształcie może doprowadzić do dużego ograniczenia sprzedaży produktów z UFK. Trwają obecnie prace prowadzone przez PIU, których celem jest wypracowanie alternatywnej propozycji, która ma być przedstawiona KNF.

ISTOTNE ZDARZENIA W OBSZARZE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

W 2019 roku w Spółce nie wystąpiły istotne zdarzenia w obszarze zarządzania ryzykiem.

A.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej

Wyniki z działalności ubezpieczeniowej Spółki, analizowane niżej, zostały ustalone zgodnie z zasadami sporządzania sprawozdania statutowego.

Składka przypisana netto w 2019 roku wyniosła 964 426 tys. PLN i była wyższa o 164 074 tys. PLN (tj. 20,5%) w porównaniu z 2018 rokiem. Odnotowany wzrost składki przypisanej wynika ze wzrostu sprzedaży produktów ze składką regularną, jak również ze wzrostu sprzedaży produktów z UFK ze składką jednorazową.

Zgodnie z ujęciem w załączniku 2 do niniejszego Sprawozdania koszty Spółki obejmują: odszkodowania i świadczenia netto wraz ze zmianą stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, koszty poniesione oraz pozostałe koszty. Udziały tych kategorii kosztów w kosztach ogółem stanowiły odpowiednio – 73,5%, 26,0% i 0,5% łącznych kosztów.

W 2019 roku łączne koszty wyniosły 1 007 419 tys. PLN, tj. o 33,8% więcej niż w roku poprzednim. Natomiast w relacji do składki zarobionej netto powiększonej

o dochody z działalności lokacyjnej powyższe kategorie kosztów stanowiły: odszkodowania i świadczenia netto wraz ze zmianą stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych – 69,9%, koszty poniesione – 24,7%, pozostałe koszty – 0,4%, zaś łączne koszty – 95,0%.

W stosunku do 2018 roku poziom wskaźnika łącznych kosztów w relacji do składki zarobionej netto powiększonej o dochody z działalności lokacyjnej wykazuje wzrost (o 1,6 pp.), głównie jako efekt:

- wzrostu odszkodowań i świadczeń netto wraz ze zmianą stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- spadku kosztów poniesionych w relacji do składki zarobionej netto powiększonej o dochody z działalności lokacyjnej.

TABELA 1. DANE FINANSOWE Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ

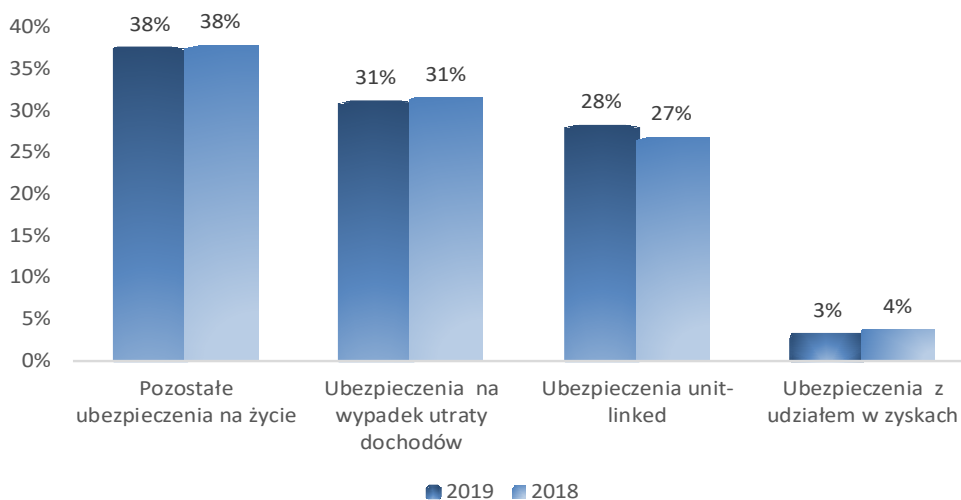
Dane zgodne z załącznikiem 2 do niniejszego Sprawozdania	2019	2018	Zmiana
Składka przypisana brutto	972 694	809 889	20%
Składka przypisana netto	964 426	800 352	21%
Składka zarobiona netto	963 430	798 290	21%
Odszkodowania i świadczenia netto	776 456	936 107	-17%
Zmiana stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	35 559	404 280	-91%
Koszty poniesione	261 943	217 281	21%
w tym: koszty likwidacji + zmiana rezerw na koszty likwidacji	10 708	9 780	9%
w tym: koszty działalności lokacyjnej	1 265	735	72%
Pozostałe koszty	4 579	3 943	16%
w tym pozostałe koszty techniczne	4 579	3 943	16%
Dane uzupełniające zgodne ze sprawozdaniem statutowym			
Wynik na działalności lokacyjnej	96 651	7 415	1204%

A.2.1 Działalność ubezpieczeniowa w podziale na istotne linie biznesowe

Składka przypisana brutto w 2019 roku wyniosła 972 694 tys. PLN i była wyższa o 20% w porównaniu z 2018 rokiem.

zmianom w stosunku do obserwowanej w 2018 roku, co obrazuje poniższy wykres:

Struktura składki przypisanej brutto w podziale na poszczególne linie biznesowe w 2019 nie uległa istotnym

Rysunek 2.

Składka przypisana brutto w podziale na linie biznesowe

W portfelu Spółki w 2019 roku najwyższy udział mają pozostałe ubezpieczenia na życie – w ramach tej linii Spółka sprzedaje produkty zapewniające świadczenia na wypadek zgonu w grupowych, terminowych oraz towarzyszących kredytom ubezpieczeniach na życie.

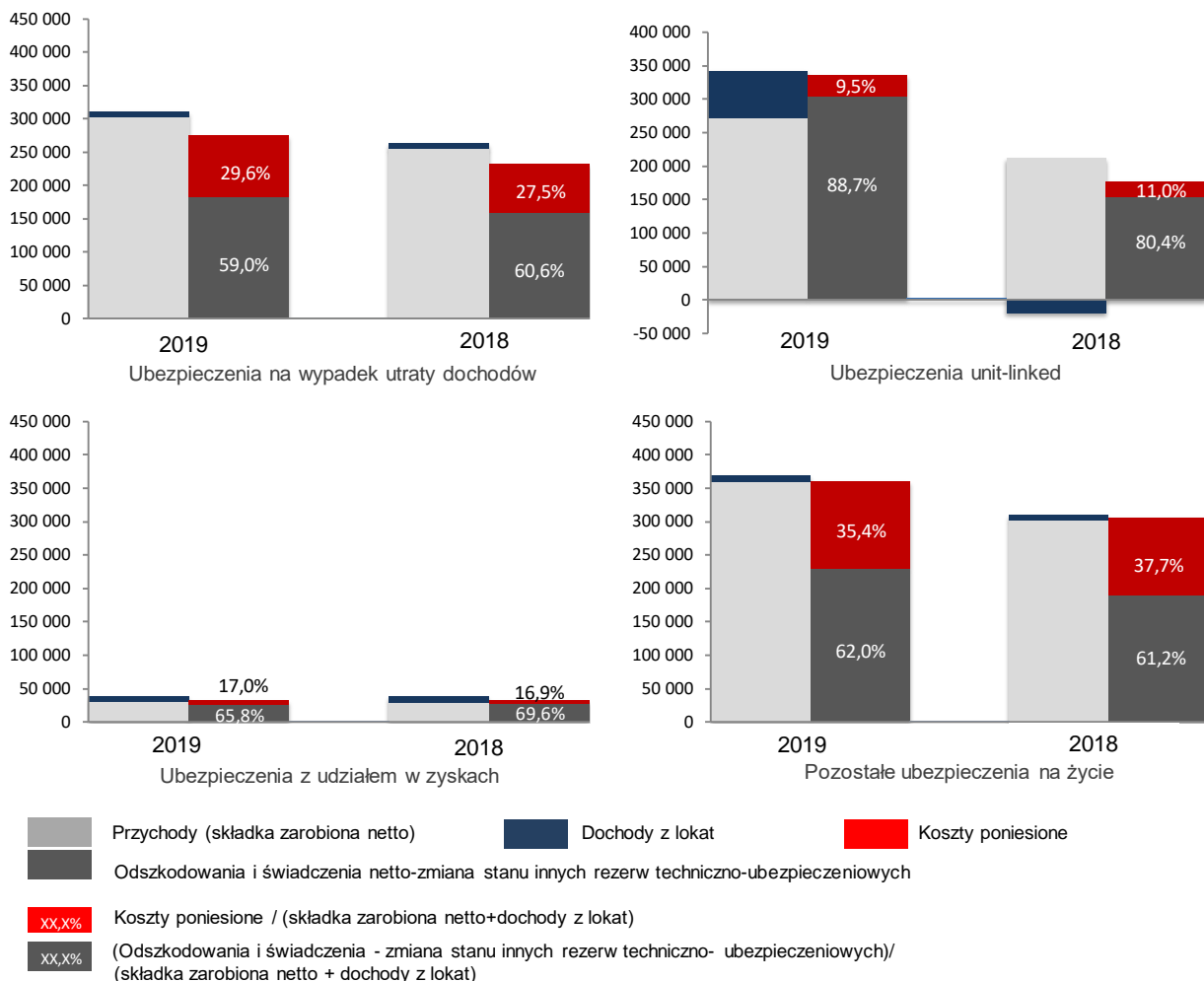
Wysoki udział w strukturze składki przypisanej wykazują ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów, tj. produkty oferujące finansową rekompensatę z tytułu utraty dochodów z powodu choroby, wypadku lub inwalidztwa. Natomiast najmniejszy udział w portfelu stanowią ubezpieczenia z udziałem w zyskach w indywidualnych produktach na życie i dożycie oraz indywidualnych ubezpieczeniach posagowych.

Niższy udział w strukturze składki mają ubezpieczenia, w których świadczenie ustalane jest w oparciu o określone

indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z UFK. Wolumen sprzedaży tych ubezpieczeń wzrósł w stosunku do poziomu w 2018 roku.

W 2019 roku – zgodnie ze strategią Spółki – utrzymywała się znacząca koncentracja produktów ochronnych ze składką regularną w portfelu Spółki. W 2019 roku składka regularna stanowiła 79,3% łącznego przypisu składki brutto, a jej dynamika w tym okresie wyniosła 116,8%.

Przychody i koszty Spółki, obejmujące składkę zarobioną netto, odszkodowania i świadczenia netto, zmianę stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, koszty poniesione, uzupełnione dodatkowo o wynik na działalności lokacyjnej, w podziale na poszczególne linie biznesowe w 2019 roku kształtowały się następująco:

Rysunek 3.

Dochody działalności ubezpieczeniowej w podziale na linie biznesowe

A.2.2 Działalność ubezpieczeniowa w podziale na obszary geograficzne (region)

Spółka nie prowadzi działalności ubezpieczeniowej poprzez oddziały zagraniczne.

Całkowita sprzedaż zarówno w bieżącym jak i porównawczym okresie sprawozdawczym dotyczyła ryzyk zlokalizowanych w Polsce.

A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

Wynik z działalności inwestycyjnej, analizowany niżej, został ustalony zgodnie z zasadami sporządzania sprawozdania statutowego.

Pozycje rachunku technicznego ubezpieczeń na życie dotyczące działalności inwestycyjnej obejmują całość lokat zakładu ubezpieczeń, a więc z uwzględnieniem aktywów ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi

ubezpieczający. Struktura tych aktywów, a tym samym struktura rachunku technicznego zależą w znacznym stopniu od decyzji ubezpieczających. Dochody z działalności lokacyjnej aktywów ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający nie mają bezpośredniego wpływu na wynik Spółki, gdyż są skompensowane zmianą stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

TABELA 2. DANE FINANSOWE Z DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ

Działalność inwestycyjna	2019	2018	Zmiana
Przychody z lokat	76 712	68 682	12%
Przychody z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	7 779	8 671	-10%
Przychody z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	32 116	39 023	-18%
Przychody z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	1 614	1 899	-15%
Przychody z pozostałych lokat	1 889	741	155%
Wynik dodatni z realizacji lokat	33 314	18 348	82%
Niezrealizowane zyski z lokat	37 609	14 528	159%
Koszty działalności lokacyjnej	14 419	33 512	-57%
Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	7 875	11 424	-31%
Wynik ujemny z realizacji lokat	6 545	22 088	-70%
Niezrealizowane straty na lokatach	6 681	44 559	-85%
Dochody z działalności inwestycyjnej	93 221	5 139	1714%
Zmiana kapitału z aktualizacji wyceny	6 710	2 909	131%
Całkowite dochody z działalności inwestycyjnej	99 931	8 048	1142%

Wartość pozycji „Pozostałe koszty działalności lokacyjnej” różni się względem zaraportowanej w Sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej TUŃ „WARTA” S.A. za 2018 w wyniku zmian w modelu alokacji kosztów dokonanych w okresie sprawozdawczym

W zakresie przychodów z lokat najistotniejszymi elementami składowymi były:

- przychody z tytułu dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu, w większości związanych z inwestycją aktywów innych niż aktywa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, przy czym spadek tych przychodów względem poprzedniego roku jest związany w głównej mierze ze spadkiem tej części portfela aktywów na skutek wypłat świadczeń,
- wynik dodatni z realizacji lokat, w większości związany z aktywami ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający (sprzedaż papierów, umorzenia jednostek funduszy, realizacja wyniku na instrumentach pochodnych), przy czym wzrost względem poprzedniego roku wynika ze wzrostów cen na rynkach, zwłaszcza papierów dłużnych,
- przychody z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych, w większości związane

z jednostkami funduszy inwestycyjnych.

Niezrealizowane zyski z lokat wynikają przede wszystkim z aktywów ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, głównie jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych nabywanych w ramach UFK. Wzrost względem poprzedniego roku wynika ze wzrostów wycen na rynkach, zwłaszcza papierów dłużnych.

W zakresie kosztów działalności lokacyjnej najistotniejszymi elementami były:

- pozostałe koszty działalności lokacyjnej, obejmujące przede wszystkim bezpośrednie i pośrednie koszty zarządzania aktywami, a częściowo także płatności na rzecz kontrahentów (wynikające z zawartych transakcji na instrumentach pochodnych); spadek tych kosztów względem poprzedniego roku wynika z niższej łącznej wartości nominalnej instrumentów pochodnych,
- wynik ujemny z realizacji lokat, w znacznym stopniu wynikający z aktywów ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający (sprzedaż papierów, umorzenia jednostek funduszy, realizacja wyniku na

instrumentach pochodnych), przy czym spadek względem poprzedniego roku wynika z korzystniejszych wycen realizowanych pozycji.

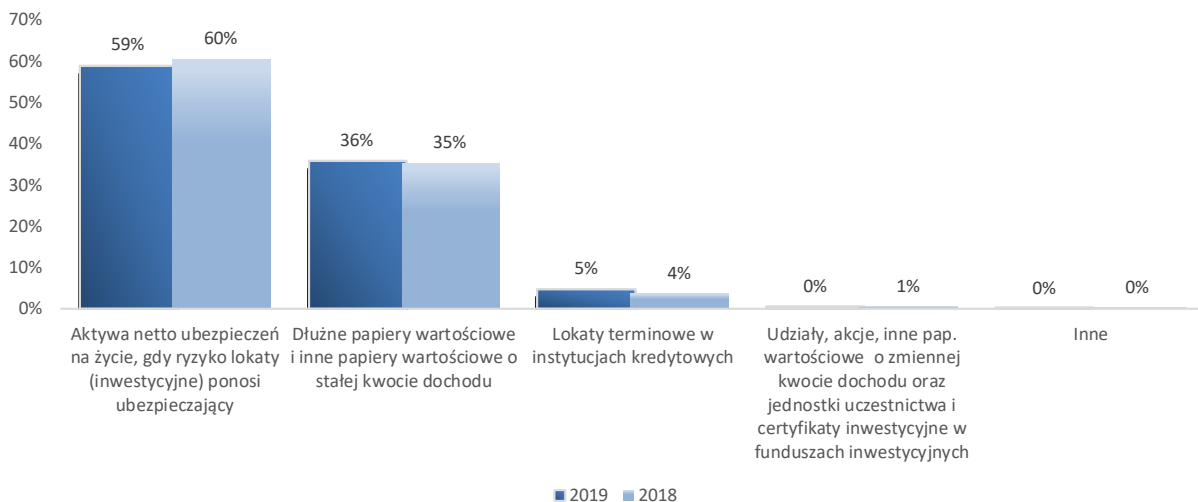
Niezrealizowane straty na lokatach wynikają przede wszystkim z aktywów ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający. Spadek względem poprzedniego roku wynika z lepszej sytuacji na rynkach finansowych.

Zyski i straty ujęte bezpośrednio w kapitale własnym składające się na zmianę kapitału z aktualizacji wyceny wynikają głównie ze zmiany rynkowych cen aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako Dostępne do Sprzedaży oraz z realizacji wyników związanych z przeszacowaniem wartości papierów dłużnych ujętych wcześniej w kapitale.

A.3.1 Grupy aktywów

Wartość lokat na koniec 2019 roku wykazała poziom o 2% niższy w stosunku do końca 2018 roku. Spadek wynikał ze zmiany aktywów netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający.

Poniżej przedstawiono strukturę portfela lokat na koniec okresu sprawozdawczego i porównawczego.

Rysunek 4.

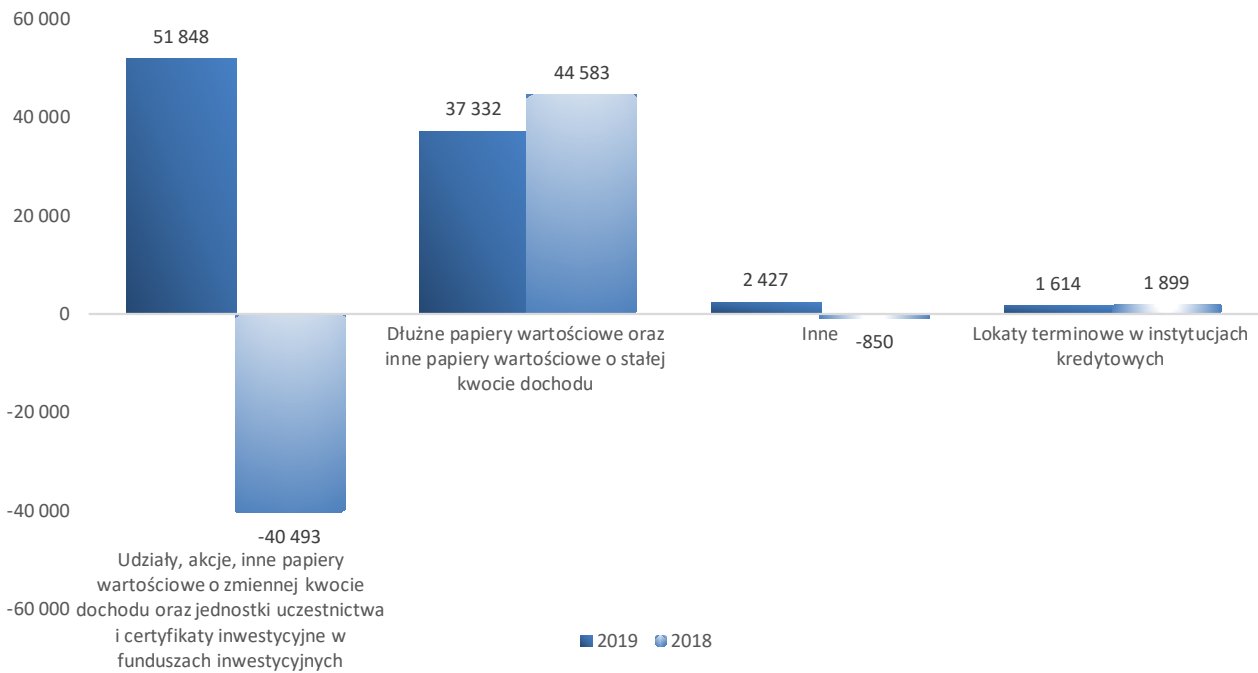
Struktura portfela aktywów

W strukturze aktywów obserwujemy na koniec 2019 roku przewagę „Aktywów netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający” nad lokatami własnymi Spółki.

W skład lokat innych niż „Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający” wchodzi

niemal wyłącznie bezpieczne aktywa, takie jak obligacje czy lokaty bankowe.

Poniżej przedstawiono wyniki działalności inwestycyjnej w podziale na grupy aktywów:

Rysunek 5.

Wyniki działalności inwestycyjnej

Dochody z udziałów, akcji i innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych dotyczą przede wszystkim aktywów w ramach portfeli ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych; niewielka część dochodów dotyczyła inwestycji na rachunek Spółki. Wzrost łącznej kwoty tych dochodów w stosunku do roku poprzedniego wynikał ze wzrostów rynkowych wycen aktywów, zwłaszcza funduszy dłużnych.

Dochody z dłużnych papierów wartościowych i innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu w większości dotyczyły aktywów inwestowanych na rachunek Spółki, a w niewielkiej części aktywów w ramach portfeli ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych. Ich spadek w stosunku do poprzedniego roku

był związany w głównej mierze ze spadkiem tej części portfela aktywów na skutek wygaśnięcia linii produktów o stopie zwrotu uzależnionej od określonych indeksów.

Dochody z lokat terminowych w instytucjach kredytowych pochodziły z aktywów niezbędnych dla zachowania płynności w związku z potrzebami efektywnej działalności lokacyjnej, jak i z potrzebami operacyjnymi Spółki.

Dochody z innych lokat obejmowały przede wszystkim instrumenty pochodne, w większości w ramach aktywów produktów z UFK, a ponadto różnice kursowe od instrumentów walutowych oraz koszty działalności lokacyjnej. Wzrost tych dochodów w porównaniu do poprzedniego roku wynikał głównie z niższych kosztów na instrumentach pochodnych.

A.3.2 Inwestycje związane z sekurytyzacją

Spółka w okresie sprawozdawczym nie posiadała inwestycji związanych z sekurytyzacją.

A.4 Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

A.4.1 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

W tabeli 3 zaprezentowano wynik działalności pozostałej operacyjnej.

TABELA 3. DANE FINANSOWE Z DZIAŁALNOŚCI POZOSTAŁEJ

Działalność pozostała	2019	2018	Zmiana
Wynik z pozostałej działalności operacyjnej	-8 956	-6 870	30%

Główną pozycję wyniku z pozostałej działalności operacyjnej stanowią pozostałe koszty operacyjne z tytułu podatku od niektórych instytucji finansowych. Wartość

podatku w 2019 roku wyniosła 7 424 tys. PLN (wobec 8 076 tys. PLN w roku poprzednim).

A.4.2 Umowy leasingowe

Na potrzeby sprawozdania statutowego umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są zaliczane do umów leasingu operacyjnego.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wszystkie umowy leasingowe zawarte przez Spółkę zostały zaklasyfikowane jako leasing operacyjny ze względu na zakres, w jakim ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu przypadają w udziale Spółki jako leasingobiorcy lub leasingodawcy.

Leasingobiorca ujmuje opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe jako koszty operacyjne w rachunku zysku i strat i rozlicza metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Leasingodawca ujmuje opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego jako przychody w rachunku zysków i strat metodą liniową.

TUnŻ „Warta” S.A. jako leasingobiorca

Istotne umowy najmu, w których Spółka występuje jako leasingobiorca zaprezentowano w tabeli 4. W zakresie najmu nieruchomości zaprezentowano koszty obejmujące opłaty z tytułu czynszów, a dodatkowo – w związku z wejściem w życie MSSF 16 – wartość aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz wartość zobowiązań leasingowych. Szczegółowe informacje dotyczące wejścia w życie MSSF 16 i jego wpływu na zasady wyceny na potrzeby Wyłączalności 2 zaprezentowano w części D niniejszego Sprawozdania.

TUnŻ „Warta” S.A. jako leasingodawca

W Spółce nie występują istotne umowy leasingowe, które wymagałyby ujawnienia w niniejszym Sprawozdaniu.

TABELA 4. ISTOTNE UMOWY NAJMU

TYP AKTYWA	DATA ROZPOCZĘCIA UMOWY	DATA KOŃCA UMOWY	KOSZTY ROKU 2019	AKTYWA Z TYTUŁU PRAWA DO UŻYTKOWANIA	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU	KAUCJE I WARUNKI ZWROTU	WARUNKI ODNOWIENIA (OPCJE KONTRAKTU)
Nieruchomość	15.04.2013	czas nieoznaczony; 3-miesięczny okres wypowiedzenia	2 646	5 915	6 052	brak	brak
Nieruchomość	15.10.2010, zastąpiona nową umową z dnia 29.08.2019	czas nieoznaczony; 6-miesięczny okres wypowiedzenia	1 998	4 415	4 514	brak	brak

A.5 Wszelkie inne informacje

W związku z pojawieniem się zarażeń wirusem COVID-19 w I kwartale 2020 roku wprowadzono w Polsce stan epidemii wraz z pakietem środków mających na celu ograniczenie rozwoju pandemii. Można oczekiwać, że sytuacja ta będzie miała negatywny wpływ na wzrost i kondycję gospodarki polskiej, w tym na sektor ubezpieczeniowy. Należy liczyć się, że negatywne skutki dotkną także Spółkę – w zakresie składek ubezpieczeniowych i ich ściągalności, wskaźników szkodowości w niektórych liniach biznesowych, wyceny lokat, z potencjalnym wpływem na poziom środków własnych, kapitałowego wymogu wypłacalności oraz

poziom pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi.

Przygotowanie wiarygodnych szacunków tych skutków do dnia sporządzenia niniejszego Sprawozdania nie jest możliwe, jednak Zarząd nie rozpoznaje zagrożenia kontynuowania działalności gospodarczej Spółki jak również naruszenia wymogu w zakresie poziomu wskaźników wypłacalności w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli po dniu 31 grudnia 2019 roku.

B System zarządzania

W niniejszym rozdziale zaprezentowano podstawowe informacje na temat systemu zarządzania w Spółce z uwzględnieniem stosowanych wymogów w zakresie kompetencji i reputacji, a także scharakteryzowano funkcje kluczowe w Spółce.

B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania

B.1.1 Struktura systemu zarządzania

ORGANY SPÓŁKI

Organami Spółki zgodnie z § 17 Statutu Spółki są:

- > Walne Zgromadzenie,
- > Rada Nadzorcza,
- > Zarząd.

WALNE ZGROMADZENIE

Walne Zgromadzenie TUŹ „WARTA” S.A. wykonuje swoje zadania na podstawie postanowień Kodeksu Spółek Handlowych oraz Statutu Spółki, w ramach zwyczajnych Walnych Zgromadzeń zwoływanych przez Zarząd Spółki, które odbywają się w ciągu 6 miesięcy po upływie każdego roku obrotowego, i nadzwyczajnych Walnych Zgromadzeń zwoływanych w zależności od potrzeb, odbywających się w siedzibie Spółki. Protokoły Walnych Zgromadzeń, dokumentujące przebieg posiedzeń, sporządzone są w formie aktu notarialnego i przechowywane w Biurze Korporacyjno-Prawnym w Departamencie Prawnym.

Zgodnie z postanowieniami Statutu Spółki do zadań Walnego Zgromadzenia należy w szczególności:

- rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy,
- określenie sposobu podziału zysku, w tym wypłaty dywidendy lub pokrycia strat,
- tworzenie i likwidacja funduszy i kapitałów celowych,
- powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej, ustalanie zasad ich wynagradzania oraz udzielanie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków,
- podejmowanie decyzji w przedmiocie połączenia Spółki, jej rozwiązania lub likwidacji,
- każda zmiana dotycząca kapitału zakładowego (w szczególności podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego Spółki) oraz emisja nowych akcji,
- inne sprawy przewidziane przez Kodeks Spółek Handlowych.

RADA NADZORCZA

Rada Nadzorcza wykonuje swoje zadania na podstawie postanowień Kodeksu Spółek Handlowych oraz Statutu i Regulaminu Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich aspektach jej działalności. Decyzje Rady Nadzorczej

podejmowane są w formie uchwał podczas posiedzeń lub w uzasadnionych przypadkach przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość bądź w drodze korespondencyjnego uzgodnienia stanowisk. Protokoły dokumentujące przebieg posiedzeń i uchwały podjęte poza posiedzeniami przechowywane są w Biurze Korporacyjno-Prawnym w Departamencie Prawnym lub, w przypadku poufnych decyzji kadrowych, w Departamencie Zarządzania Kadrami.

Zgodnie z postanowieniami Statutu Spółki do zadań Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności zarówno z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym,
- ocena wniosków Zarządu dotyczących podziału zysku lub sposobu pokrycia strat,
- składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników przeprowadzonych ocen w wymienionych powyżej zakresach,
- wybór biegłego rewidenta przeprowadzającego badanie sprawozdania finansowego Spółki,
- powoływanie i odwoływanie członków Zarządu,
- zawieranie, zmiana lub rozwiązywanie z członkami Zarządu umów o pracę lub innych umów związanych z pełnieniem funkcji członków Zarządu; czynności tych dokonuje w imieniu Rady Nadzorczej jej Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący,
- akceptacja Planów Biznesowych i Budżetów,
- wyrażanie zgody na dokonywanie czynności o szczególnym znaczeniu dla Spółki, np. nabywanie lub zbycie znaczących nieruchomości, nabycie przedsiębiorstwa lub rozporządzenie nim bądź jego częścią, połączenie z innym podmiotem,
- uchwalanie i zmiana Regulaminu Rady Nadzorczej oraz zatwierdzanie Regulaminu Zarządu,
- wyrażanie zgody w kwestiach związanych m.in. z:
 - nabyciem przedsiębiorstwa lub rozporządzeniem nim,
 - nabyciem akcji, praw własności lub praw wieczystego użytkowania,
 - połączeniem lub przystąpieniem do wspólnego przedsięwzięcia,
 - dokonaniem przez Spółkę wydatku powodującego istotne przekroczenie przyjętego na dany rok Budżetu,
 - udzieleniem pożyczek podmiotom trzecim,
 - dokonaniem zmian w kapitale zakładowym Spółki oraz z wypłatą dywidendy.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku w skład Rady Nadzorczej wchodził:

- Sven Fokkema – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Oliver Schmid – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Takeshi Kamoshita - Członek Rady Nadzorczej,
- Krzysztof Kokot – Członek Rady Nadzorczej,
- Christian Müller – Członek Rady Nadzorczej,
- Michael Schmidt-Rosin – Członek Rady Nadzorczej,
- Wiesław Thor – Członek Rady Nadzorczej.

W dniu 25 marca 2019 roku Pan Michiaki Shirai złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Spółki ze skutkiem na moment otwarcia Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia dokonującego wyboru nowego członka Rady Nadzorczej. W dniu 15 kwietnia 2019 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie powołało Pana Takeshi Kamoshita
Kamoshita
w skład Rady Nadzorczej Spółki.

KOMITETY POWOŁANE W SPÓŁCE PRZEZ RADĘ NADZORCZĄ SPÓŁKI

W 2019 roku w Spółce funkcjonowały następujące komitety powołane przez Radę Nadzorczą:

- > Komitet Audytu,
- > Komitet ds. Wynagrodzeń.

Komitet Audytu

Głównym celem Komitetu Audytu jest wspomaganie Rady Nadzorczej w sprawowaniu nadzoru finansowego nad Spółką poprzez dostarczanie miarodajnych informacji i opinii wspierających proces podejmowania decyzji przez Radę Nadzorczą – w głównej mierze w obszarze sprawozdawczości finansowej, kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem.

Komitet ds. Wynagrodzeń

Głównym celem Komitetu ds. Wynagrodzeń jest kontrolowanie tworzenia, wdrażania i funkcjonowania zasad i praktyk dotyczących wynagradzania członków Zarządu i pracowników TUnŻ „WARTA” S.A.

ZARZĄD SPÓŁKI

Zarząd Spółki jest organem zarządzającym, powołanym do prowadzenia spraw i reprezentacji Spółki, działającym zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, Statutem Spółki, Regulaminem Zarządu i uchwałami podjętymi przez Radę Nadzorczą w taki sposób, by dbać o interes Spółki i zapewnić maksymalizację jej wartości kapitałowej.

Do reprezentacji Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu Spółki albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem lub dwóch prokurentów. Zarząd nie może podejmować decyzji należących do wyłącznych kompetencji Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej Spółki.

Podstawowym dokumentem opisującym zakres uprawnień i obowiązków, zasady działania, tryb procedowania oraz

dokumentowania prac Zarządu Spółki jest Regulamin Zarządu, zgodnie z którym zwłaszcza następujące decyzje wymagają podjęcia w formie uchwały Zarządu Spółki:

- zatwierdzenie projektów uchwał i materiałów przedkładanych pod obrady Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej,
- nabycie lub rozporządzenie przedsiębiorstwem, udziałami lub akcjami w innych spółkach lub majątkiem lub prawami należącymi do Spółki, nabycie lub zbycie prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego, przystąpienie do wspólnego przedsięwzięcia, podjęcie decyzji w sprawie uzyskania finansowania od podmiotu trzeciego, z zastrzeżeniem postanowień Statutu,
- ustalanie zakresu zadań i podziału kompetencji pomiędzy poszczególnymi członkami Zarządu, uchwalanie Regulaminu Organizacyjnego Spółki, powołanie i likwidacja komórek i jednostek organizacyjnych Spółki,
- ustalanie ogólnych warunków ubezpieczeń oraz zatwierdzanie taryf składek i wysokości stawek prowizyjnych,
- ustalanie założeń polityki lokacyjnej, strategii zarządzania ryzykiem, polityki rachunkowości, zasad i trybu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz innych rezerw, zasad wynagradzania pracowników Spółki, Regulaminu Pracy oraz Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, zasad doboru kadr oraz akceptacji kandydatów na stanowiska menadżerskie,
- inne zagadnienia powodujące szczególnie wysokie ryzyko gospodarcze lub w inny sposób znacząco wpływające na działalność Spółki oraz sprawy wniesione przez Prezesa lub poszczególnych członków Zarządu Spółki.

Posiedzenia Zarządu odbywają się raz w tygodniu. W nagłych przypadkach Prezes Zarządu może zwołać dodatkowe posiedzenie Zarządu. Protokoły dokumentujące przebieg posiedzeń Zarządu Spółki przechowywane są w Biurze Korporacyjno-Prawnym w Departamencie Prawnym lub, w przypadku poufnych decyzji kadrowych, w Departamencie Zarządzania Kadrami.

Ze względu na skalę prowadzonej przez Spółkę działalności Zarząd, działając w ramach przysługujących mu kompetencji, podjął decyzję o podziale zadań pomiędzy poszczególnych członków Zarządu i wskazał podległe ich nadzorowi komórki organizacyjne, za których prawidłowe funkcjonowanie ponoszą odpowiedzialność (szczegółowy opis wraz z ilustracją graficzną prezentującą podział na pionowy organizacyjny został przedstawiony w punkcie Struktura organizacyjna Spółki i kluczowe procesy). Zgodnie z tym podziałem, członkom Zarządu, w obszarach podlegających ich nadzorowi przyznane zostały uprawnienia do bieżącego prowadzenia spraw Spółki, w tym do wydawania zarządzeń, z wyłączeniem decyzji zastrzeżonych do wyłącznej kompetencji Zarządu.

Kontrola działań Spółki przez Zarząd realizowana jest na wszystkich etapach podejmowanych działań oraz we wszystkich obszarach działalności i zapewniona jest poprzez wdrożone w Spółce:

- mechanizmy strukturalne – wbudowane w strukturę organizacyjną Spółki zakresy zadań poszczególnych komórek organizacyjnych, w których czynności decyzyjne zostały oddzielone od czynności kontrolnych,
- mechanizmy procesowe – wprowadzone do obowiązujących przepisów wewnętrznych zasady normujące przebieg procesów w Spółce, w których opisano zakresy zadań i odpowiedzialności poszczególnych uczestników oraz ich wzajemne relacje (w tym mechanizmy doboru kadry zarządzającej zapewniające efektywne i zgodne z prawem funkcjonowanie Spółki),
- mechanizmy kontrolne – obejmujące system kontroli funkcjonalnej oraz instytucjonalnej (realizowane przez poszczególne komórki organizacyjne w ramach wykonywanych obowiązków i opisane szerzej w rozdziale B.4.1 niniejszego Sprawozdania).

Opisane powyżej mechanizmy oraz wdrożony system raportowania zapewniają Zarządowi kompletną wiedzę na temat istotnych zdarzeń dotyczących działalności Spółki, pozwalają na efektywne i zgodne z prawem funkcjonowanie Spółki. Dzięki nim Zarząd ma wystarczającą informację o funkcjonowaniu Spółki. Kompletna informacja pozwala Zarządowi Spółki w sposób elastyczny reagować na zmienne uwarunkowania rynku ubezpieczeń oraz zdarzenia wewnętrzne w Spółce.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku w skład Zarządu Spółki wchodził:

- Jarosław Parkot – Prezes Zarządu,
- Paweł Bednarek – Wiceprezes Zarządu,
- Grzegorz Bielec – Wiceprezes Zarządu,
- Hubert Mordka – Wiceprezes Zarządu,
- Jarosław Niemirowski – Wiceprezes Zarządu,
- Jarosław Piątkowski – Wiceprezes Zarządu,
- Rafał Stankiewicz – Wiceprezes Zarządu,
- Witold Walkowiak – Wiceprezes Zarządu.

W dniu 6 marca 2019 roku Rada Nadzorcza powołała Zarząd Spółki na nową kadencję w niezmienionym składzie.

KOMITETY POWOŁANE W SPÓŁCE PRZEZ ZARZĄD SPÓŁKI

Zarząd Spółki w ramach przydzielonych mu kompetencji, w obrębie struktury organizacyjnej Spółki, powołał następujące dodatkowe komitety, które mają za zadanie wspierać go w wykonywaniu obowiązków:

- > Komitet Underwritingowy,
- > Komitet Ryzyka,
- > Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami,
- > Komitet Projektów,
- > Komitet Jakości Danych,
- > Komitet do spraw ubezpieczeń z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi,
- > Komitet Rozwoju i Utrzymania Systemów.

Komitet Underwritingowy

Do zadań Komitetu Underwritingowego należy

podejmowanie decyzji w zakresie akceptacji ryzyka, wielkości zachowka i warunków ubezpieczenia wybranych pojedynczych umów ubezpieczenia / ryzyk (w tym także w ramach reasekuracji czynnej).

Komitet Ryzyka

Głównym celem Komitetu Ryzyka jest wspieranie Zarządu oraz funkcji zarządzania ryzykiem w utrzymaniu efektywnego systemu zarządzania ryzykiem aktuarialnym, ryzykiem kredytowym w działalności reasekuracyjnej i ryzykiem operacyjnym.

Zadania Komitetu Ryzyka to w szczególności:

- koordynacja zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem,
- wspieranie komórek organizacyjnych w tym procesie,
- formułowanie rekomendacji odnoszących się do działalności biznesowej mających wpływ na poziom ryzyka,
- rekomendowanie podjęcia działań w obszarze jego zarządzania,
- koordynacja procesu walidacji rezerw,
- dbanie o zgodność przyjmowanych rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem ze Strategią Zarządzania Ryzykiem,
- przyjmowanie roli arbitra w przypadku sporów pomiędzy różnymi komórkami organizacyjnymi w zakresie tego procesu,
- raportowanie do Zarządu, za pośrednictwem Departamentu Zarządzania Ryzykiem, wszelkich istotnych informacji i rekomendacji podjętych przez Komitet.

Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami

Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami jest organem powołanym przez Zarząd Spółki w celu koordynowania i nadzorowania procesu inwestycyjnego oraz procesu zarządzania ryzykiem rynkowym i kredytowym w zakresie działalności inwestycyjnej oraz monitorowania pozycji kapitałowej Spółki.

Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami wydaje opinie i rekomendacje w sprawach dotyczących zakresu działalności komórek organizacyjnych, mającej istotny wpływ na poziom ryzyka rynkowego oraz kredytowego.

Zakres kompetencji Komitetu obejmuje w szczególności:

- nadzorowanie alokacji aktywów i wykorzystania limitów inwestycyjnych,
- wspieranie decyzji inwestycyjno-biznesowych,
- implementację i nadzorowanie procesu zarządzania ryzykiem rynkowym oraz kredytowym,
- wsparcie Zarządu w zakresie określenia apetytu na ryzyko oraz alokacji kapitału ekonomicznego na potrzeby ryzyka rynkowego oraz kredytowego, a także składanie raportów dotyczących tego kapitału,
- modyfikację limitów inwestycyjnych,
- podejmowanie decyzji inwestycyjnych,
- bieżący nadzór nad procesem zarządzania kapitałem.

W ramach Komitetu funkcjonuje wydzielony organ – Komitet

Inwestycyjny, powołany przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz podlegający jego nadzorowi. Zadaniem Komitetu Inwestycyjnego jest operacyjne monitorowanie i analiza rynków finansowych, ich bieżącej sytuacji oraz krótko i średnioterminowych perspektyw. Na podstawie tej analizy wydawane są decyzje dotyczące nastawienia inwestycyjnego na poszczególne rodzaje ryzyka rynkowego, co przekłada się na alokację na poszczególne klasy ryzyka w ramach przyznanych limitów inwestycyjnych.

Komitet Projektów

Komitet nadzoruje realizację działań wprowadzających istotną zmianę w strukturze organizacyjnej, teleinformatycznej czy konstrukcji procesów nierzadko wymagających wysokich nakładów inwestycyjnych, zwiększonego lub dodatkowego zaangażowania kadry pracowniczej, mających charakter odmienny od bieżącej, rutynowej działalności Spółki. Spółka realizuje takie zadania w formie powołanych projektów celowych.

Za nadzór nad zarządzaniem projektami w Spółce odpowiada Zarząd Spółki. Jednocześnie każdy z członków Zarządu bezpośrednio nadzoruje projekty realizowane w swoim obszarze odpowiedzialności, wypełniając tym samym funkcję tzw. sponsora tych projektów.

Komitet Jakości Danych

Komitet Jakości Danych jest organem powołanym przez Zarząd Spółki w celu wspierania sprawnego systemu zarządzania jakością danych w Spółce.

Do zadań oraz uprawnień Komitetu należy przede wszystkim:

- podejmowanie decyzji dotyczących strategii zarządzania jakością danych w Spółce,
- określanie priorytetów i istotności poszczególnych obszarów oraz procesów z perspektywy zarządzania tym obszarem,
- monitorowanie głównych miar jakości danych, realizacja inicjatyw oraz projektów mających na celu ich poprawę w cyklu kwartalnym,
- coroczna weryfikacja wykorzystywanych mechanizmów kontroli adekwatnie do potrzeb Spółki,
- przyjmowanie roli arbitra w przypadku sporów dotyczących procesu zarządzania jakością danych pomiędzy różnymi komórkami organizacyjnymi,
- raportowanie do Zarządu Spółki, w ramach okresowego raportowania, wszelkich istotnych informacji i rekomendacji podjętych przez Komitet,
- wydawanie rekomendacji oraz zatwierdzanie procedur w zakresie zarządzania jakością danych dla poszczególnych komórek organizacyjnych Spółki.

Komitet do spraw ubezpieczeń z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi

Komitet został powołany 3 grudnia 2019 roku w celu zapewnienia wsparcia w zakresie ubezpieczeń z UFK. Do zadań Komitetu należy, w szczególności:

- monitorowanie procesów sprzedaży ubezpieczeń z UFK,
- monitorowanie ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych,
- monitorowanie uwarunkowań prawnych dotyczących ubezpieczeń z UFK,
- formułowanie rekomendacji odnoszących się do działalności biznesowej w zakresie ubezpieczeń z UFK,
- rekomendowanie działań w obszarze ubezpieczeń z UFK,
- dbanie o zgodność przyjmowanych rozwiązań w zakresie ubezpieczeń z UFK z przepisami prawa i rekomendacjami/wytocznymi organów nadzoru.

Komitet Rozwoju i Utrzymania Systemów

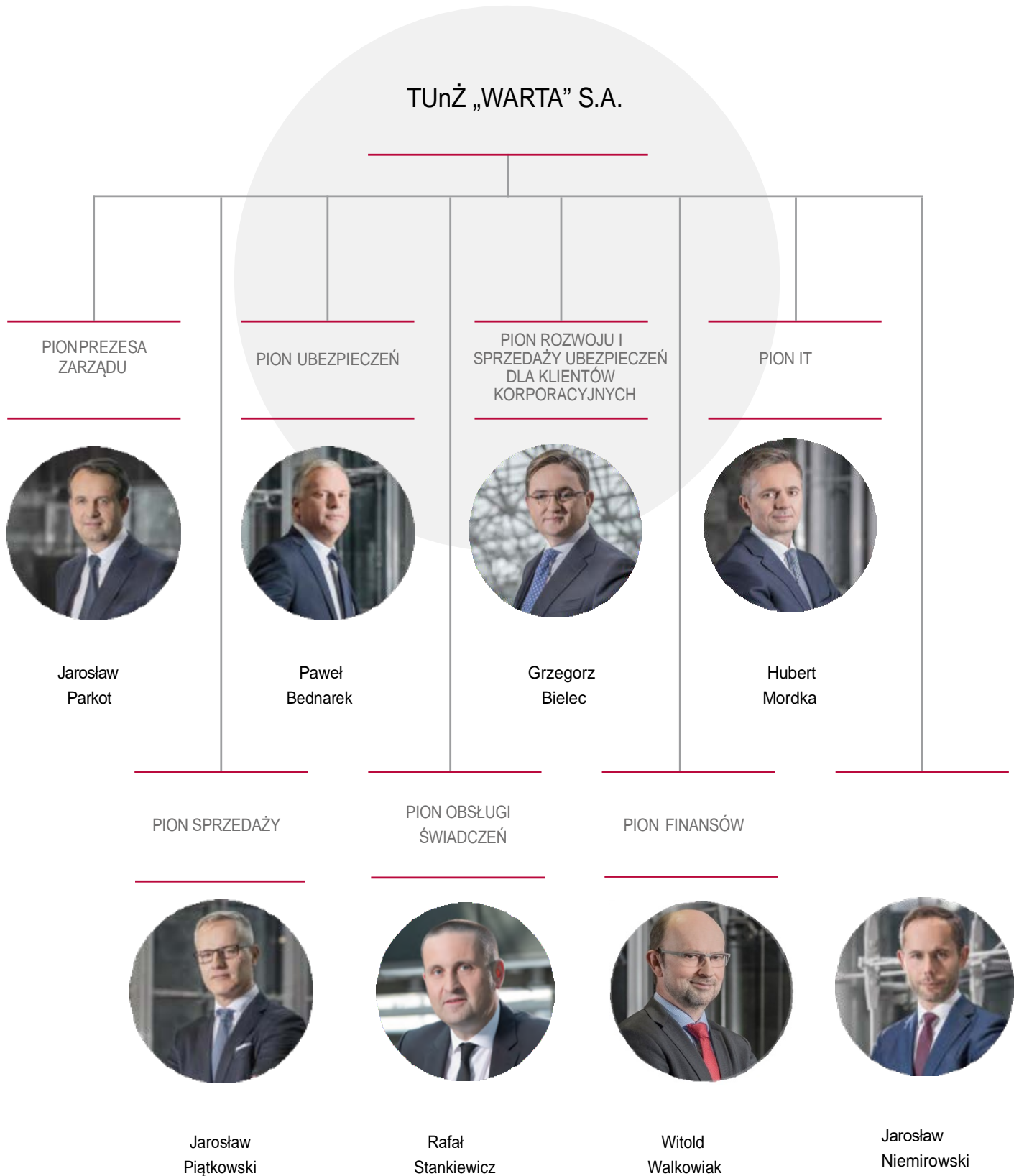
W 2019 roku Komitet ds. Utrzymania Systemów Informatycznych (skrót: MSC od ang. Maintenance Steering Committee), zmienił nazwę na Komitet Rozwoju i Utrzymania Systemów, którego podstawowym zadaniem jest zarządzanie Zmianą bieżącą w IT od momentu pojawienia się idei do przeglądu powdrożeniowego, poprzez alokowanie zasobów niezbędnych na utrzymanie systemów informatycznych oraz wprowadzanie modyfikacji i usprawnień systemowych mniejszej skali zgodnie z priorytetami biznesowymi Spółki.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA SPÓŁKI I KLUCZOWE PROCESY

W strukturze organizacyjnej Spółki wyodrębniono 7 pionów:

- > Prezesa Zarządu,
- > Ubezpieczeń,
- > Rozwoju i Sprzedaży Ubezpieczeń dla Klientów Korporacyjnych,
- > Sprzedaży,
- > Obsługi Świadczeń,
- > Finansów,
- > IT.

W 2019 roku struktura organizacyjna Spółki nie uległa istotnym zmianom. Struktura organizacyjna na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawiona została na poniższym diagramie.

Rysunek 6.
Struktura organizacyjna Spółki

W strukturze organizacyjnej Spółki wyodrębniono dodatkowo stanowisko Inspektora Ochrony Danych IOD – bezpośrednio podległego Prezesowi Zarządu.

Pion Prezesa Zarządu

Prezesem Zarządu Spółki jest Jarosław Parkot, odpowiedzialny za zarządzanie Spółką oraz za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Prezesa Zarządu.

Do głównych zadań Pionu Prezesa Zarządu należą: zapewnienie funkcjonowania Spółki zgodnie z przepisami prawa i wewnętrznymi regulacjami, dokonywanie niezależnej oceny procesów w Spółce, zarządzanie potencjałem ludzkim, obsługa kadrowo-płacowa oraz strategia marketingowa i działania o charakterze public relations.

Pion Ubezpieczeń

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Ubezpieczeń jest Paweł Bednarek.

Głównymi zadaniami Pionu Ubezpieczeń są rozwój produktów dla kanału bancassurance, funduszy oraz grupowych i indywidualnych produktów na życie oraz wycena ryzyka aktuarialnego (underwriting) i kalkulacje aktuarialne.

Pion Rozwoju i Sprzedaży Ubezpieczeń dla Klientów Korporacyjnych

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Rozwoju i Sprzedaży Ubezpieczeń dla Klientów Korporacyjnych jest Grzegorz Bielec.

Głównymi zadaniami Pionu Rozwoju i Sprzedaży Ubezpieczeń dla Klientów Korporacyjnych są: zarządzanie realizacją projektów nakierowanych na rozwój sprzedaży, optymalizacja procesów obsługowych, w szczególności w zakresie likwidacji szkód oraz operacji a także w zakresie dostosowania procesów w Spółce do nowych wymogów regulacyjnych (m. in.: wdrożenie RODO, MSSF nr 17 Umowy ubezpieczeniowe), zarządzanie sprzedażą ubezpieczeń korporacyjnych za pośrednictwem brokerów oraz zarządzanie sprzedażą ubezpieczeniowych produktów bancassurance.

Pion Sprzedaży

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Sprzedaży jest Jarosław Piątkowski.

Głównymi zadaniami Pionu Sprzedaży są procesy sprzedaży produktów ubezpieczeniowych, tj. ubezpieczeń dla klientów indywidualnych oraz ubezpieczeń grupowych kierowanych do klientów korporacyjnych.

Pion Obsługi Świadczeń

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Obsługi Świadczeń jest Rafał Stankiewicz.

Głównymi zadaniami Pionu Obsługi Świadczeń są likwidacja szkód i wypłaty świadczeń, w tym także obsługa regresów oraz rejestracja polis, inkaso składki, windykacja i obsługa posprzedażowa.

Pion Finansów

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu Finansów jest Witold Walkowiak.

Główne zadania Pionu Finansów dotyczą obszarów: ewidencji księgowej i sprawozdawczości finansowej, rachunkowości zarządczej, planowania biznesowego, zarządzania portfelem inwestycyjnym, zarządzania ryzykiem oraz zarządzania nieruchomościami i ogólnego wsparcia administracyjnego.

Pion IT

Wiceprezesem Zarządu Spółki odpowiedzialnym za nadzór nad komórkami organizacyjnymi, funkcjami i procesami ustanowionymi w ramach Pionu IT jest Hubert Mordka.

Głównymi zadaniami Pionu IT są: budowa, rozwój i utrzymanie systemów i infrastruktury informatycznej i telefonicznej w Spółce, a także zapewnienie bezpieczeństwa teleinformatycznego.

ZASADY WSPÓŁPRACY ZARZĄDU Z PODLEGŁYMI KOMÓRKAMI ORGANIZACYJNYMI

Zgodnie z zasadami ładu korporacyjnego Spółka posiada przejrzystą oraz adekwatną do skali prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka strukturę organizacyjną, w której podległość służbowa, zadania, zakresy obowiązków i odpowiedzialności oraz linie raportowania, są wyraźnie przypisane i odpowiednio podzielone. Struktura organizacyjna została precyzyjnie określona w Regulaminie Organizacyjnym Spółki, tak by nie zachodziły wątpliwości, co do zakresu zadań i odpowiedzialności odpowiednich komórek organizacyjnych i stanowisk kierowniczych, a zwłaszcza, by nie dochodziło do nakładania się na siebie obowiązków i odpowiedzialności.

Dążąc do zapewnienia odpowiedniego poziomu komunikacji wewnętrznej, członkowie Zarządu organizują cykliczne spotkania, przynajmniej raz w tygodniu, z podległymi im dyrektorami B-1. Cele spotkań to wymiana informacji w obrębie każdego pionu organizacyjnego i omówienie zrealizowanych, bieżących oraz przyszłych zadań poszczególnych komórek organizacyjnych.

Podobne cele mają spotkania Zarządu ze wszystkimi dyrektorami B-1 organizowane przynajmniej raz w roku. Cele takich spotkań to także integracja kadry kierowniczej Spółki, omówienie wyników finansowych, bieżącej sytuacji

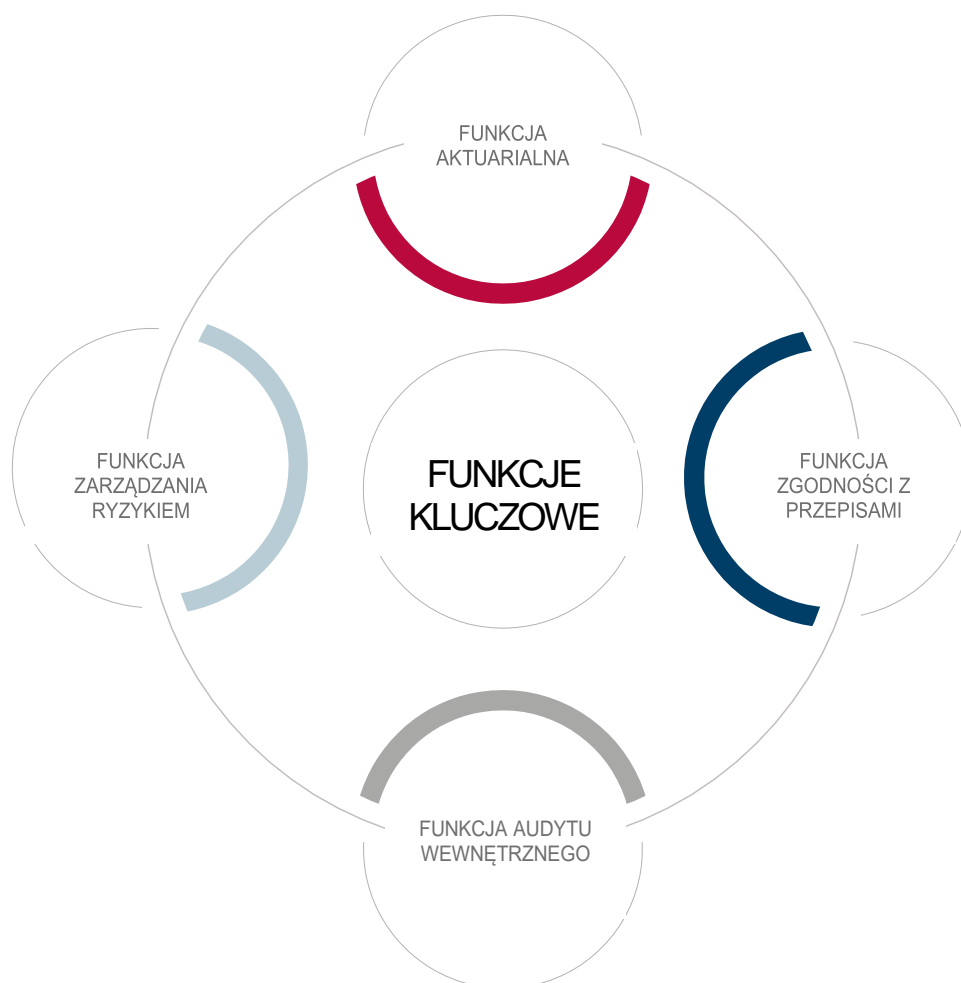
Spółki oraz jej pozycji na rynku, a także jej planów i przyszłych celów.

Aby zoptymalizować współpracę pomiędzy Zarządem Spółki a dyrektorami departamentów już na etapie rekrutacji kandydatów na stanowiska menadżerskie, zwraca się uwagę na to, aby spełniali oni wymagane kryteria w zakresie zgodności profilu kandydata z profilem stanowiska pod wieloma względami: kompetencji, doświadczenia, wiedzy, motywacji, zdolności menadżerskich, a także osobowości oraz umiejętności

budowania zespołu, który ma osiągać założone cele.

FUNKCJE KLUCZOWE

W celu zapewnienia efektywnego systemu zarządzania, stanowiącego istotny element systemu Wyłączalność 2, w Spółce wdrożono następujące funkcje kluczowe:

Rysunek 7.

Funkcje kluczowe w Spółce

W ramach każdej funkcji kluczowej opracowano i udokumentowano zasady jej działania, ustanowiono role i obowiązki komórek organizacyjnych wykonujących czynności związane z daną funkcją, a także stworzono procesy raportowania i współpracy pomiędzy nimi oraz z Zarządem i Radą Nadzorczą, a także wspierającymi je komitetami.

Zadania realizowane w ramach funkcji kluczowych służą zapewnieniu ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem, kapitałem i płynnością Spółki, a dodatkowo, przy zachowaniu modelu trzech linii obrony, zapewniają warunki do dbałości o dobro Spółki.

MODEL TRZECH LINII OBRONY

Rysunek 8.
Model trzech linii obrony

Szczegółowy opis wdrożenia funkcji kluczowych został zaprezentowany w rozdziałach: B.3.2 (funkcja zarządzania ryzykiem), B.4.2 (funkcja zgodności z przepisami), B.5 (funkcja audytu wewnętrznego) oraz B.6 (funkcja aktuarialna) niniejszego Sprawozdania.

SYSTEM PRZEKAZYWANIA INFORMACJI

Spółka stosuje skuteczny system przekazywania informacji poprzez efektywne raportowanie w ramach poszczególnych obszarów kompetencji oraz odpowiednią komunikację na wszystkich szczeblach struktury organizacyjnej. Efektywność tego procesu oceniana jest dodatkowo w ramach corocznego przeglądu dokonywanego przez osoby nadzorujące funkcje kluczowe, a jego wyniki przekazywane są do Zarządu Spółki.

B.1.2 Schemat wynagradzania

POLITYKA WYNAGRADZANIA

Obowiązująca w Spółce Polityka wynagradzania TUnŻ „WARTA” S.A. jest kształtowana zgodnie ze strategią działalności Spółki, w szczególności ze strategią zarządzania ryzykiem, profilem ryzyka, celami, praktykami w zakresie zarządzania ryzykiem oraz długoterminowymi interesami i wynikami całej Spółki.

Polityka wynagradzania TUnŻ „WARTA” S.A. reguluje zasady wynagradzania pracowników Spółki, w tym osób nadzorujących funkcje kluczowe. Ponadto, w Spółce obowiązuje regulamin wynagradzania – obecnie obowiązujący Regulamin wynagradzania pracowników Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie „WARTA” S.A. został wprowadzony z dniem 30 maja 2019 roku.

Zgodnie z ww. regulaminem wynagrodzenie pracowników obejmuje następujące składniki wynagrodzenia:

- wynagrodzenie zasadnicze,
- zmienny składnik wynagrodzenia.

Wynagrodzenie zasadnicze ustalone jest na podstawie wyceny realizowanych zadań w ramach powierzonego rodzaju pracy (funkcji) oraz z uwzględnieniem stanowiska określonego w umowie o pracę. Określenie jego poziomu odbywa się z uwzględnieniem benchmarku wewnętrznego i zewnętrznego.

Wynagrodzenie zasadnicze stanowi odpowiednio wysoką część całkowitego wynagrodzenia pracownika, co zapobiega nadmiernemu uzależnieniu pracowników od zmiennych składników i pozwala Spółce stosować w pełni elastyczne zasady dotyczące premii, umożliwiając między innymi niewypłacanie zmiennego składnika wynagrodzenia w obiektywnie uzasadnionych sytuacjach.

Rodzaj i konstrukcja zmiennego składnika wynagrodzenia (premia lub nagroda uznaniowa), uzależnione są od rodzaju wykonywanej pracy (funkcji) i od przypisania pracownika do jednej z trzech grup (sprzedaż, operacje, wsparcie). Pracownicy w obszarze sprzedaży i operacji objęci są

W zakresie przekazywania informacji do odbiorców zewnętrznych, w tym w szczególności do organu nadzoru, Spółka podejmuje działania zgodne z przyjętą poprzez Uchwałę Zarządu regulacją wewnętrzną Zasady przekazywania informacji i udzielania odpowiedzi na pisma Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego i organów administracji publicznej oraz wykonywania obowiązków sprawozdawczych w TUnŻ „WARTA” S.A. Na podstawie przyjętej regulacji Spółka określiła zasady opracowywania, rejestrowania i przekazywania do organów administracji publicznej sprawozdań i innych wymaganych dokumentów wraz ze wskazaniem komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za ich realizację.

planami premiovymi, natomiast pracownicy w obszarze wsparcia - roczną nagrodą uznaniową.

Plany premiowe uwzględniają specyfikę pracy pracownika i zadania komórki organizacyjnej, do której przynależy w związku z czym istnieją zróżnicowane systemy premiowe, takie jak:

- roczny plan premiovowy – dla pracowników w obszarze zarządzania aktywami oraz pracowników realizujących zadania underwritera w programach międzynarodowych,
- kwartalny plan premiovowy – dla pracowników zaliczanych do grup sprzedaż i operacje,
- miesięczny zadaniowy plan premiovowy – w obszarze likwidacji roszczeń z ubezpieczeń na życie w Departamencie Contact Center,
- roczna nagroda uznaniowa, której wysokość zależy od wyniku rocznej oceny okresowej pracownika – dla pracowników w obszarze wsparcia, w tym pracowników nadzorujących kluczowe funkcje, którzy nie są objęci żadnym planem premiovym.

Zasadą jest, że kryteriami, od których uzależnione jest przyznanie i wysokość zmiennego składnika wynagrodzenia, są wyniki Spółki, wyniki indywidualne pracownika oraz ocena pracy i postawy pracownika. Z uwagi na specyfikę realizowanych zadań, wprowadzane są modyfikacje w tym zakresie dla niektórych grup pracowników.

WYNAGRODZENIE OSÓB NADZORUJĄCYCH FUNKCJE KLUCZOWE SPÓŁKI

Zasady wynagradzania pracowników wykonujących nadzór nad funkcjami kluczowymi są zgodne z zasadami Rozporządzenia delegowanego, w tym w szczególności uwzględniają stopień realizacji zadań związanych z tymi funkcjami.

WYNAGRODZENIE CZŁONKÓW ZARZĄDU SPÓŁKI

Obowiązujące w 2019 roku zasady wynagradzania

członków Zarządu Spółki zostały uchwalone przez Radę Nadzorczą Spółki.

Wysokość indywidualnego wynagrodzenia członka Zarządu Spółki ustalana jest przez Radę Nadzorczą w drodze uchwały z uwzględnieniem rekomendacji Komitetu ds. Wynagrodzeń.

Na wynagrodzenie członka Zarządu Spółki składają się:

- wynagrodzenie zasadnicze,
- premia roczna,
- pozostałe świadczenia.

Struktura wynagrodzenia członków Zarządu skomponowana jest w taki sposób, aby ograniczać potencjalną skłonność do podejmowania nadmiernego ryzyka. Zapewnia to w szczególności zachowanie relacji wzajemnej istotności między stałymi i zmiennymi składnikami wynagrodzenia. Należy też zaznaczyć, że wysokość części zmiennej (premii) uzależniona jest nie tylko od stopnia realizacji ilościowych celów biznesowych, ale także od oceny jakościowej danego członka Zarządu, która uwzględnia aspekty dotyczące skuteczności zarządzania ryzykiem. Ponadto w ramach obowiązujących zasad premiowania istnieje możliwość niewypłacenia premii.

Prawo do premii rocznej oraz jej wysokość uzależnione są od:

- poziomu realizacji kluczowych wskaźników efektywności (KPI) ustalonych przez Radę Nadzorczą Spółki na dany rok kalendarzowy,
- wyniku oceny okresowej uwzględniającej adekwatną do zakresu odpowiedzialności członka Zarządu Spółki ocenę prowadzenia działalności Spółki z uwzględnieniem profilu ryzyka i kosztu kapitału, obejmującą zwłaszcza następujące elementy:
 - pozycję kapitałową,
 - dane dotyczące wykorzystania budżetu ryzyka oraz

B.1.3 Istotne zmiany w systemie zarządzania

W trakcie okresu sprawozdawczego nie było istotnych zmian w systemie zarządzania.

B.1.4 Informacje na temat istotnych transakcji z akcjonariuszami, osobami wywierającymi istotny wpływ na Spółkę, członkami Zarządu oraz Rady Nadzorczej

W trakcie 2019 roku Spółka nie udzieliła pożyczek, kredytów, gwarancji oraz zaliczek:

- Akcjonariuszowi oraz członkom jego organu zarządzającego i nadzorującego,
- członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki oraz

limitów inwestycyjnych,

- wyniki analizy najbardziej istotnych ryzyk wraz z informacją o podjętych działaniach/mechanizmach kontrolnych ograniczających te ryzyka.

Płatność znacznej części premii rocznej jest odroczone na okres nie krótszy niż 3 lata.

WYNAGRODZENIE CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ SPÓŁKI

W przypadku członków Rady Nadzorczej zasadą jest nieodpłatne pełnienie funkcji w Radzie Nadzorczej Spółki, chyba że Walne Zgromadzenie postanowi o przyznaniu wynagrodzenia dla danego członka Rady Nadzorczej Spółki.

Stosownie do przyjętej zasady w 2019 roku prawo do wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji w Komitecie Audytu Rady Nadzorczej zostało przyznane tylko niezależnym, w rozumieniu art. 129 ust. 3 Ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U.2017.1089), członkom Rady Nadzorczej.

PROGRAM EMERYTALNO-RENTOWY

W Spółce funkcjonuje Pracowniczy Program Emerytalny, w ramach którego składka podstawowa jest finansowana przez Spółkę w jednakowej kwocie dla wszystkich uczestników programu. Wysokość składki nie przekracza 7% wynagrodzenia pracownika.

W 2019 roku został wprowadzony w Spółce Pracowniczy Plan Kapitałowy na podstawie zawartej przez Spółkę umowy o zarządzanie PPK, funkcjonujący na zasadach określonych w Ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz.U.2018.2215).

członkom ich rodzin,

- innym osobom wywierającym znaczący wpływ na Spółkę, w tym osobom nadzorującym funkcje kluczowe.

B.1.5 Ocena adekwatności systemu zarządzania

Przegląd funkcjonowania systemu zarządzania w Spółce jest przeprowadzany w czwartym kwartale każdego roku i obejmuje swoim zakresem takie obszary, jak:

- struktura organizacyjna,
- system przekazywania / obiegu informacji,
- funkcja zarządzania ryzykiem oraz ciągłość działania,
- funkcja zgodności z przepisami,
- funkcja audytu wewnętrznego,
- funkcja aktuarialna,
- outsourcing,
- zasady w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji,
- system kontroli wewnętrznej,
- dystrybucja ubezpieczeń.

Wybrane komórki organizacyjne Spółki przeprowadzają przegląd poszczególnych elementów systemu zarządzania. W wyniku analizy przeprowadzonej w 2019 roku nie wskazano na potrzebę wprowadzania istotnych zmian w systemie zarządzania Spółki. Raport z tego przeglądu podlegał zatwierdzeniu przez Zarząd Spółki.

Komórka ds. audytu wewnętrznego dokonuje niezależnej oceny systemu kontroli wewnętrznej w Spółce. W 2019 roku nie zidentyfikowano obszarów działalności Spółki wymagających natychmiastowych działań naprawczych. Wyniki oceny są przedstawiane Zarządowi Spółki, a następnie Komitetowi Audytu Spółki.

Biorąc pod uwagę zarówno powyższe informacje, jak i wyniki regularnego raportowania innych funkcji kluczowych, wyniki badania sprawozdań finansowych i raporty pokontrolne podmiotów zewnętrznych, Zarząd Spółki ocenił, że w 2019 roku system zarządzania, w tym system kontroli wewnętrznej, był adekwatny do skali i złożoności prowadzonej działalności i pozwalał na skuteczną identyfikację i zarządzanie ryzykiem mogącym wpłynąć na osiągnięcie celów biznesowych Spółki.

Rada Nadzorcza Spółki pozytywnie oceniła system zarządzania oraz adekwatność, efektywność i skuteczność systemu kontroli wewnętrznej funkcjonujących w Spółce w 2019 roku.

B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

B.2.1 Polityka w zakresie kompetencji i reputacji

W Spółce została wdrożona Polityka TUnŻ „WARTA” S.A. w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez osoby, które faktycznie zarządzają Spółką lub pełnią inne kluczowe funkcje. Polityka została zatwierdzona przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki.

Określa ona kryteria, które muszą spełniać członkowie Zarządu, członkowie Rady Nadzorczej oraz pracownicy nadzorujący funkcje kluczowe Spółki.

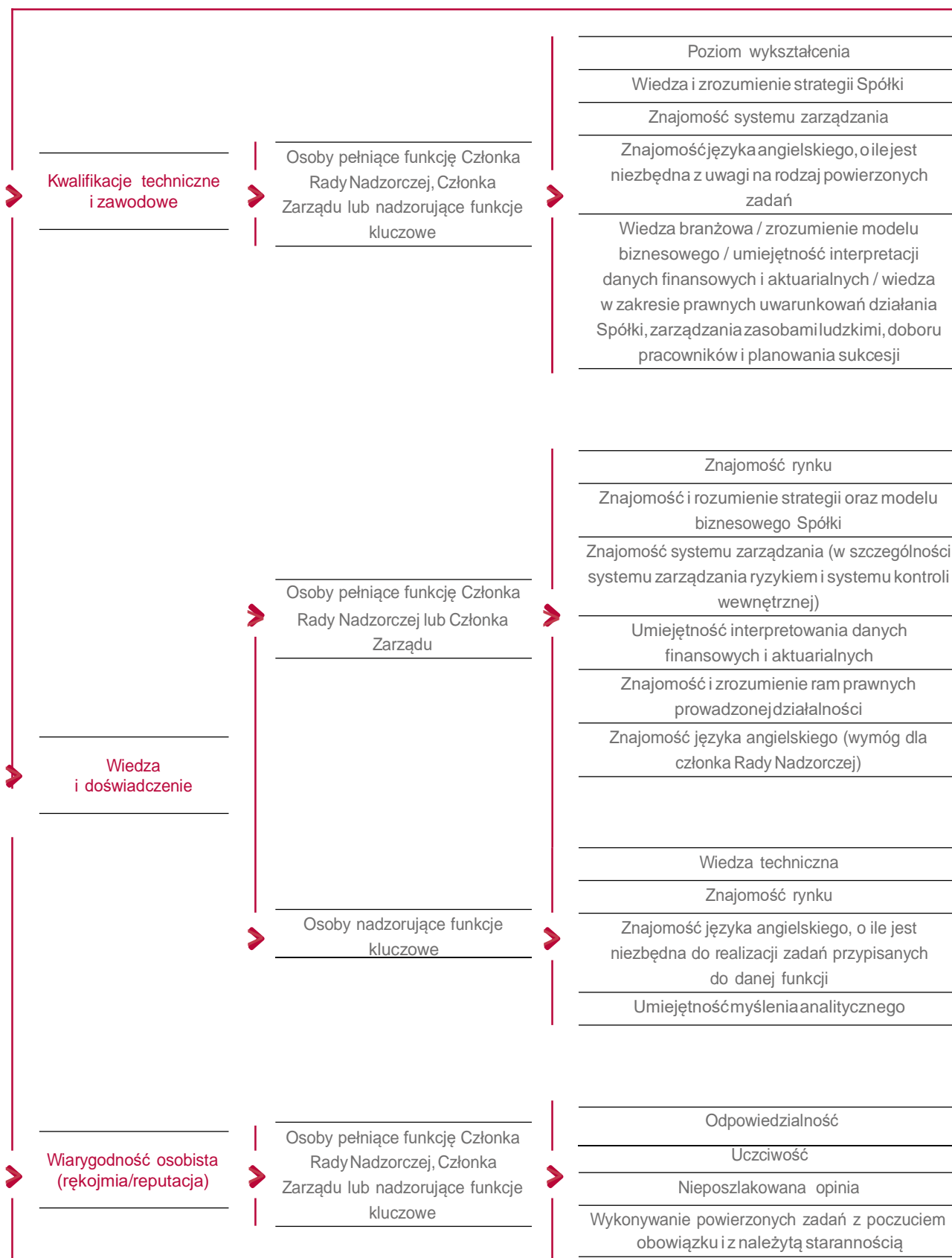
Celem Polityki jest zapewnienie ciągłego spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji – w rozumieniu art. 42 Dyrektywy Wypłacalność 2 – przez

osoby, które faktycznie zarządzają Spółką lub pełnią inne kluczowe funkcje.

W 2019 roku w ramach Polityki TUnŻ „WARTA” S.A. w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez osoby, które faktycznie zarządzają Spółką lub pełnią inne kluczowe funkcje wprowadzono zasadę corocznej samooceny członków Zarządu i Rady Nadzorczej.

Charakterystykę wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przedstawia rysunek 9:

WYMOGI W ZAKRESIE KOMPETENCJI I REPUTACJI

Rysunek 9.
Wymogi w zakresie kompetencji i reputacji

Zaprezentowane powyżej wymogi w zakresie kompetencji i reputacji muszą być spełnione przez wszystkie osoby faktycznie kierujące Spółką lub pełniące inne funkcje kluczowe, przy czym:

- indywidualne kompetencje poszczególnych członków Zarządu / Rady Nadzorczej powinny dopełniać się w taki sposób, aby zapewniać odpowiedni poziom kolegiального zarządzania/sprawowania nadzoru nad wszystkimi obszarami działalności Spółki,
- w przypadku zmian personalnych w składzie Zarządu / Rady Nadzorczej kolegialne zarządzanie/ sprawowanie nadzoru nad Spółką oraz umiejętności techniczne i zawodowe członków Zarządu / Rady Nadzorczej powinny zostać zachowane,
- wymagania dotyczące kwalifikacji technicznych i zawodowych osób nadzorujących kluczowe funkcje są ściśle związane ze specyfiką zadań przypisanych do danej funkcji,
- przy ocenie kwalifikacji technicznych i zawodowych wymaganych od osób nadzorujących kluczowe funkcje obowiązuje zasada proporcjonalności, tj. uwzględnia się ryzyka związane z działalnością Spółki i zadaniami przypisanymi do danej funkcji kluczowej,
- osoba nadzorująca funkcję kluczową powinna mieć doświadczenie zawodowe niezbędne do wykonywania takiego zadania,
- osoby nadzorujące funkcje kluczowe powinny regularnie

podnosić swoje kwalifikacje zawodowe oraz przedkładać Spółce dokumenty potwierdzające ich podwyższenie,

- przed powołaniem w skład Zarządu / Rady Nadzorczej oraz przed powierzeniem nadzoru nad funkcją kluczową konieczne jest zweryfikowanie, czy osoba kandydująca na takie stanowisko spełnia wymogi określone w Ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

W przypadku podjęcia przez Spółkę decyzji o zleceniu wykonywania funkcji kluczowych na zewnątrz (outsourcing), Spółka musi zapewnić, aby osoby zatrudnione u dostawcy usług, które są odpowiedzialne za ich realizację, miały wystarczające kwalifikacje techniczne i zawodowe oraz odpowiednią osobistą wiarygodność (rękojmię/ reputację).

WYMAGANIA W STOSUNKU DO PRACOWNIKÓW WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI NALEŻĄCE DO FUNKCJI KLUCZOWYCH

Kandydaci na stanowiska, na których wykonywane są czynności należące do funkcji kluczowych, powinni spełniać wymogi w zakresie kompetencji (niezbędnego doświadczenia zawodowego) i rękojmi wykonywania zadań w sposób należyty – proporcjonalnie do wykonywanych czynności.

B.2.2 Proces oceny kompetencji i reputacji

OCENA KOMPETENCJI I REPUTACJI NA ETAPIE REKRUTACJI

Polityka rekrutacji pracowników, w tym na stanowiska odpowiedzialne za nadzorowanie funkcji kluczowych, zakłada, że podstawowym kryterium selekcji kandydatów jest zgodność z wymaganym profilem stanowiska pod względem kompetencji, doświadczenia, wiedzy, motywacji, prawości i uczciwości. Wymagania dotyczące wykształcenia, wiedzy w określonych obszarach, doświadczenia oraz umiejętności niezbędnych do poprawnego wykonywania zadań na określonym stanowisku zawarte są w kwestionariuszu opisu stanowiska.

Zgodnie z Polityką TUnŻ „WARTA” S.A. w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez osoby, które faktycznie zarządzają Spółką lub pełnią inne kluczowe funkcje powierzenie funkcji w Zarządzie Spółki, Radzie Nadzorczej Spółki lub zatrudnienie pracownika nadzorującego funkcję kluczową bądź wykonującą czynności na rzecz funkcji kluczowej może nastąpić wyłącznie pod warunkiem uprzedniej weryfikacji spełniania przez tę osobę obowiązujących wymogów określonych w powyższej Polityce oraz w przepisach wydanych na jej podstawie.

W przypadku kandydatów na członków Zarządu proces takiej weryfikacji odbywa się na poziomie Rady Nadzorczej Spółki. W przypadku kandydatów na stanowiska odpowiedzialne za nadzorowanie funkcji kluczowych oraz na stanowiska, na których wykonywane są czynności na

rzecz danej funkcji kluczowej, proces rekrutacji przebiega zgodnie ze szczegółowymi zasadami określonymi w Polityce rekrutacji oraz w Instrukcji służbowej Szczególne wymogi dotyczące rekrutacji na stanowiska związane z nadzorowaniem funkcji kluczowych oraz na funkcje, w ramach których wykonywane są czynności należące do funkcji kluczowych w rozumieniu wymogów Wypłacalność 2 w TUnŻ „WARTA” S.A.

Proces rekrutacji obejmuje dwa etapy rozmów (zgodnie z zasadą czterech oczu). Ostateczna decyzja o powołaniu kandydata w skład Zarządu Spółki należy do Rady Nadzorczej Spółki, a o zatrudnieniu danej osoby na stanowisku odpowiedzialnym za nadzorowanie funkcji kluczowej oraz stanowisku, na którym wykonywane są czynności na rzecz danej funkcji kluczowej, należy odpowiednio do członka Zarządu nadzorującego daną komórkę organizacyjną w Spółce lub B-1 odpowiedzialnego za nadzorowanie danej funkcji kluczowej. W przypadku osoby kandydującej na stanowisko kierującego Departamentem Audytu Wewnętrzznego zatrudnienie kandydata uzgadniane jest z Komitetem Audytu.

BIEŻĄCA OCENA KOMPETENCJI I REPUTACJI

Spełnianie wymogów przez członków Zarządu i wszystkich pracowników, w tym pracowników nadzorujących funkcje kluczowe i pracowników wykonujących czynności należące do funkcji kluczowych weryfikowane jest w ramach corocznej oceny dokonywanej odpowiednio na poziomie Rady Nadzorczej i przełożonego pracownika. Obejmuje ona

m.in. zakres dotyczący należytego wykonywania powierzonych obowiązków i właściwej postawy.

Bieżąca ocena wykonywania obowiązków przeprowadzana jest zgodnie z zasadami określonymi w Polityce rocznych ocen okresowych w TUnŻ „WARTA” S.A., zgodnie z którą ocenie okresowej podlegają: poziom realizacji przez pracownika celów, jakość jego pracy, prezentowane postawy oraz zaangażowanie w porównaniu z innymi pracownikami. Jest ona dokonywana na podstawie kryteriów efektywnościowych i behawioralnych. Osoby na stanowiskach dyrektorów B-1 podlegają ocenie rocznej dokonywanej przez członków Zarządu z wykorzystaniem opisowego arkusza przygotowywanego dla osób zatrudnianych na stanowiskach kierowniczych.

Pracowników, w tym także pracowników odpowiedzialnych za nadzorowanie funkcji kluczowych, obowiązuje Kodeks postępowania TUnŻ „WARTA” S.A. zawierający zbiór wytycznych, zasad i reguł postępowania wynikających z ogólnych, szczególnie istotnych dla działalności Spółki norm moralnych i etycznych. Oznacza to, że w ramach przydzielonych obowiązków pracownicy Spółki powinni kierować się zasadami uczciwości, lojalności, profesjonalizmu, rzetelności i staranności.

Polityka TUnŻ „WARTA” S.A. w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez osoby, które faktycznie zarządzają Spółką lub pełnią inne kluczowe funkcje, przewiduje również:

- cykliczną, w odstępach nie krótszych niż 5 lat, weryfikację wymogów ustanowionych dla osób faktycznie kierujących Spółką lub pełniących inne kluczowe funkcje w Spółce, celem zapewnienia ich

adekwatności do realizowanych przez daną osobę zadań oraz zmieniającego się otoczenia rynkowego,

- weryfikację, niezależnie od okresowej oceny, o której mowa powyżej, wymagań osób faktycznie kierujących Spółką lub pełniących inne kluczowe funkcje w Spółce każdorazowo w przypadku:
 - powzięcia przez Spółkę informacji istotnych dla możliwości dalszego pełnienia przez te osoby powierzonych funkcji, a dotyczących w szczególności:
 - możliwych działań sprzecznych z przepisami powszechnie obowiązującymi,
 - przejawów niewłaściwego zachowania wpływającego negatywnie na wizerunek Spółki,
 - faktów poddających w wątpliwość możliwość spełniania wymogów w zakresie kwalifikacji merytorycznych,
 - faktów poddających w wątpliwość zdolność do realizacji z należytą rozważą i starannością zadań powierzonych przez Spółkę,
- wprowadzenia zmian dotyczących funkcji kluczowej nadzorowanej przez daną osobę:
 - o charakterze funkcjonalnym – odnoszącym się w szczególności do istotnego rozszerzenia lub istotnej zmiany nadzorowanego obszaru działalności Spółki,
 - w zakresie wymagań merytorycznych – wynikających zwłaszcza ze zmian przepisów powszechnie obowiązujących dotyczących nadzorowanej funkcji.

B.3 System zarządzania ryzykiem, w tym Własna Ocena Ryzyka i Wypłacalności

B.3.1 System zarządzania ryzykiem

CELE, ZADANIA I FUNKCJONOWANIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Celem strategicznym w obszarze zarządzania ryzykiem jest unikanie sytuacji, które mogą stanowić zagrożenie dla osiągnięcia założonych celów biznesowych i kontynuacji działalności Spółki, przy jednoczesnym wykorzystywaniu nadarzających się szans biznesowych. W szczególności jest nim ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat poprzez wdrożenie skutecznego procesu zarządzania ryzykiem, adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka.

Zadania ww. systemu to:

- dostarczanie informacji na temat zidentyfikowanych indywidualnych ryzyk i profilu ryzyka Spółki,
- zapewnienie odpowiedniej reakcji na te ryzyka,

- monitorowanie poziomu ryzyka względem zdefiniowanych limitów wewnętrznych / poziomów ostrzegawczych / budżetu ryzyka,
- raportowanie wyników adekwatności kapitałowej.

System zarządzania ryzykiem obejmuje zespół zasad obowiązujących w Spółce. W ramach tego systemu Spółka:

- stosuje jednolitą klasyfikację ryzyka i terminologię z zakresu zarządzania ryzykiem,
- określiła podział ról i odpowiedzialności w tym procesie,
- ustanowiła funkcję zarządzania ryzykiem,
- stosuje sformalizowane polityki/procedury, które opisują ten proces i mają na celu identyfikację, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie i raportowanie ryzyka występującego w działalności Spółki.

W celu efektywnego zarządzania ryzykiem Zarząd Spółki

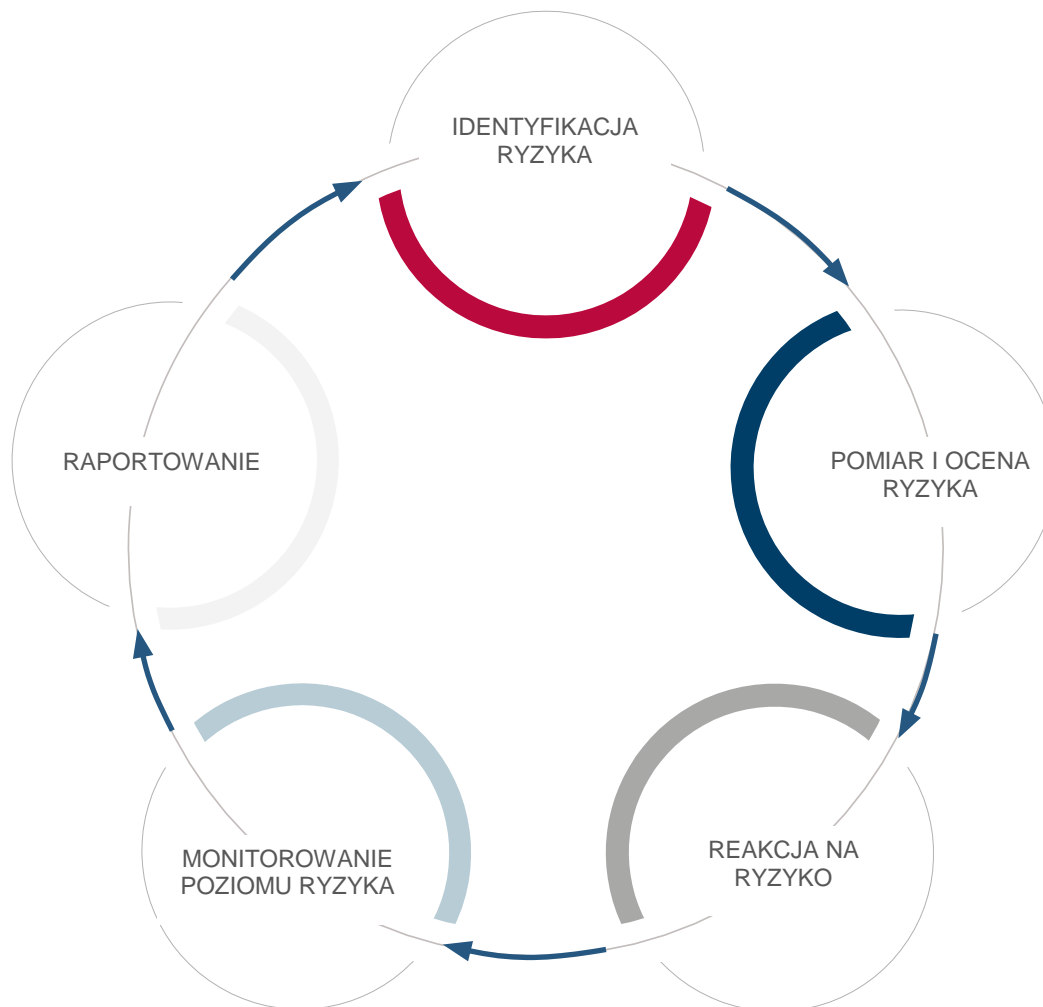
ustala i zatwierdza:

- poziom materialności, który jest wykorzystywany w procesie analizy ryzyk związanych z wdrożeniem produktu,
- poziom istotności ryzyka, który służy jako kryterium ilościowe do ich identyfikacji, mogących wywierać poważny, trwały i negatywny wpływ na sytuację finansową, aktywa netto lub wynik finansowy Spółki,
- budżet ryzyka wraz z alokacją na podbudżety, osobno dla każdego z głównych modułów formuły standardowej oraz w uzasadnionych sytuacjach na pozostałe ryzyka nie objęte formułą standardową. Budżet ryzyka określa

maksymalny akceptowalny poziom kapitałowego wymogu wypłacalności i definiuje apetyt na ryzyko Spółki.

PROCES ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

W procesie zarządzania ryzykiem Spółka stosuje jednolity katalog rodzajów ryzyka, którego celem jest zapewnienie, że wszystkie ryzyka, na które Spółka jest potencjalnie narażona, są identyfikowane i adekwatnie kontrolowane. Proces zarządzania ryzykiem jest procesem ciągłym, obejmującym następujące etapy:

Rysunek 10.
Proces zarządzania ryzykiem

Identyfikacja ryzyka

Proces identyfikacji polega na wykrywaniu ryzyk, które mogą mieć korzystny lub niekorzystny wpływ na osiągnięcie celów Spółki, w tym na ustaleniu przyczyn i obszarów ich występowania. Identyfikacja powinna dotyczyć wszystkich typów działalności, produktów, procesów i systemów w Spółce.

oszacowanie ekspozycji Spółki na te ryzyka, tj. określenie wpływu i prawdopodobieństwa materializacji zidentyfikowanego ryzyka. Elementem procesu pomiaru jest wybór narzędzi wykorzystywanych do tego zadania. W uzasadnionych przypadkach Spółka może stosować uproszczone metody pomiaru (w tym ocenę ekspercką).

Ocena ryzyka

Celem oceny ryzyka jest określenie, zgodnie z kryteriami przyjętymi przez Spółkę, czy jest ono istotne. Odbywa się to na podstawie uzyskanych wyników pomiaru.

Pomiar ryzyka

Pomiar ryzyka definiuje się jako jakościowe lub ilościowe

Reakcja na ryzyko

Celem działań podejmowanych w odpowiedzi na ryzyko jest ograniczenie zagrożeń i wykorzystanie pojawiających się możliwości. Działania te powinny pozwolić na utrzymanie ekspozycji łącznej na ryzyko w ramach przyjętego budżetu ryzyka.

Spółka dopuszcza następujące rodzaje działań podejmowanych w odpowiedzi na ryzyko:

- unikanie – nieangażowanie się w określoną działalność biznesową,
- mitygowanie – działanie mające na celu zmniejszenie wpływu ryzyka lub prawdopodobieństwa jego wystąpienia,
- transfer – zawarcie dodatkowego kontraktu, umowy ubezpieczenia, umowy o partnerstwie itp. transferującego ryzyko na drugą stronę umowy,
- akceptacja – przyjęcie możliwych konsekwencji wynikających z materializacji ryzyka,
- zwiększenie – decyzje polegające na zwiększeniu ponoszonego ryzyka w celu poprawy osiągniętych wyników.

Monitorowanie

Monitorowanie to usystematyzowany sposób sporządzania i analizowania informacji o ryzyku. Ma ono charakter ciągły i obejmuje:

- monitoring poziomu i profilu ryzyka,
- monitoring statusu wdrożenia podjętych działań je ograniczających,
- ocenę ich efektywności.

Raportowanie

Raportowanie to regularne prezentowanie danych ilościowych i jakościowych zgodnie z wymaganiami poszczególnych technik i narzędzi zarządzania ryzykiem. Informacje dotyczące identyfikacji, pomiaru i oceny, powinny być przetwarzane i prezentowane właściwym odbiorcom w takiej formie i z taką częstotliwością, aby umożliwić im prawidłowe wykonanie obowiązków i włączenie aspektów ryzyka w proces podejmowania decyzji.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem Spółka ustanowiła funkcję zarządzania ryzykiem oraz określiła jasny podział ról i obowiązków dla uczestników procesu zarządzania ryzykiem.

W omawianym procesie stosowana jest zasada proporcjonalności, która oznacza, że procesy, techniki i metodologie są proporcjonalne do natury, wielkości oraz stopnia złożoności Spółki a także istotności poszczególnych rodzajów ryzyka.

Opisy etapów procesów zarządzania ryzykiem dla poszczególnych obszarów zawarte są w odpowiednich politykach szczegółowych (np. Polityka ryzyka aktuarialnego, operacyjnego, ALM). Każdy opis obejmuje:

- definicję etapów i szczegółowy opis każdego etapu,
- zasady, którymi Spółka kieruje się przy projektowaniu, opracowywaniu, wdrażaniu, wykonywaniu,

- monitorowaniu i przeglądaniu poszczególnych działań,
- wskazanie technik i narzędzi stosowanych na każdym etapie procesu, a także odniesienia do odpowiednich regulacji wewnętrznych,
- zestaw instrumentów niezbędnych do opracowania i wdrożenia procesu zarządzania ryzykiem w praktyce (np. szablony, instrukcje).

Oprócz polityk dziedzinowych dedykowanych poszczególnym rodzajom ryzyka Spółka ustanowiła nadrzędne zasady ich identyfikacji i raportowania.

PROCES IDENTYFIKACJI I OCENY INDYWIDUALNYCH RYZYK ORAZ RAPORTOWANIE ZARZĄDCZE

Identyfikacja i ocena indywidualnych ryzyk dokonywana jest zgodnie z poniższymi zasadami:

- na bieżąco – w ramach procesów/działań prowadzonych przez komórkę organizacyjną.

Komórki organizacyjne na bieżąco identyfikują ryzyka zarówno w swoich, jak i w innych procesach / obszarach działania. W przypadku ich identyfikacji w innej komórce organizacyjnej, jest ona o tym fakcie informowana. Istotne ryzyka są raportowane na bieżąco oraz zgłaszane w ramach przygotowywania wniosków na Zarząd.

- w usystematyzowany, sformalizowany sposób w procesie Risk Scan.

W celu identyfikacji najistotniejszych rodzajów ryzyka w Spółce przeprowadzany jest w trybie półrocznym, sformalizowany proces samooceny ryzyka – Risk Scan. Polega on na identyfikacji, pomiarze, monitorowaniu i raportowaniu rodzajów ryzyka, które mogą zagrozić realizacji założonych planów finansowych Spółki. Samoocena dotyczy wszystkich rodzajów ryzyka, zgodnie z katalogiem zdefiniowanym w Strategii zarządzania ryzykiem, w tym m.in. ryzyka aktuarialnego, rynkowego, kredytowego, operacyjnego. W trakcie oceny rozpatrywane są w szczególności ryzyka, które mogą mieć istotny wpływ na wynik/kapitały Spółki w rocznej perspektywie.

- w usystematyzowany, sformalizowany sposób w procesie identyfikacji i oceny nowo pojawiających się ryzyk (tzw. emerging risks).

Spółka przeprowadza również identyfikację i ocenę nowo pojawiających się ryzyk co najmniej raz w roku. Jest ona przeprowadzana w oparciu o tzw. opinię ekspercką. Komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie produktem oraz Departament Aktuariatu oceniają w szczególności długoterminowe zjawiska, które mogą mieć znaczący wpływ na sytuację finansową i reputację Spółki.

- w trakcie przygotowywania Planu Biznesowego i dotyczy rodzajów ryzyk, które mogą ujawnić się w trakcie jego realizacji w perspektywie długoterminowej.

KATALOG RODZAJÓW RYZYK ZIDENTYFIKOWANYCH W SPÓŁCE ORAZ PROCES ZARZĄDZANIA NIMI

Zgodnie ze Strategią zarządzania ryzykiem, zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Spółki, ryzyko definiuje się jako

możliwość wystąpienia zdarzeń, zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, które mogą mieć wpływ na osiągnięcie zamierzonych celów biznesowych Spółki.

Aby zapewnić ich kompletną identyfikację, Spółka stosuje jednolity katalog rodzajów ryzyka.

Kluczowymi rodzajami ryzyka, na które narażona jest Spółka w ramach prowadzonej działalności i które w znacznym stopniu warunkują realizację strategii

biznesowej Spółki, są ryzyko aktuarialne i ryzyko rynkowe. Biorąc pod uwagę zasadę proporcjonalności, uwzględniając skalę i charakter działalności, ryzyka te objęte są całościowym procesem zarządzania ryzykiem oraz dodatkowo podlegają ustanowionym wewnętrznym limitom oraz poziomom ostrzegawczym.

RYZIKO TOMOŻLIWOŚĆ WYSTĄPIENIA ZDARZEŃ, KTÓRE MOGĄ MIEĆ WPŁYW NA OSIĄGNIĘCIE ZAMIERZONYCH CELÓW BIZNESOWYCH SPÓŁKI

Katalog ryzyk

Kluczowe ryzyka	Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	Ryzyko operacyjne	Pozostałe ryzyka
Ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe)			Ryzyko modeli
Ryzyko rynkowe			Ryzyko strategiczne
			Ryzyko reputacji
			Ryzyko biznesowe
			Ryzyko konkurencji
			Ryzyko płynności
			Ryzyko braku zgodności (compliance)
			Ryzyko inflacji
			Inne ryzyka

Rysunek 11.

Katalog rodzajów ryzyka

Ryzyko aktuarialne

Proces zarządzania ryzykiem aktuarialnym obejmuje następujące etapy:

- identyfikacja – analiza rentowności nowo wprowadzanych produktów oraz badanie jej wrażliwości, analiza i konstrukcja nowo wprowadzanych produktów oraz zmian w już istniejących produktach,
- pomiar i ocena – wyliczanie MCEV portfela oraz wymogów kapitałowych poszczególnych produktów, przeprowadzanie testów adekwatności rezerw, wyliczanie najlepszego ich oszacowania, kalkulacji limitu na sumy na ryzyku,
- reakcja na ryzyko – decyzje o kolejnych krokach (akceptacja, ograniczanie, transfer bądź unikanie) podejmuje komórka, w której zostało zidentyfikowane ryzyko; akceptacja wymaga dokonania oceny poziomu ryzyka w odniesieniu do limitów obowiązujących w Spółce lub apetytu na nie zdefiniowanego poprzez

budżet ryzyka; rekomendowanie właściwych działań naprawczych należy również do zadań Komitetu Ryzyka,

- monitorowanie i raportowanie – prezentacja raportów z zestawieniami miar ryzyka i limitów na posiedzeniu Komitetu Ryzyka.

Ryzyko rynkowe i kredytowe wynikające z działalności inwestycyjnej

Polityka Zarządzania Ryzykiem ALM i kredytowym Spółki, która reguluje ten obszar, nakierowana jest na maksymalizację rentowności portfela przy ustalonych limitach na poszczególne rodzaje ryzyka wynikających z podbudżetu ryzyka dla ryzyka rynkowego i kredytowego Spółki. Uwzględnia ona specyfikę poszczególnych portfeli rezerw i produktów ubezpieczeniowych, jak również potrzeby płynnościowe w poszczególnych portfelach Spółki.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym i kredytowym obejmuje następujące etapy:

- identyfikacja – badanie wpływu na ryzyko i limity przy nowo kupowanych instrumentach,
- pomiar i ocena – wyliczanie VAR w różnych modelach kapitałowych, BPV, duracja dla portfela oraz szereg limitów na ryzyko rynkowe i kredytowe portfela,
- reakcja na ryzyko – decyzje, jakie podjąć działania (akceptacja, ograniczanie, transfer bądź unikanie) podejmuje Komitet Inwestycyjny oraz Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami,
- monitorowanie i raportowanie – prezentacja raportów z zestawieniami miar ryzyka i limitów na posiedzeniach Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Ryzyko operacyjne

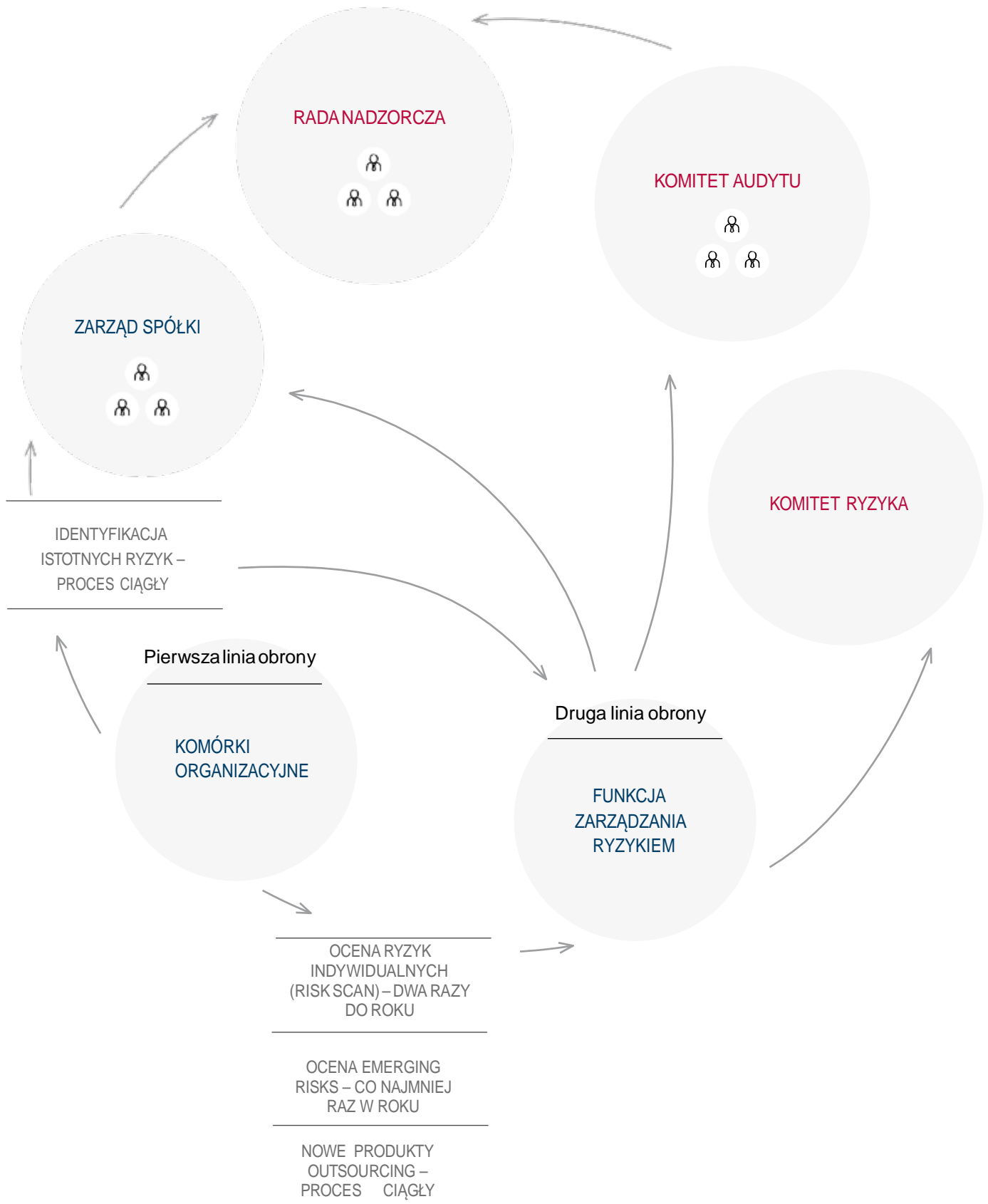
Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje następujące etapy:

- identyfikacja – Spółka stosuje różne metody identyfikacji ryzyka operacyjnego:
 - proces gromadzenia danych o zdarzeniach operacyjnych,
 - Risk Scan – ustrukturyzowany proces, którego głównym celem jest identyfikacja istotnych ryzyk, które mogą mieć negatywny wpływ na wynik finansowy Spółki w perspektywie roku, uniemożliwiających osiągnięcie założeń planów finansowych,
 - kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI) – analiza bieżących wartości wskaźników dla ryzyk operacyjnych oraz ich zmienności w czasie,
 - analiza rekomendacji audytu, analiza słabości systemu kontroli wewnętrznej zidentyfikowanych przez Departament Audytu Wewnętrznego,
 - analiza scenariuszy – badanie wpływu historycznych lub hipotetycznych zdarzeń operacyjnych na kondycję finansową Spółki. Celem przeprowadzenia analizy scenariuszy jest weryfikacja stosowanych mechanizmów kontrolnych w Spółce, na ile są one wystarczające, aby zapobiec lub zminimalizować straty w przypadku wystąpienia zdarzenia,
 - analiza wpływu na biznes (BIA) dla ryzyka ciągłości działania – proces analizy procesów biznesowych i skutków, jakie zakłócenia działalności biznesowej mogą na nie wywierać,
- pomiar i ocena – w zależności od stosowanej techniki poziom ryzyka operacyjnego określany jest ilościowo (poprzez określenie wielkości i częstotliwości jego materializacji) lub jakościowo (ocena ekspercka),
- reakcja na ryzyko – decyzje w zakresie odpowiedzi na ryzyko podejmuje właściciel ryzyka, tj. komórka nim zarządzająca; rekomendowanie właściwych działań naprawczych w obszarze zarządzania ryzykiem należy również do zadań Komitetu Ryzyka,
- monitorowanie i raportowanie przeprowadzane jest m.in. w następujących obszarach:
 - wyniki procesu Risk Scan,
 - aktualne wartości KRI, trend w stosunku do poprzedniego okresu raportowania,
 - liczba zdarzeń operacyjnych oraz wartości strat

operacyjnych.

Powyższe raporty prezentowane są na posiedzeniach Komitetu Ryzyka.

Rysunek 12.
Struktura organizacyjna w procesie zarządzania ryzykiem

Głównymi uczestnikami procesu zarządzania ryzykiem są:

- Rada Nadzorcza, która sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich obszarach jej działalności, również w tym obszarze. W ramach wypełniania swojej roli Rada Nadzorcza w szczególności:
 - otrzymuje informacje o ekspozycji na ryzyko oraz systemie zarządzania ryzykiem,
 - akceptuje plany biznesowe z uwzględnieniem aspektów ryzyka,
 - opiniuje propozycje podziału zysku z uwzględnieniem potrzeb kapitałowych Spółki związanych z jej ekspozycją na ryzyko,
- Komitet Audytu, który otrzymuje szczegółowe informacje o ekspozycji na ryzyko, poziomie adekwatności kapitałowej oraz stanie i inicjatywach w zakresie rozwoju systemu zarządzania ryzykiem,
- Zarząd Spółki jako organ jest odpowiedzialny za całościowe zarządzanie działalnością Spółki, w tym zarządzanie ryzykiem w szczególności poprzez:
 - określanie struktury organizacyjnej systemu zarządzania ryzykiem w odniesieniu do funkcji zarządzania ryzykiem oraz innych komórek organizacyjnych Spółki uczestniczących w procesie zarządzania ryzykiem,
 - regularne zaznajamianie się z ekspozycją Spółki na ryzyko oraz z informacjami na temat funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem,
 - wyznaczanie kierunków, wspieranie i bezpośrednie nadzorowanie rozwoju systemu zarządzania ryzykiem,
 - prowadzenie działalności Spółki oraz przygotowywanie planów jej rozwoju z uwzględnieniem aspektów ryzyka,
 - definiowanie apetytu na ryzyko poprzez zatwierdzanie budżetu ryzyka,
 - ustanowienie limitów ryzyka w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyk,
 - zatwierdzanie poziomu materialności i poziomu istotności ryzyk,
- funkcja zarządzania ryzykiem poprzez zadania szczegółowo określone w rozdziale B.3.2 niniejszego Sprawozdania,
- Komitet Ryzyka poprzez zadania szczegółowo opisane w rozdziale B.1.1 niniejszego Sprawozdania,
- komórki organizacyjne Spółki odpowiadają za bezpośrednie zarządzanie ryzykami zidentyfikowanymi w zarządzanych przez siebie procesach/obszarach; jako właściciele tych ryzyk, są one odpowiedzialne za

wszystkie etapy procesu zarządzania nimi, w tym w szczególności:

- na bieżąco identyfikują ryzyka w swoich procesach/obszarach działania, ale także w innych obszarach – wówczas informują o tym komórki organizacyjne bezpośrednio odpowiadające za takie procesy/obszary,
- dokonują oceny i raportują zidentyfikowane ryzyka do swoich przełożonych bądź do Zarządu Spółki, raportowaniu do Zarządu w szczególności powinny podlegać co najmniej ryzyka istotne,
- przygotowują propozycje reakcji na ryzyko i realizują je, jeśli to konieczne, po uzyskaniu akceptacji swoich przełożonych bądź Zarządu Spółki,
- raportują zidentyfikowane istotne ryzyka również do komórek organizacyjnej pełniącej funkcję zarządzania ryzykiem,
- raportują potencjalne decyzje mające znaczący wpływ na sytuację kapitałową bądź profil ryzyka Spółki do komórki organizacyjnej pełniącej funkcję zarządzania ryzykiem.

POWIĄZANIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM Z INNYMI ELEMENTAMI SYSTEMU ZARZĄDZANIA

System zarządzania ryzykiem jest powiązany z innymi elementami systemu zarządzania Spółką, w tym w szczególności z:

- systemem kontroli wewnętrznej, czyli zbiorem działań realizowanych przez organy Spółki, kierownictwo oraz pozostałych pracowników Spółki w celu ograniczenia ryzyk związanych z prowadzoną działalnością, a tym samym zwiększenia prawdopodobieństwa zrealizowania wyznaczonych celów Spółki, we wszystkich obszarach jej działalności,
- funkcją audytu wewnętrznego odpowiedzialną za ocenę efektywności, doskonalenie i dostarczanie informacji o funkcjonowaniu systemu kontroli wewnętrznej, w szczególności w zakresie zarządzania ryzykiem, stosowania mechanizmów kontrolnych oraz procesów zarządzania,
- funkcją zgodności z przepisami mającą zapewnić zgodność działania Spółki z przepisami prawa,
- funkcją aktuarialną, która koordynuje w szczególności proces ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności,
- procesem zarządzania kapitałem obejmującym w szczególności ocenę potrzeb kapitałowych Spółki wynikających z podejmowanego ryzyka.

B.3.2 Funkcja zarządzania ryzykiem

Funkcja zarządzania ryzykiem została ustanowiona i wdrożona na podstawie Strategii Zarządzania Ryzykiem zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Spółki.

CEL I ZADANIA FUNKCJI ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Celem funkcji zarządzania ryzykiem jest wdrożenie i utrzymanie skutecznego systemu zarządzania ryzykiem.

Do głównych zadań tej funkcji należą:

- koordynacja zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem w Spółce,
- rozwój strategii, metod, procesów i procedur identyfikacji, oceny, monitorowania i raportowania ryzyk,
- monitorowanie ogólnej sytuacji ryzyka w Spółce, przy uwzględnieniu powiązań między poszczególnymi rodzajami ryzyka:
 - opracowanie i nadzorowanie wykonywania procesu samooceny ryzyk przez osoby odpowiedzialne za poszczególne obszary działalności Spółki,
 - koordynacja procesu własnej oceny ryzyk i wypłacalności,
 - opracowanie i nadzorowanie wykonywania procesu identyfikacji i oceny nowo pojawiających się ryzyk (tzw. emerging risks),
- raportowanie dotyczące zarządzania ryzykiem w Spółce, w tym zagregowanego profilu ryzyka,
- doradzanie Zarządowi w zakresie zarządzania ryzykiem i wsparcie w wykorzystaniu systemu zarządzania

B.3.3 Własna Ocena Ryzyka i Wypłacalności

W ramach systemu zarządzania ryzykiem Spółka przeprowadza Własną Ocenę Ryzyka i Wypłacalności, która obejmuje:

- analizę profilu ryzyka oraz jego projekcje oparte na danych finansowych i założeniach Planu Biznesowego oraz szeregu tzw. „scenariuszy ryzyk” (tj. scenariuszy o założeniach alternatywnych względem założeń Planu Biznesowego),
- wyliczenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności oraz ocena stopnia spełnienia tych potrzeb w perspektywie średnioterminowej (zarówno przy założeniach 3-letniego Planu Biznesowego, jak i przy założeniach „scenariuszy ryzyk”),
- ocenę prospektywnej ciągłej zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności oraz z wymogami dotyczącymi kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- analizę odchyleń profilu ryzyka Spółki od założeń leżących u podstaw formuły standardowej,
- pozostałe aspekty Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności, obejmujące: analizę związku pomiędzy profilem ryzyka, zatwierdzonymi limitami jego tolerancji i ogólnymi potrzebami w zakresie wypłacalności; uwzględnienie wyników Własnej Oceny Ryzyka

- ryzykiem w procesie podejmowania decyzji,
- monitorowanie systemu zarządzania ryzykiem,
- wsparcie kierujących komórkami organizacyjnymi i innych funkcji należących do systemu zarządzania w procesie zarządzania ryzykiem,
- propagowanie wewnątrz organizacji kultury zarządzania ryzykiem.

Funkcja zarządzania ryzykiem realizowana jest w Departamencie Zarządzania Ryzykiem oraz nadzorowana przez Dyrektora tego Departamentu (osobę nadzorującą funkcję zarządzania ryzykiem).

Departament Zarządzania Ryzykiem odpowiada za zaprojektowanie profesjonalnego, zintegrowanego systemu zarządzania ryzykiem. Departament Zarządzania Ryzykiem działa niezależnie od jednostek biznesowych, w tym sensie, że podejmują one ryzyko, podczas gdy Departament Zarządzania Ryzykiem pełni rolę doradczą, kontrolną i wspiera komórki organizacyjne w stosowaniu instrumentów i technik zarządzania ryzykiem. Ponadto, w gestii tego Departamentu leży również monitorowanie tego systemu.

RAPORTOWANIE FUNKCJI ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

W cyklach kwartalnych przygotowywane są syntetyczne raporty podsumowujące status zarządzania ryzykiem w Spółce, które następnie są prezentowane Zarządowi, Komitetowi Audytu oraz Radzie Nadzorczej Spółki.

i Wypłacalności przy opracowywaniu nowych inicjatyw produktowych.

Celem Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności jest zwiększenie świadomości relacji pomiędzy obecną i przyszłą ekspozycją Spółki na ryzyko oraz zwiększenie świadomości wewnętrznych potrzeb kapitałowych w związku z tą ekspozycją.

Regularna Własna Ocena Ryzyka i Wypłacalności przeprowadzana jest raz w roku zgodnie z harmonogramem przygotowania Planu Biznesowego.

Trybu nadzwyczajnego wymagają następujące zdarzenia:

- fuzja z innym podmiotem gospodarczym,
- przejęcie innego podmiotu gospodarczego,
- zmiany Planu Biznesowego w trakcie bieżącego roku.

PROCES WŁASNEJ OCENY RYZYKA I WYPŁACALNOŚCI

Proces Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności regulowany jest przez Politykę Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności, zatwierdzonej przez Zarząd Spółki.

Przeprowadzenie w Spółce ww. Oceny jest koordynowane przez Departament Zarządzania Ryzykiem, który ponadto jest odpowiedzialny za wykonanie jego następujących elementów:

- wyznaczenie profilu ryzyka Spółki oraz projekcji tego profilu,
- wyliczenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności oraz ocenę stopnia ich spełnienia,
- ocenę prospektywnej ciągłej zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności oraz z wymogami dotyczącymi kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w zakresie marginesu ryzyka,
- wykonanie analizy odchyłań profilu ryzyka Spółki od założeń leżących u podstaw formuły standardowej.

W procesie biorą również udział: Zarząd (który aktywnie uczestniczy w opracowywaniu scenariuszy ryzyk oraz akceptuje finalny raport z Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności) oraz inne komórki organizacyjne Spółki, odpowiedzialne za następujące elementy oceny, m.in.:

- Departament Kontrolingu – przygotowanie Planu Biznesowego w zakresie potrzebnym do sporządzenia projekcji wypłacalności oraz przygotowanie scenariuszy ryzyk (przy współpracy z Departamentem Zarządzania Ryzykiem),
- Biuro Korporacyjno-Prawne – koordynowanie jakościowej oceny systemu zarządzania w zakresie struktury organizacyjnej i struktury podejmowania decyzji,
- Departament Aktuariatu – zapewnienie oraz ocena ciągłej zgodności z wymogami dotyczącymi kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (za wyjątkiem kwestii marginesu ryzyka, który leży w zakresie działań Departamentu Zarządzania Ryzykiem).

OCENA OGÓLNYCH POTRZEB W ZAKRESIE WYPŁACALNOŚCI

PROFIL RYZYKA SPÓŁKI I KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI

W ramach Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności wyznaczany jest profil ryzyka Spółki.

Profil ten opisywany jest w raporcie przygotowywanym przez Departament Zarządzania Ryzykiem w ramach okresowego raportowania. Kwantyfikacja ryzyk i kalkulacja kapitałowego wymogu wypłacalności, zawarta w tym raporcie, opracowana jest zgodnie z Rozporządzeniem delegowanym.

W profilu ryzyka ujmuje się ryzyka dodatkowe, nie objęte formułą standardową, zidentyfikowane w Planie Biznesowym lub w procesie Risk Scan.

OGÓLNE POTRZEBY W ZAKRESIE WYPŁACALNOŚCI I ŚRODKÓW WŁASNYCH

Wyliczenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności jest procesem analizy, w wyniku którego ustalono wartości progowe dla poziomów współczynnika wypłacalności S2 determinujące przedziały, o których mowa w Polityce Zarządzania Kapitałem, tj. przedział minimalny, ostrzegawczy, pod obserwacją oraz docelowy.

Analizie podlegały możliwe zdarzenia, które ze względu na profil ryzyka Spółki mogłyby spowodować spadek środków własnych do poziomu minimalnego, tj. 100% pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności.

W tabeli 5 zaprezentowano poziomy współczynnika wypłacalności S2 dla poszczególnych przedziałów:

TABELA 5. POZIOMY WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI S2

WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI	POZIOM MINIMALNY	POZIOM OSTRZEGAWCZY	POZIOM POD OBSERWACJĄ	POZIOM DOCELOWY
S2	100%	100%-115%	115%-130%	>130%

W procesie ustalania poziomów współczynnika wypłacalności S2, o których mowa powyżej, uwzględniono wyniki testów warunków skrajnych, odwrotnych testów warunków skrajnych, oraz analizy wrażliwości.

Spółka przeprowadziła testy warunków skrajnych oraz odwrotne testy warunków skrajnych, zarówno w zakresie ryzyka rynkowego (dla stopy procentowej, cen akcji, cen nieruchomości, kursów walutowych, upadłości emitentów oraz spreadu kredytowego), ryzyka składki i rezerw w ryzyku ubezpieczeń zdrowotnych, oraz w zakresie ryzyka ubezpieczeń na życie (ryzyko zwiększonych świadczeń z tytułu wykupu) jak również ryzyka operacyjnego. Wyniki analiz przeprowadzonych w zakresie ww. testów wskazują, że 30-proc. bufor nadwyżki dla współczynnika S2 jest wystarczający.

W przypadku spadku współczynnika S2 poniżej poziomu docelowego następuje rozszerzenie zakresu oraz wzrost intensywności działań Spółki w obszarze zarządzania ryzykiem oraz zarządzania kapitałem tak, aby zapewnić ciągłą zgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności. Zakres oraz intensywność podejmowanych działań są proporcjonalne do głębokości spadku współczynnika S2 poniżej poziomu docelowego.

Środki własne wyznaczane są przez Departament Zarządzania Ryzykiem zgodnie z Rozporządzeniem delegowanym oraz Polityką i Procedurą Zarządzania Kapitałem obowiązującymi w Spółce.

PROJEKCJA PROFILU RYZYKA, ŚRODKÓW WŁASNYCH I POZIOMU WYPŁACALNOŚCI

Podstawą do opracowania projekcji profilu ryzyka, środków własnych oraz poziomu wypłacalności w przyszłości są wyniki analiz w zakresie ryzyk wpływających na funkcjonowanie Spółki. Projekcje wyliczane są na podstawie danych finansowych oraz założeń Planu Biznesowego. Dokonywane są one również dla scenariuszy ryzyk.

Projekcja środków własnych wyznaczana jest przez Departament Zarządzania Ryzykiem na podstawie założeń opisanych w Protokole z Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności oraz wewnętrznie przyjętej w Spółce Polityce Zarządzania Kapitałem, zawierającej m.in. podział środków własnych na kategorie.

RAPORTOWANIE WYNIKÓW

Szczegóły dotyczące przeprowadzania Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności, w tym jakościowe i ilościowe wyniki, zawarte są w Protokole Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności.

Na podstawie informacji zawartych w tym Protokole opracowywany jest Raport z Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności.

Raport zawiera podsumowanie jakościowych i ilościowych wyników oceny oraz wnioski i informacje nt. zastosowanych metod i głównych założeń. Jest on opracowywany przez

Departament Zarządzania Ryzykiem i akceptowany przez Zarząd Spółki.

Raport z Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności przekazywany jest corocznie do KNF w ciągu dwóch tygodni od momentu jego akceptacji przez Zarząd Spółki.

WNIOSKI Z WŁASNEJ OCENY RYZYKA I WYPŁACALNOŚCI

Wnioski uzyskane w trakcie Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności uwzględniane są w ramach:

- procesu zarządzania kapitałem, zgodnie z zapisami Polityki Zarządzania Kapitałem, m.in. poprzez monitorowanie poziomu współczynnika wypłacalności S2 i podejmowanie (jeśli zachodzi taka konieczność) stosownych działań przewidzianych w Polityce Zarządzania Kapitałem,
- planowania działalności Spółki w trakcie opracowywania Planu Biznesowego, poprzez wdrażanie rozwiązań zapewniających utrzymanie współczynnika wypłacalności S2 na poziomie powyżej ostrzegawczego,
- opracowywania i tworzenia produktów.

ISTOTNE ZMIANY W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

W 2019 roku nie było istotnych zmian w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem.

B.4 System kontroli wewnętrznej

B.4.1 Opis systemu kontroli wewnętrznej

Zadaniem systemu kontroli wewnętrznej w Spółce jest zapewnienie dobrej organizacji wykonywanych operacji biznesowych, z zachowaniem wymogów ostrożnościowych i z uwzględnieniem jasno określonych celów, ekonomicznego i efektywnego wykorzystania zasobów, identyfikacji i adekwatnej kontroli ponoszonego ryzyka, zabezpieczenia aktywów, integralności i wiarygodności informacji finansowych i informacji zarządczej oraz zgodności działania z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

System kontroli wewnętrznej w Spółce jest adekwatny do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności. Obejmuje on:

- regulacje administracyjne i księgowo,
- organizację kontroli wewnętrznej w Spółce,
- odpowiednie ustalenia w zakresie raportowania na wszystkich szczeblach struktury organizacyjnej Spółki,
- działania zapewniające zgodność z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz przyjętymi przez Spółkę standardami postępowania.

Na system kontroli wewnętrznej składają się zwłaszcza następujące, wzajemnie ze sobą powiązane, elementy:

- środowisko kontroli – działania podejmowane przez Zarząd Spółki i przez kierujących komórkami organizacyjnymi mające na celu budowanie świadomości znaczenia systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w Spółce,
- ustalanie celów – działania odbywające się na poziomie strategicznym i stanowiące podstawę do określania celów operacyjnych Spółki oraz monitorowania ich realizacji,
- identyfikacja, pomiar, ocena i reakcja na ryzyko rozumiane jako możliwość wystąpienia zdarzeń, które mogą mieć korzystny lub niekorzystny wpływ na osiągnięcie zaplanowanych celów biznesowych Spółki,
- mechanizmy kontrolne – procesy, procedury/zasady oraz działania weryfikujące poprawność przebiegu procesów biznesowych w celu zapobiegania błędom w funkcjonowaniu Spółki (prewencja), ujawniania nieprawidłowości (detekcja) oraz odpowiedniej reakcji na ryzyko (w szczególności operacyjne), które mogą przybierać formę:
 - kontroli funkcjonalnej – sprawowanej przez każdego pracownika w zakresie jakości i poprawności wykonywanych przez niego czynności oraz dodatkowo – sprawowanej przez jego bezpośredniego przełożonego i osoby z nim

współpracujące. Cele tej kontroli to zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami, limitami i przepisami oraz bieżące oddziaływanie i reagowanie na nieprawidłowości i uchybienia, a także monitorowanie efektywności wdrożonych mechanizmów kontrolnych,

- kontroli instytucjonalnej – w formie zadań audytowych (realizowanych przez komórkę ds. audytu wewnętrznego) i postępowań kontrolnych przeprowadzanych przez upoważnione komórki organizacyjne (m.in. komórkę ds. compliance). Celami tej kontroli są badanie, ujawnianie luk, ocena i doskonalenie istniejących w ramach Spółki mechanizmów kontrolnych oraz ich praktycznego zastosowania,
- informacja i komunikacja (raportowanie) – zdefiniowanie, uzyskanie oraz zakomunikowanie, w odpowiedniej formie i czasie, informacji umożliwiających właściwym odbiorcom prawidłowe podejmowanie decyzji i wykonywanie obowiązków,
- monitorowanie – stały przegląd prawidłowości oraz efektywności funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej.

System kontroli wewnętrznej w Spółce jest zbiorem działań realizowanych przez poszczególne organy, kierownictwo oraz przez pozostałych pracowników Spółki w celu ograniczenia ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, a tym samym zwiększenia prawdopodobieństwa zrealizowania wyznaczonych celów, we wszystkich obszarach działalności Spółki.

- Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich obszarach jej działalności, w tym także nad systemem kontroli wewnętrznej,
- Zarząd Spółki ponosi odpowiedzialność m.in. za wprowadzanie w życie zasad i ustaleń Rady Nadzorczej Spółki, dotyczących funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej oraz za odpowiednią organizację i bieżący nadzór nad tym systemem. Zarząd Spółki podejmuje decyzje zapewniające realizację m.in. takich zadań, jak:
 - ustanowienie adekwatnego i efektywnego systemu kontroli wewnętrznej oraz dokonywanie okresowych ocen tego systemu,
 - prowadzenie działań podnoszących świadomość pracowników w zakresie znaczenia systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem oraz

promowanie norm etycznych wśród pracowników Spółki,

- opracowanie i utrzymywanie struktury organizacyjnej, która jest zgodna z przyjętą strategią działalności Spółki i która w sposób precyzyjny i jasny określa kompetencje i odpowiedzialność oraz relacje podległości poszczególnych komórek organizacyjnych Spółki.
- Pierwsza linia obrony – każda komórka organizacyjna Spółki odpowiedzialna m.in. za zarządzanie ryzykiem (w szczególności operacyjnym oraz braku zgodności), czyli za identyfikację, pomiar i ocenę ryzyka, reakcję na ryzyko oraz jego monitorowanie i raportowanie w poszczególnych obszarach działalności, procesach, produktach i systemach informatycznych, których dana komórka jest właścicielem. Tym samym odpowiada za stworzenie, wdrożenie, działanie i monitorowanie wydajnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w obszarze swojej odpowiedzialności. W ramach pierwszej linii obrony wszyscy pracownicy Spółki odpowiadają za funkcjonowanie efektywnego systemu kontroli wewnętrznej w ramach przypisanych im obowiązków/zadań,
- Druga linia obrony – bezpośrednio wspiera i koordynuje działania operacyjne pierwszej linii. Monitoruje, doradza i ułatwia wdrożenie praktyk efektywnego zarządzania ryzykiem oraz wspomaga pierwszą linię w identyfikacji, ocenie i raportowaniu odpowiednich informacji odnoszących się do systemu kontroli wewnętrznej (w tym ryzyka) w obrębie Spółki. W celu wspomaganie procesu monitorowania systemu kontroli wewnętrznej w Spółce, poza działaniami funkcji audytu wewnętrznego, druga linia obrony dostarcza określonych informacji w tym zakresie do Zarządu i/lub Rady Nadzorczej Spółki. W ramach drugiej linii obrony w systemie kontroli wewnętrznej w Spółce wyróżnia się trzy podstawowe funkcje: zarządzania ryzykiem, aktuarialną oraz zgodności z przepisami,
- Trzecia linia obrony – wspiera władze Spółki w osiąganiu wytyczonych celów, poprzez przeprowadzanie niezależnych badań. W ich wyniku władze Spółki uzyskują obiektywną i niezależną ocenę (racjonalne zapewnienie) adekwatności, efektywności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz innych elementów systemu zarządzania, w szczególności w zakresie zarządzania ryzykiem oraz wdrożenia i stosowania mechanizmów kontrolnych. W ramach trzeciej linii obrony wyróżnia się w Spółce funkcję audytu wewnętrznego.

B.4.2 Funkcja zgodności z przepisami

Funkcja zgodności z przepisami została ustanowiona i wdrożona na podstawie Karty Compliance zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Spółki.

CEL I ZADANIA FUNKCJI ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI

Głównym celem funkcji zgodności z przepisami jest wdrożenie i utrzymanie efektywnego systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności, tj. zapewnienie ciągłej zgodności działalności Spółki z obowiązującymi przepisami prawa o

charakterze zarówno wewnętrznym, jak i zewnętrznym.

Funkcja zgodności z przepisami to niezależna funkcja działająca w ramach systemu kontroli wewnętrznej, której warunki realizacji zostały określone w regulacjach wewnętrznych obowiązujących w Spółce, w tym w Karcie Compliance, a uszczegółowione w Polityce funkcji compliance.

Do zadań funkcji zgodności z przepisami należą

w szczególności:

- identyfikacja, ocena, monitorowanie, raportowanie, testowanie i doradztwo w zakresie ryzyka braku zgodności z przepisami,
- zapewnienie zgodności z przepisami prawa, rekomendacjami/wytycznymi organu nadzoru, PUODO i GIIF regulacjami wewnętrznymi oraz przyjętymi przez Spółkę standardami postępowania.

Funkcja zgodności z przepisami jest koordynowana przez wyodrębnioną organizacyjnie, właściwą merytorycznie, komórkę organizacyjną Spółki (Departament Compliance), w której wszyscy pracownicy podlegają Dyrektorowi Departamentu Compliance (osobie nadzorującej funkcję zgodności z przepisami, podlegającej bezpośrednio Prezesowi Zarządu Spółki). Wyodrębnienie organizacyjne tego Departamentu zapewnia niezależność funkcji zgodności z przepisami i pozwala na skuteczną jej realizację.

W związku z przyjęciem funkcji zgodności z przepisami jako elementu systemu kontroli wewnętrznej niezbędnym jest, by ta funkcja nie wykonywała żadnych zadań – za wyjątkiem czynności w ramach obszarów compliance – wchodzących w zakres działalności, którą funkcja ma monitorować i/lub

kontrolować.

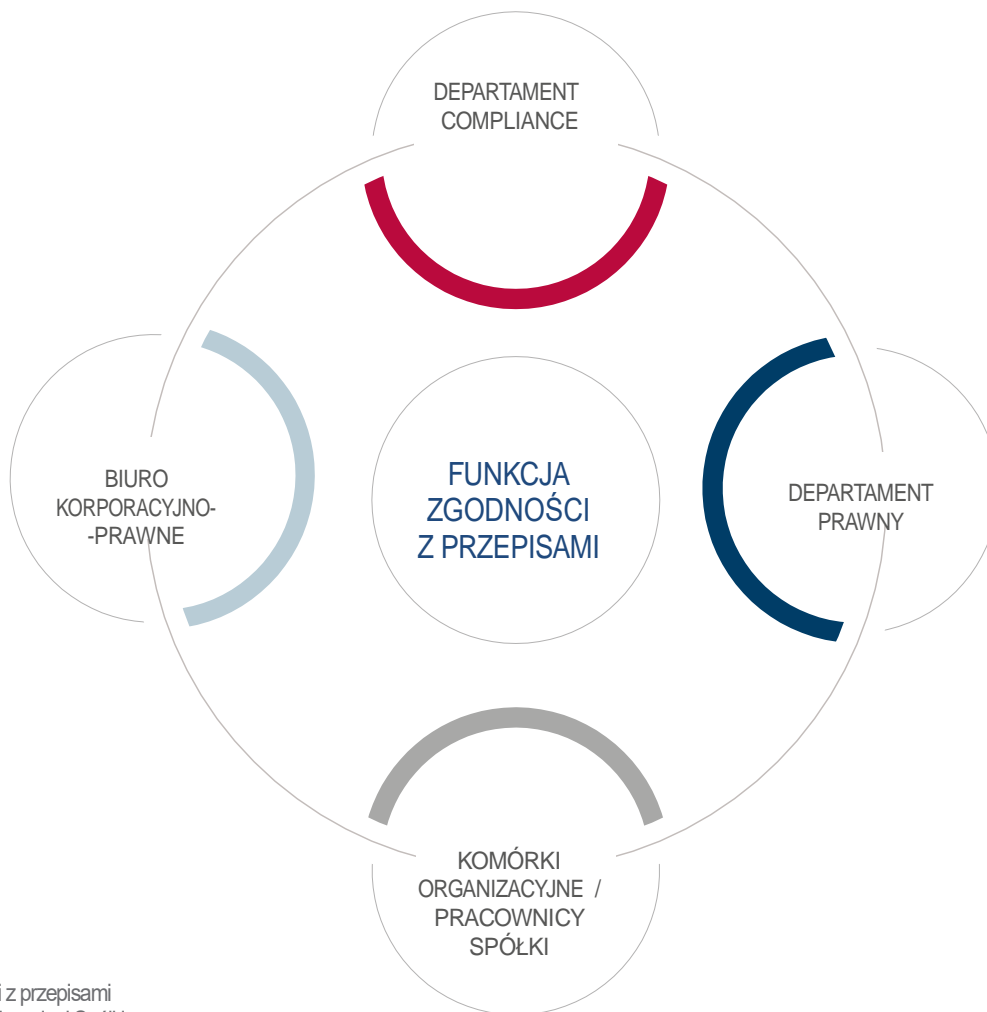
Funkcja zgodności z przepisami obejmuje:

- doradzanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej w zakresie zgodności z przepisami prawa,
- ocenę możliwego wpływu wszelkich zmian otoczenia prawnego na działalność Spółki,
- określenie i ocenę ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Spółkę standardów postępowania,
- koordynację całościowego procesu zapewnienia zgodności oraz zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- monitorowanie i raportowanie ryzyka braku zgodności.

Realizacja funkcji zgodności z przepisami podlega okresowej ocenie audytu wewnętrznego

FUNKCJA ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI W STRUKTURZE ORGANIZACYJNEJ SPÓŁKI

Na rysunku 13 przedstawiono umiejscowienie funkcji zgodności z przepisami w Spółce:

Rysunek 13.

Funkcja zgodności z przepisami
w strukturze organizacyjnej Spółki

DEPARTAMENT COMPLIANCE:

- wspiera Zarząd w zapewnieniu zgodności działania Spółki z przepisami prawa oraz wdrożeniu i utrzymaniu efektywnego systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- realizuje zadania w obszarach compliance (przeciwdziałanie procederowi prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, ustawie FATCA i ustawie CRS, przeciwdziałanie oszustwom finansowym, ochrona inwestorów w zakresie obowiązku rzetelnej informacji klienta oraz zakazu dyskryminacji, przestrzegania i rozwoju zasad etyki finansowej, ochrona informacji, w tym tajemnicy ubezpieczeniowej, danych osobowych, współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz organem nadzoru, PUODO i GIFI),
- koordynuje proces zapewnienia zgodności / zarządzania ryzykiem braku zgodności.

DEPARTAMENT PRAWNY:

- doradza Zarządowi i Radzie Nadzorczej w zakresie zgodności z przepisami prawa,
- wspomaga komórki organizacyjne Spółki w zakresie zgodności funkcjonowania Spółki z obowiązującymi przepisami prawa dokonując ostatecznej i wiążącej interpretacji/wykładni.

KOMÓRKI ORGANIZACYJNE / PRACOWNICY SPÓŁKI:

- komórki organizacyjne są zobowiązane do zarządzania ryzykiem braku zgodności poprzez: identyfikację, pomiar i ocenę, monitorowanie, raportowanie, reagowanie i/lub dostosowywanie działalności komórki/jednostki do obowiązujących przepisów prawa we współpracy z Departamentem Prawnym,
- pracownicy są zobowiązani do działania zgodnie z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- właściele procesów biznesowych zarządzają ryzykiem braku zgodności w zakresie zgodności zarządzanych procesów i wspomagających je aplikacji z obowiązującymi przepisami prawa.

BIURO KORPORACYJNO-PRAWNE:

- organizuje proces legislacji wewnętrznej oraz nadzoruje utrzymanie korporacyjnych standardów w zakresie legislacji,
- wspiera komórki organizacyjne przy opracowywaniu regulacji wewnętrznych.

PROGRAM COMPLIANCE

Funkcja zgodności z przepisami realizowana jest za pomocą programu Compliance, którego celem jest:

- zapobieganie naruszeniom zasad Compliance (działalność prewencyjna),
- wykrywanie potencjalnych naruszeń, które mogą wystąpić pomimo podjętych działań prewencyjnych (działalność wykrywcza),
- natychmiastowe usuwanie wykrytych naruszeń (reakcja).

Działalność prewencyjna

Departament Compliance w celu zapobiegania naruszeniom zasad Compliance podejmuje różne środki i działania, do których zalicza się:

- opracowanie Kodeksu Postępowania, Polityki funkcji compliance, Polityki Antykorupcyjnej i Polityki przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, których celem jest formalne skonkretyzowanie etycznego aspektu wykonywania obowiązków pracowniczych oraz przedstawienie pracownikom wytycznych, zasad i reguł postępowania wynikających z ogólnych – szczególnie istotnych w kontekście działalności Spółki – norm moralnych i etycznych,
- opracowanie odpowiednich wytycznych, zapewniających obowiązywanie jednolitych i wiążących zasad w całej Spółce wobec wszystkich pracowników, do których zaliczyć można w szczególności:
 - zasady dotyczące minimalizacji wystąpienia ryzyka korupcji (Polityka Antykorupcyjna),
 - zasady dotyczące prezentów, wydarzeń rozrywkowych, darowizn i sponsoringu (Instrukcja „Gifts”),
 - zasady dotyczące ochrony osób zgłaszających poufnie zauważone nadużycia, nieprawidłowości i zaniedbania (Instrukcja „Whistleblowers”),
 - zasady zarządzania konfliktami interesów w działalności inwestycyjnej Spółki,
 - zasady dotyczące ochrony danych osobowych (opracowane przez Inspektora Ochrony Danych),
 - zapewnienie pracownikom wszelkiej pomocy w dostępności i zrozumieniu wytycznych, zasad i reguł etycznego postępowania. W tym celu Departament Compliance prowadzi „centrum kompetencyjne” tzw. Compliance Helpdesk, do którego pracownicy mogą kierować drogą mailową wszelkie pytania dotyczące etycznych zagadnień Compliance,
- podejmowanie (opracowywanie) kolejnych środków prewencyjnych minimalizujących występowanie ryzyka niezgodności z przepisami na podstawie analiz zgłaszanych problemów i zapytań,
- rozpowszechnianie i propagowanie wśród pracowników wytycznych, zasad i reguł etycznego postępowania poprzez organizowanie szkoleń dla pracowników z zagadnień dotyczących Compliance oraz wysyłanie drogą mailową komunikatów o tematyce etycznej.

Działalność detekcyjna (określona w wewnętrznych regulacjach Spółki jako wykrywcza)

Wszelkiego rodzaju naruszenia zasad Compliance mogą stanowić istotne ryzyko dla Spółki i jej pracowników. W związku z powyższym przestrzeganie norm/zasad i wytycznych co do etyki oraz przepisów prawa ma priorytetowe znaczenie w działalności biznesowej Spółki. Celem zapewnienia przestrzegania powyższych norm/zasad, zostały stworzone procesy zapewniające efektywną identyfikację, wyjaśnienie oraz niezwłoczne usunięcie wszelkich stwierdzonych naruszeń zasad Compliance.

Zgodnie z regulacjami wewnętrznymi obowiązującymi w Spółce (Kodeks Postępowania, Instrukcja „Whistleblowers”) na pracownikach ciąży obowiązek przekazywania do Departamentu Compliance informacji o wszelkich nieprawidłowościach, nadużyciach i zaniedbaniach mających miejsce w Spółce. Otrzymane informacje podlegają analizie przez ten Departament, który również weryfikuje i wyjaśnia zgłoszone nieprawidłowości, nadużycia i zaniedbania.

W przypadku posiadania przez Departament Compliance uzasadnionych podejrzeń o naruszeniach przez pracowników Spółki zasad Compliance, pracownicy Departamentu przeprowadzają postępowanie kontrolne celem stwierdzenia w szczególności przyczyn i skali naruszeń oraz wskazania osób odpowiedzialnych za naruszenia.

W celu zapewnienia, że ryzyko naruszenia zasad Compliance jest możliwie najwcześniej wykrywane, Departament Compliance prowadzi w Spółce:

- czynności monitorujące określone mechanizmy w ramach procesów biznesowych,
- czynności kontrolne, w ramach których odbywa się proces sprawdzenia i weryfikacji przestrzegania obowiązujących w Spółce regulacji wewnętrznych,
- Compliance Monitoring Plan (CMP), w ramach którego odbywają się okresowe testy zgodności oraz dokonywane są oceny adekwatności oraz efektywności środków i procedur kontrolnych Compliance występujących w Spółce, a także podejmowane są działania zmierzające do usunięcia braków w tym zakresie.

Reakcja

W przypadku gdy prowadzone postępowania wyjaśniające, kontrolne, czynności monitorujące lub testy zgodności wykazują naruszenie zasad Compliance, Departament Compliance sporządza i przekazuje do właściwych osób stosowne rekomendacje celem wyeliminowania naruszeń w przyszłości. Departament Compliance prowadzi regularny monitoring realizacji wydanych rekomendacji.

Jednocześnie dokonuje on analizy podłoża i przyczyn zaistniałego naruszenia norm/zasad obowiązujących w Spółce, celem wykorzystania wniosków do wykrywania i skutecznej eliminacji stwierdzonych słabości w Programie Compliance. Takie podejście do stwierdzonych naruszeń pozwala na ciągłe doskonalenie i rozwój Programu oraz

zapewnia skuteczność systemu.

Naruszenia zasad Compliance, których wynikiem są przekazane przez Departament Compliance rekomendacje, mogą skutkować określonymi sankcjami, których propozycje są przygotowywane przez Departament Compliance i przekazywane do decyzji odpowiednim komórkom organizacyjnym Spółki.

PRZEGLĄD OKRESOWY

Program Compliance podlega okresowemu przeglądowi i ocenie wykonania. Na ich podstawie, jak również, na bazie realizacji działań i gromadzonej wiedzy/doświadczenia, Departament Compliance opracowuje plan działalności na kolejny okres.

B.5 Funkcja audytu wewnętrznego

B.5.1 Wdrożenie funkcji audytu wewnętrznego

Ustanowiona i wdrożona w Spółce funkcja audytu wewnętrznego (dalej audyt wewnętrzny) realizuje swoje zadania na podstawie Karty Audytu Wewnętrznego zatwierdzonej przez Zarząd i przyjętej do stosowania przez Radę Nadzorczą Spółki.

CEL I ZADANIA FUNKCJI AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

Głównym celem funkcji audytu wewnętrznego w Spółce jest całościowe spojrzenie na działalność Spółki i jej organizację, niezależna ocena działań podejmowanych przez pierwszą i drugą linię obrony w systemie kontroli wewnętrznej, identyfikacja szans i zagrożeń w celu zapewnienia synergii, przysporzenia wartości i usprawnienia działalności operacyjnej Spółki oraz poprawy adekwatności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej oraz innych elementów systemu zarządzania.

Za realizację funkcji audytu wewnętrznego w Spółce odpowiadają Zarządzający audytem wewnętrznym oraz podlegający mu audytorzy wewnętrzni, zatrudnieni w komórce audytu wewnętrznego Spółki.

Audyt wewnętrzny realizuje w Spółce następujące zadania:

- usługi zapewniające, polegające na przeprowadzaniu zadań audytowych w kluczowych obszarach działalności Spółki, poprzez identyfikację i ocenę istotnych rodzajów ryzyka oraz ocenę systemu kontroli wewnętrznej, występujących w badanych obszarach działalności, produktach, procesach i systemach informatycznych w Spółce,
- usługi doradcze i wspomagające polegające w szczególności na opiniowaniu projektów regulacji wewnętrznych, ocenie, doradztwie i działalności edukacyjnej wewnątrz Spółki w zakresie mechanizmów

RAPORTOWANIE FUNKCJI ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI

Departament Compliance przedkłada Zarządowi Spółki / Komitetowi Audytu / Radzie Nadzorczej okresowe sprawozdania z działalności funkcji zgodności z przepisami. Raporty zawierają również informacje o stwierdzonych naruszeniach zasad Compliance oraz działaniach naprawczych podjętych przez kierownictwo Spółki adekwatnie do bieżących potrzeb.

kontroli ryzyka; monitorowaniu realizacji rekomendacji / zaleceń wydanych m.in. przez audyt wewnętrzny, audytorów zewnętrznych, firmę audytorską badającą sprawozdania finansowe Spółki (biegłego rewidenta) oraz upoważnione organy nadzoru; innych zadaniach nałożonych przez Komitet Audytu / Radę Nadzorczą lub Prezesa Zarządu Spółki.

W celu wypełnienia zakresu swoich obowiązków audyt wewnętrzny systematycznie i w sposób uporządkowany, profesjonalny, obiektywny i niezależny analizuje funkcjonowanie Spółki we wszystkich obszarach jej działalności. W ramach realizacji zadania audytowego w komórkach organizacyjnych, audyt wewnętrzny przeprowadza weryfikację przebiegu audytowanego procesu, w szczególności zwracając uwagę na zgodność danych wprowadzonych do systemów informatycznych z danymi zawartymi w dokumentach źródłowych, poprawność funkcjonowania istotnych mechanizmów kontrolnych oraz zgodność działania z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

Podstawową metodą wykonywania zadań audytowych w Spółce jest podejście zorientowane na analizę ryzyka. Audyt wewnętrzny realizuje swoje zadania, dokonując okresowego przeglądu i oceny obszarów najbardziej narażonych na ryzyko zgodnie z rocznym i długookresowym planem audytu wewnętrznego. Poza zadaniami wynikającymi z rocznego planu audytu Komitet Audytu / Rada Nadzorcza lub Prezes Zarządu Spółki mogą inicjować zadania o charakterze doraźnym (pozaplanowe). Zadania dodatkowe mogą być również przeprowadzane z własnej inicjatywy Zarządzającego audytem wewnętrznym po uzyskaniu zgody Prezesa Zarządu Spółki.

B.5.2 Niezależność i obiektywność funkcji audytu wewnętrznego

W celu zapewnienia komórce ds. audytu wewnętrznego (Departamentowi Audytu Wewnętrznego) odpowiedniego autorytetu i niezależności, jednostka ta podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu Spółki.

Zarządzający audytem wewnętrznym:

- co najmniej raz w roku potwierdza Radzie Nadzorczej Spółki organizacyjną niezależność audytu wewnętrznego,
- jest upoważniony do bezpośredniego kontaktowania się z Przewodniczącym Rady Nadzorczej i Przewodniczącym oraz z każdym z Członków Komitetu Audytu Spółki,
- jest upoważniony do uczestnictwa w posiedzeniach Zarządu oraz Komitetu Audytu Spółki, jeżeli przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej lub funkcją audytu wewnętrznego.

Audyt wewnętrzny realizuje powierzone zadania w sposób niezależny i obiektywny:

- audytorzy wewnętrzni są niezależni od działalności, którą badają i w związku z tym nie mogą przyjmować odpowiedzialności za nieaudytowe funkcje i zadania w Spółce, które podlegają okresowej ocenie audytu wewnętrznego w tym: opracowywanie regulacji wewnętrznych oraz projektowanie, implementację czy obsługę produktów, procesów i systemów informatycznych,
- rekomendowanie przez audytorów wewnętrznych standardów kontroli wewnętrznej dla produktów, procesów i systemów informatycznych oraz przegląd regulacji wewnętrznych w poszczególnych obszarach działalności Spółki przed ich wdrożeniem nie wpływają negatywnie na obiektywizm audytorów,
- niedopuszczalne jest wywieranie na audytorów wewnętrznych jakiegokolwiek nacisku, który mógłby zaburzyć obiektywizm ich pracy,
- audytorzy wewnętrzni są zobowiązani do niezwłocznego informowania Zarządzającego audytem wewnętrznym o wszelkich sytuacjach, które można racjonalnie ocenić jako rzeczywistość lub potencjalnie zagrażające niezależności lub obiektywizmowi. Audytorzy wewnętrzni są zobowiązani również do informowania o sytuacjach, które budzą ich wątpliwości w tym zakresie,
- audytorzy wewnętrzni, którzy w przeszłości byli pracownikami Centrali lub terenowych jednostek organizacyjnych Spółki, muszą powstrzymać się od oceny działalności operacyjnej, za którą byli wcześniej odpowiedzialni przez co najmniej 12 miesięcy,
- audytorzy wewnętrzni mogą świadczyć usługi doradcze także w zakresie działań operacyjnych, za które byli uprzednio odpowiedzialni; jeżeli w związku z wykonaniem usługi doradczej może nastąpić ograniczenie niezależności lub obiektywizmu audytorów wewnętrznych, informacja ta musi zostać ujawniona zleceńdawcy przed podjęciem się zadania,
- sposób określenia wynagrodzenia audytorów wewnętrznych nie wpływa na obiektywizm, niezależność.

Komitet Audytu Spółki monitoruje działalność audytu wewnętrznego, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii niezależności, profesjonalizmu oraz poziomu umiejętności i wiedzy merytorycznej audytorów wewnętrznych, w szczególności poprzez:

- czuwanie nad przestrzeganiem zasad Karty Audytu Wewnętrznego, przyjętej do stosowania przez Radę Nadzorczą Spółki,
- analizę okresowych raportów dotyczących realizacji funkcji audytu wewnętrznego w Spółce,
- przegląd podejmowanych działań oraz struktury komórki ds. audytu wewnętrznego w celu zapewnienia odpowiedniego funkcjonowania audytu wewnętrznego w Spółce,
- wyrażanie zgody odnoszącej się do zatwierdzonego przez Zarząd Spółki rocznego planu audytu oraz istotnych korekt planu, monitorowanie realizacji planu oraz możliwość inicjowania dodatkowych zadań audytowych w Spółce,
- analizę stanu wdrożenia rekomendacji wydanych w wyniku przeprowadzonych zadań audytowych oraz rekomendacji / zaleceń pokontrolnych wydanych przez uprawnione podmioty zewnętrzne,
- wyrażanie zgody odnoszącej się do decyzji Zarządu Spółki w sprawie powołania i odwołania Zarządzającego audytem wewnętrznym.

W celu prawidłowej realizacji działań audytu wewnętrznego Zarząd Spółki odpowiedzialny jest w szczególności za:

- ustanowienie, zapewnienie niezależności oraz prawidłowego działania audytu wewnętrznego,
- sprawowanie przez Prezesa Zarządu bezpośredniego, organizacyjnego nadzoru nad audytem wewnętrznym,
- zatwierdzenie Karty Audytu Wewnętrznego,
- zatwierdzanie rocznego planu audytu opartego na analizie ryzyka oraz korekt planu,
- podejmowanie decyzji w sprawie powołania i odwołania Zarządzającego audytem wewnętrznym,
- podejmowanie decyzji w sprawie działań, jakie mają zostać podjęte w odniesieniu do wyników i zaleceń audytu wewnętrznego oraz zapewnianie wykonania tych działań w Spółce,
- przedkładanie Radzie Nadzorczej Spółki informacji dotyczącej wykonania planu audytu przez komórkę ds. audytu wewnętrznego oraz wyników monitorowania realizacji rekomendacji.

RAPORTOWANIE FUNKCJI AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

Komórka ds. audytu wewnętrznego raportuje kwartalnie m.in. w zakresie realizacji planu audytu wewnętrznego, przeprowadzanych zadań audytowych, wyników prac, innych wykonanych zadań oraz o dostępnych zasobach do Zarządu oraz Komitetu Audytu Spółki. Prezes Zarządu Spółki w cyklu miesięcznym otrzymuje informacje dotyczące statusu wdrożenia rekomendacji audytowych oraz pozostałych zadań realizowanych przez komórkę ds. audytu wewnętrznego. Natomiast Pozostali Członkowie Zarządu otrzymują szczegółowe informacje o statusie rekomendacji

w nadzorowanych przez nich obszarach. Raporty z wykonanych zadań audytowych są przekazywane na bieżąco do Zarządu Spółki.

Komórka ds. audytu wewnętrznego sporządza roczny raport z działalności, który jest prezentowany Komitetowi Audytu oraz Zarządowi Spółki.

B.6 Funkcja aktuarialna

Funkcja aktuarialna została ustanowiona i wdrożona na podstawie Wytycznych w zakresie funkcji aktuarialnej w TUnŻ „WARTA” S.A zatwierdzonych przez Zarząd Spółki.

CEL I ZADANIA FUNKCJI AKTUARIALNEJ

Głównym celem funkcji aktuarialnej jest koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Jest ona realizowana m.in. poprzez zapewnienie adekwatności metodologii i stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wraz z oceną, czy dane wykorzystywane do obliczania rezerw są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości.

Nadzorowanie oraz koordynacja prac w ramach realizacji celów (zadań) funkcji aktuarialnej zostało powierzone Dyrektorowi Departamentu Aktuariatu (Aktuariuszowi Nadzorującemu Funkcję Aktuarialną). Poszczególne zadania na potrzeby funkcji aktuarialnej realizowane są przez Departament Aktuariatu oraz pozostałe zaangażowane komórki organizacyjne zgodnie z obowiązującym podziałem odpowiedzialności za wykonanie poszczególnych zadań na potrzeby funkcji aktuarialnej.

Do zadań funkcji aktuarialnej należą w szczególności:

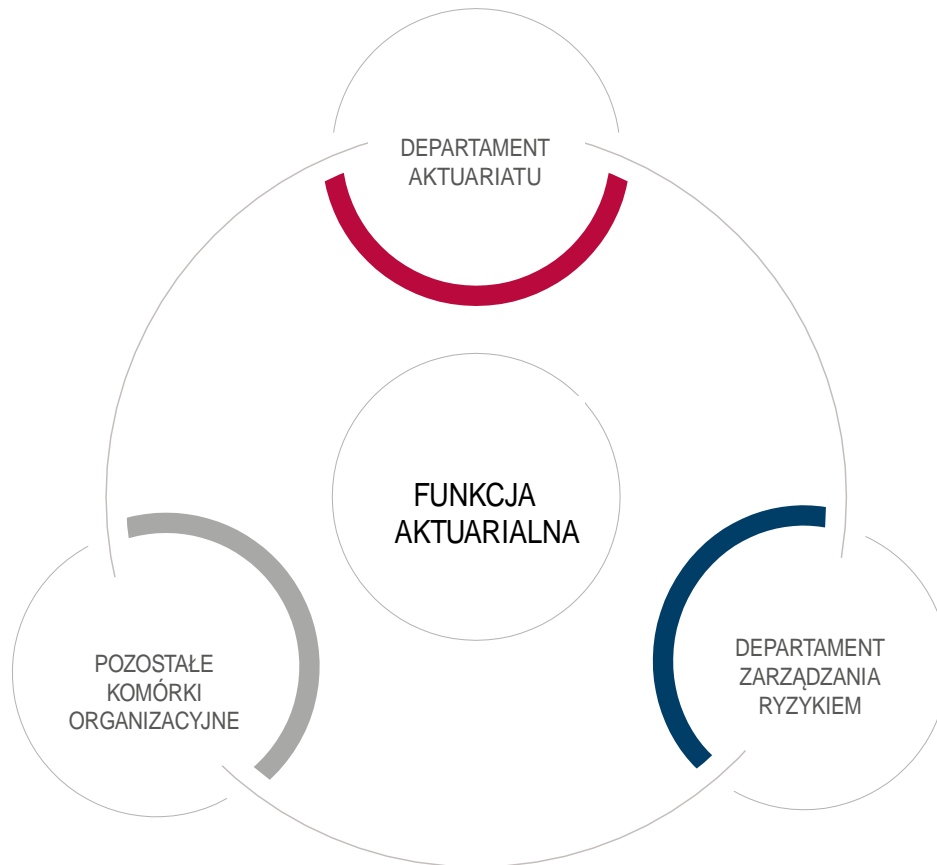
- w zakresie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności:
 - koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
 - zapewnienie adekwatności metodyki stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
 - porównywanie najlepszych oszacowań z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń,
 - informowanie Zarządu i Rady Nadzorczej o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- w zakresie zapewnienia jakości danych wykorzystywanych do ustalenia wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności:

- ocena, czy dane wykorzystane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości,
- nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności w przypadkach stosowania odpowiednich przybliżeń, w tym podejścia indywidualnego – w szczególnych okolicznościach, gdy Spółka nie posiada wystarczających danych odpowiedniej jakości,
- wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia,
- wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji,
- ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości,
- współpracowanie z Departamentem Zarządzania Ryzykiem przy efektywnym wdrażaniu systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie:
 - modelowania ryzyka stanowiącego podstawę obliczeń kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego,
 - własnej oceny ryzyka i wypłacalności Spółki.

Ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności oraz koordynacja tego procesu są realizowane przez Departament Aktuariatu. W celu zapewnienia niezależnej walidacji kalkulacji aktuarialnych podpisana została umowa z zewnętrznym doradcą.

W zakresie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności Departament Aktuariatu odpowiada za wyliczenie najlepszego oszacowania oraz opracowanie dokumentacji tego wyliczenia. Departament Aktuariatu przygotowuje również dodatkowe analizy uwierzytelniające otrzymane wyniki oraz współpracuje z zewnętrznym doradcą przy walidacji.

Komitet Ryzyka na podstawie walidacji przeprowadzonej przez zewnętrznego doradcę rekomenduje ewentualne dalsze działania i/lub dodatkowe analizy.

Rysunek 14.

Funkcja aktuarialna w strukturze organizacyjnej Spółki

DEPARTAMENT AKTUARIATU

- Ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności:
 - weryfikacja zgodności stosowanych metod i założeń przy ustalaniu najlepszego oszacowania z wymogami prawnymi,
 - ocena adekwatności przyjętych metod i stosowanych modeli, zasad i założeń przy ustalaniu BE,
 - wykonanie obliczeń najlepszego oszacowania i sprawdzenie ich poprawności,
 - badanie adekwatności najlepszego oszacowania i sprawdzenie jego poprawności,
 - utrzymywanie i aktualizacja dokumentacji dotyczącej wyceny najlepszego oszacowania rezerw,
 - zarządzanie ryzykiem obejmującym proces tworzenia rezerw.
- Wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia.
- Wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji.
- Ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości.

DEPARTAMENT ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

- Wyznaczanie marginesu ryzyka

POZOSTAŁE KOMÓRKI ORGANIZACYJNE

- Współpraca przy ocenie jakości danych

Nadzór i koordynacja procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych realizowana jest przez Aktuariusza Nadzorującego Funkcję Aktuarialną, który ponosi odpowiedzialność za wyniki wyliczeń.

W celu kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wykorzystywane są dane z systemów księgowych oraz systemów technicznych Spółki, dane przekazywane bezpośrednio przez komórki organizacyjne oraz dane zewnętrzne (np. dane GUS, NBP). Dane te są uzyskiwane za pomocą raportów wbudowanych w systemy, raportów hurtowni danych oraz raportów własnych departamentu lub innych komórek organizacyjnych Spółki. Podlegają one kontroli i porównaniom w celu wyeliminowania ewentualnych błędów. Za proces okresowej kontroli jakości oraz za poprawność danych odpowiadają komórki organizacyjne będące właścicielami przekazywanych danych. Dane z systemów księgowych objęte są procesem kontroli biznesowych kont.

W ramach tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych składnik najlepszego oszacowania jest ustalany przez Departament Aktuariatu natomiast składnik marginesu ryzyka ustalany jest przez Departament Zarządzania Ryzykiem.

Wyznaczenie wartości najlepszego oszacowania rozpoczyna się od zebrania danych o umowach ubezpieczeniowych, które następnie są wykorzystywane przez narzędzia liczące rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe. Równolegle są opracowywane i wprowadzane (głównie na bazie danych historycznych) założenia o ryzykach biometrycznych, poziomie rezygnacji oraz kosztach. Po zasileniu narzędzi generowane są przepływy pieniężne odpowiadające scenariuszowi bazowemu oraz scenariuszom szokowym (oddzielnie przepływy brutto, oddzielnie przepływy na udziale reasekuratora). Następnie na bazie stóp zerokuponowych, opublikowanych przez EIOPA, liczona jest ich wartość obecna. Dodatkowo wartość najlepszego oszacowania jest powiększana o wartość wbudowanych opcji i gwarancji wyliczanych metodami stochastycznymi lub deterministycznymi.

Głównym narzędziem do generowania przepływów pieniężnych jest system służący do modelowania aktuarialnego – Prophet. Dodatkowo dla pewnej części portfela mogą być stosowane modele sporządzone za pomocą arkusza kalkulacyjnego Excel.

Przy wyznaczaniu wartości najlepszego oszacowania rezerw uwzględniono wszystkie zmienne mające wpływ na wysokość przepływów pieniężnych: zmienne biometryczne, koszty, poziom rezygnacji, stopy procentowe, inflację. Założenia zostały zbudowane na podstawie obserwacji historycznych (zmienne biometryczne, koszty, poziom rezygnacji) lub kwotowań/prognoz rynkowych (stopy procentowe, inflacja).

Bezpośrednie zaangażowanie ze strony Zarządu w procesie tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych ma miejsce poprzez akceptację Regulaminu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Szczegółowe określanie metodologii,

zasad oraz trybu tworzenia poszczególnych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Zarząd powierzył Aktuariuszowi Nadzorującemu Funkcję Aktuarialną.

Aktuariusz Nadzorujący Funkcję Aktuarialną jest zobowiązany do przedstawiania Zarządowi nie rzadziej niż raz do roku, informacji na temat wprowadzonych zmian w sposobie wyliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

W zakresie dokumentacji, oprócz tworzenia opisów stosowanej metodologii, przedmiotem archiwizacji są pliki z obliczeniami na potrzeby ustalenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

W trakcie wykonywania obliczeń jest tworzony protokół, w którym dla każdego etapu kalkulacji rezerw (przygotowanie danych o polisach, przygotowanie założeń, przeprowadzanie wyliczeń, raportowanie) określone są osoby odpowiedzialne za wykonanie i sprawdzenie danego zadania wraz ze wskazaniem lokalizacji i daty zapisu używanych plików.

Departament Aktuariatu jest odpowiedzialny za raportowanie w zakresie stanów i zmian wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto oraz na udziale reasekuratorów.

Jakość danych w procesie kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Departament Aktuariatu, we współpracy z pozostałymi komórkami organizacyjnymi Spółki, opracowuje i aktualizuje Procedurę badania jakości danych w TUnŻ „Warta” S.A., w której określono: listę danych podlegających kontroli, wskazanie komórek organizacyjnych właścicieli informacji odpowiedzialnych za jej poprawność oraz sposób realizacji obowiązku związanego z kontrolą jakości danych a także sposób dokumentowania kontroli i raportowania błędów.

RAPORTOWANIE FUNKCJI AKTUARIALNEJ

W ramach realizacji funkcji aktuarialnej Aktuariusz Nadzorujący Funkcję Aktuarialną, co najmniej raz w roku, po zakończeniu każdego roku sprawozdawczego, sporządza dla Zarządu raport dotyczący procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Opinie na temat zasad przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia uwzględniają powiązania między zasadami przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia a poziomem rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Natomiast przy formułowaniu ocen adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji brane są pod uwagę powiązania między umowami reasekuracyjnymi a poziomem rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Raportowanie zawiera informacje na temat realizowanych zadań funkcji aktuarialnej oraz ich rezultatów ze wskazaniem zaleceń dotyczących sposobu wyeliminowania wszelkich stwierdzonych niedoskonałości.

B.7 Outsourcing

Przyjęte przez Zarząd Spółki Zasady zawierania umów outsourcingowych definiują procesy i czynności uznane za

outsourcing oraz określają reguły akceptacji i przebieg procesu outsourcingu.

B.7.1 Polityka outsourcingu

Stosowane w Spółce zasady outsourcingu są zgodne z wymogami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz standardami Grupy Talanx.

Uruchomienie procesu outsourcingu wymaga akceptacji Zarządu, dwóch członków Zarządu Spółki bądź Dyrektora komórki organizacyjnej. Ostateczna formuła zależy od rodzaju outsourcowanej usługi oraz skutków, jakie może za sobą pociągnąć zastosowanie outsourcingu.

UCZESTNICZY PROCESU OUTSOURCINGU

W procesie outsourcingu uczestniczą:

- komórki organizacyjne – wnioskuje o zgodę na outsourcing, a następnie, w przypadku uzyskania zgody, nadzorują w sposób ciągły zleczony proces,
- Zarząd / poszczególni członkowie Zarządu – podejmują decyzję odnośnie zgody / braku zgody na outsourcing,
- Departament Zarządzania Ryzykiem – koordynuje definiowanie outsourcingu, opiniuje ocenę ryzyka umów istotnych, weryfikuje i gromadzi karty outsourcingu i przygotowuje roczne raporty dla Komitetu Ryzyka w zakresie ryzyka outsourcingu,
- Departament Administracji – nadzoruje rejestr umów outsourcingowych, aktualizuje na wniosek innych komórek oraz w wyniku corocznego przeglądu Zasady zawierania umów outsourcingowych,
- Departament Prawny – opiniuje umowy, aneksy, wypowiedzenia umów outsourcingowych,
- Departament Utrzymania i Rozwoju Systemów – w zakresie umów przetwarzających dane prawnie chronione z wykorzystaniem publicznej i hybrydowej chmury obliczeniowej,
- Zespół ds. definicji outsourcingu składający się z przedstawicieli Departamentu Administracji, Departamentu Prawnego, Biura Bezpieczeństwa i Wsparcia, Departamentu Zarządzania Ryzykiem oraz Departamentu Utrzymania i Rozwoju Systemów – w zakresie definiowania i kwalifikacji outsourcingu.

SPOSÓB WYBORU I OCENY PODMIOTU ZEWNĘTRZNEGO ŚWIADZĄCEGO USŁUGI

Podmiot zewnętrzny świadczący usługi w ramach outsourcowanych czynności i procesów wybierany jest - w zależności od obszaru, którego dotyczy usługa – zgodnie z Procedurą Zakupową w obszarze pozainformatycznym bądź Procedurą Zakupową IT.

Podmioty wskazane na podstawie wstępnego rozpoznania rynku zapraszane są do postępowania wyboru dostawcy, prowadzonego przez Departament Administracji lub Biuro Bezpieczeństwa i Wsparcia. W trakcie tego postępowania zapraszane podmioty są zobowiązane do:

- potwierdzenia określonej kondycji finansowej,
- przedstawienia stosownych dokumentów i referencji,
- złożenia stosownych oświadczeń, np. o nieprowadzonym wobec nich postępowaniu upadłościowym.

Ponadto komórki odpowiedzialne za przeprowadzenie postępowania weryfikują reputację rynkową oferenta.

Wybór dostawcy dokonywany jest na podstawie kryteriów oceny ofert ustalonych każdorazowo, adekwatnie do potrzeb biznesowych i specyfiki danego outsourcingu oraz dokonanej oceny wiarygodności dostawcy.

IDENTYFIKACJA, OCENA ORAZ ŚRODKI OGRANICZAJĄCE RYZYKO OUTSOURCINGU

Zasady zawierania umów outsourcingowych określają warunki weryfikacji umowy określające jej ważność.

W ramach umów outsourcingowych wyróżnia się tzw. umowy istotne i pozostałe. Umowy istotne to takie, które spełniają co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

- niewywiązanie się z umowy przez dostawcę, w tym zaprzestanie realizacji Umowy lub nienależyte jej realizowanie, rodzi istotne zagrożenia:
 - nieosiągnięcie celów finansowych lub biznesowych Spółki, w szczególności negatywnego wpływu na wynik finansowy w wysokości większej niż 5 mln PLN,
 - naruszenia przepisów prawa, którego konsekwencją może być nałożenie kar na Spółkę,
- czynność podlegająca outsourcingowi jest częścią Procesu Krytycznego w rozumieniu Polityki Zarządzania Kryzysowego,
- przewidywane roczne wynagrodzenie brutto z tytułu wykonania Umowy jest większe niż 1 mln PLN,
- dotyczy powierzenia składania oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów ubezpieczenia, umów gwarancji ubezpieczeniowej lub umów reasekuracji czynnej i retrocesji,
- dotyczy powierzenia czynności systemu zarządzania,
- dotyczy outsourcingu procesów Spółki zleczonych do realizacji spółkom z Grupy Talanx.

Istotna umowa outsourcingowa wymaga zgody Zarządu. Pozostałe umowy outsourcingowe dotyczące usług prowadzonych w sposób ciągły wymagają zgody dwóch członków Zarządu. Natomiast umowy jednorazowe wymagają zgody dyrektora komórki organizacyjnej.

Każdy proces outsourcingowy podlega wstępnej, bieżącej i końcowej ocenie ryzyka, a ocena procesu uznanego za

istotny dodatkowo jest sformalizowana w postaci Kart Outsourcingu i wymaga przeprowadzenia przed zawarciem i raz do roku oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Dostawcy. Komórka organizacyjna nadzorująca dany proces wypełnia przygotowane dokumenty na podstawie najlepszej wiedzy i pozyskanych od Dostawcy informacji. W zakresie oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej wykorzystywane są formularze oceny jakościowej i ilościowej, zwane Modelem oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Dostawcy.

W Spółce funkcjonują następujące karty:

- Karta Outsourcingu – Wstępna Ocena Ryzyka – wypełniana przed podpisaniem umowy,
- Karta Outsourcingu – Okresowa Ocena Ryzyka – wypełniana co roku,
- Karta Outsourcingu – Ocena Ryzyka po Zakończeniu Umowy – wypełniana po zakończeniu umowy.

Wstępnej, okresowej i końcowej oceny ryzyka dokonuje komórka organizacyjna nadzorująca umowę. Departament Zarządzania Ryzykiem opiniuje prawidłowość oceny ryzyka, monitoruje poziom ryzyka umów na podstawie informacji zawartych w kartach wypełnionych i przekazanych przez komórki organizacyjne oraz przygotowuje zbiorczy raport dotyczący umów outsourcingowych na potrzeby Komitetu Ryzyka.

Niezależnie od powyższego, komórki organizacyjne będące właścicielami umów są odpowiedzialne za bieżące monitorowanie poprawności realizacji umowy. W przypadku zidentyfikowania istotnych zagrożeń związanych z ich realizacją bądź z dostawcą, komórka zobowiązana jest do:

- niezwłocznego poinformowania o tych ryzykach nadzorującego ją członka Zarządu,
- zainicjowania działań mających na celu uruchomienie istniejącego planu działań zabezpieczających bądź pilne przygotowanie takiego planu stosownie do okoliczności

B.7.2 Kluczowe umowy outsourcingu

Zgodnie z obowiązującymi w Spółce Zasadami zawierania umów outsourcingowych przedmiotem umowy outsourcingowej nie może być powierzenie zwykłego zarządu nad Spółką, a w szczególności:

- tworzenie strategii biznesowej Spółki i nadzoru nad jej realizacją,
- nadzorowanie realizowanych procesów w Spółce,
- podejmowanie decyzji o outsourcingu procesów oraz odpowiedzialność za umowy outsourcingowe,
- nadzorowanie oraz realizacja funkcji kluczowych w Spółce.

Spółka nie zleca na zewnątrz sprawowania funkcji kluczowych. Powierzenie uprawnień decyzyjnych (nadzór) w zakresie realizacji funkcji kluczowych jest zabronione. Jednak, za zgodą Zarządu Spółki, możliwe jest zlecenie na zewnątrz określonych czynności realizowanych w ramach funkcji kluczowych pod warunkiem spełnienia przez podmiot

oraz uzyskanie jego akceptacji przez nadzorującego członka Zarządu bądź Zarząd – stosownie do charakteru tych działań.

WPŁYW OUTSOURCINGU NA ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWĄ

Realizacja umów outsourcingowych nie ma istotnego wpływu na adekwatność kapitałową i profil ryzyka Spółki, w szczególności, nie prowadzi do nadmiernego zwiększenia ryzyka operacyjnego. Odpowiednie zapisy w umowach outsourcingowych, dywersyfikacja dostawców usług oraz kontrole wybranych podmiotów świadczących usługi w ramach outsourcingu zabezpieczają Spółkę przed wystąpieniem istotnego ryzyka.

Gdy czynności podlegające outsourcingowi są częścią Procesu Krytycznego, w rozumieniu Polityki Zarządzania Kryzysowego, umowa na świadczenie usług uznawana jest za istotną, a usługodawcy muszą posiadać Plan Ciągłości Działania i Plan Odtworzenia Awaryjnego. Realizacja umowy istotnej jest monitorowana i w przypadku wystąpienia istotnego ryzyka podejmowane są natychmiastowe działania.

RAPORTOWANIE NA POTRZEBY ORGANU NADZORU

Komórka będąca właścicielem umowy jest zobowiązana do niezwłocznego poinformowania Biura Korporacyjno-Prawnego o zamiarze zawarcia umowy podlegającej zgłoszeniu do organu nadzoru na 30 dni przed wdrożeniem outsourcingu lub istotnej zmiany. Biuro Korporacyjno-Prawne, zgodnie z obowiązującą w Spółce regulacją Zasady przekazywania informacji i udzielania odpowiedzi na pisma Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego oraz innych instytucji i organów administracji publicznej oraz wykonywania obowiązków sprawozdawczych w TUnŻ „WARTA” S.A., przekazuje ją do organu nadzoru.

zewnętrzny wymogów kompetencji i reputacji określonych przez Wypłacalność 2.

W 2019 roku Spółka zleciła wykonanie na zewnątrz czynności dotyczących walidacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Usługodawca podlega jurysdykcji prawa polskiego.

Ponadto Spółka zgłasza do KNF umowy zakwalifikowane jako podstawowe i ważne tj. zdefiniowane przez Spółkę jako dotyczące:

- składanie oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowej,
- składanie oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów reasekuracji czynnej i retrocesji.

W 2019 roku w zakresie outsourcingu czynności podstawowych lub ważnych w Spółce funkcjonowały umowy dotyczące:

- assistance ubezpieczeń na życie,
- likwidacji szkód z tytułu ubezpieczenia bancassurance.

Usługodawcy świadczący usługi w powyższym zakresie podlegają jurysdykcji prawa polskiego.

Poza powyższymi Spółka nie poddaje w outsourcing procesów dotyczących:

- zapewnienia bezpieczeństwa informatycznego,
- administrowania bezpieczeństwem informacji,
- przeciwdziałania nadużyciom, zarządzania kryzysowego, w tym zarządzania ciągłością działania.

Biorąc pod uwagę powyższe, w ocenie Spółki, realizacja umów outsourcingowych nie ma istotnego wpływu na adekwatność systemu zarządzania.

B.8 Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje zostały przedstawione powyżej.

C Profil ryzyka

Profil ryzyka odzwierciedla skalę i strukturę ekspozycji na ryzyko z uwzględnieniem specyfiki prowadzonej działalności, w tym w szczególności zawiera następujące informacje:

- ocenę i kwantyfikację głównych modułów ryzyk formuły standardowej,
- istotne ryzyka, na które narażona jest Spółka w horyzoncie krótkoterminowym, zidentyfikowane w procesie okresowej oceny,
- istotne ryzyka, na które narażona jest Spółka w horyzoncie długoterminowym, zidentyfikowane w Planie Biznesowym,
- informację na temat pozostałych ryzyk nieobjętych głównymi modułami ryzyk formuły standardowej,
- inne istotne informacje mające wpływ na ocenę ryzyka Spółki.

Profil ryzyka, kapitałowy wymóg wypłacalności oraz współczynnik wypłacalności S2 są wyznaczone według formuły standardowej, na podstawie wymogów zawartych w Rozporządzeniu delegowanym oraz Ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Oznacza to, że Spółka nie stosuje własnych parametrów, specyficznych dla zakładu ubezpieczeń.

WŁASNA OCENA RYZYK I WYPŁACALNOŚCI

Profil ryzyka został ustalony w ramach funkcjonującego w Spółce procesu Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności. Własna Ocena Ryzyk i Wypłacalności przeprowadzona została zgodnie z obowiązującą w Spółce Polityką Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności. Szczegółowy opis procesu Własnej Oceny Ryzyk i Wypłacalności znajduje się w rozdziale B.3.3 niniejszego Sprawozdania.

OPIS ISTOTNYCH RYZYK

Do istotnych ryzyk, na które narażona jest Spółka należą:

- ryzyka ujęte w kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności,
- ryzyka indywidualne zidentyfikowane przez Spółkę,
- inne obszary ryzyka zidentyfikowane podczas przygotowywania Planu Biznesowego.

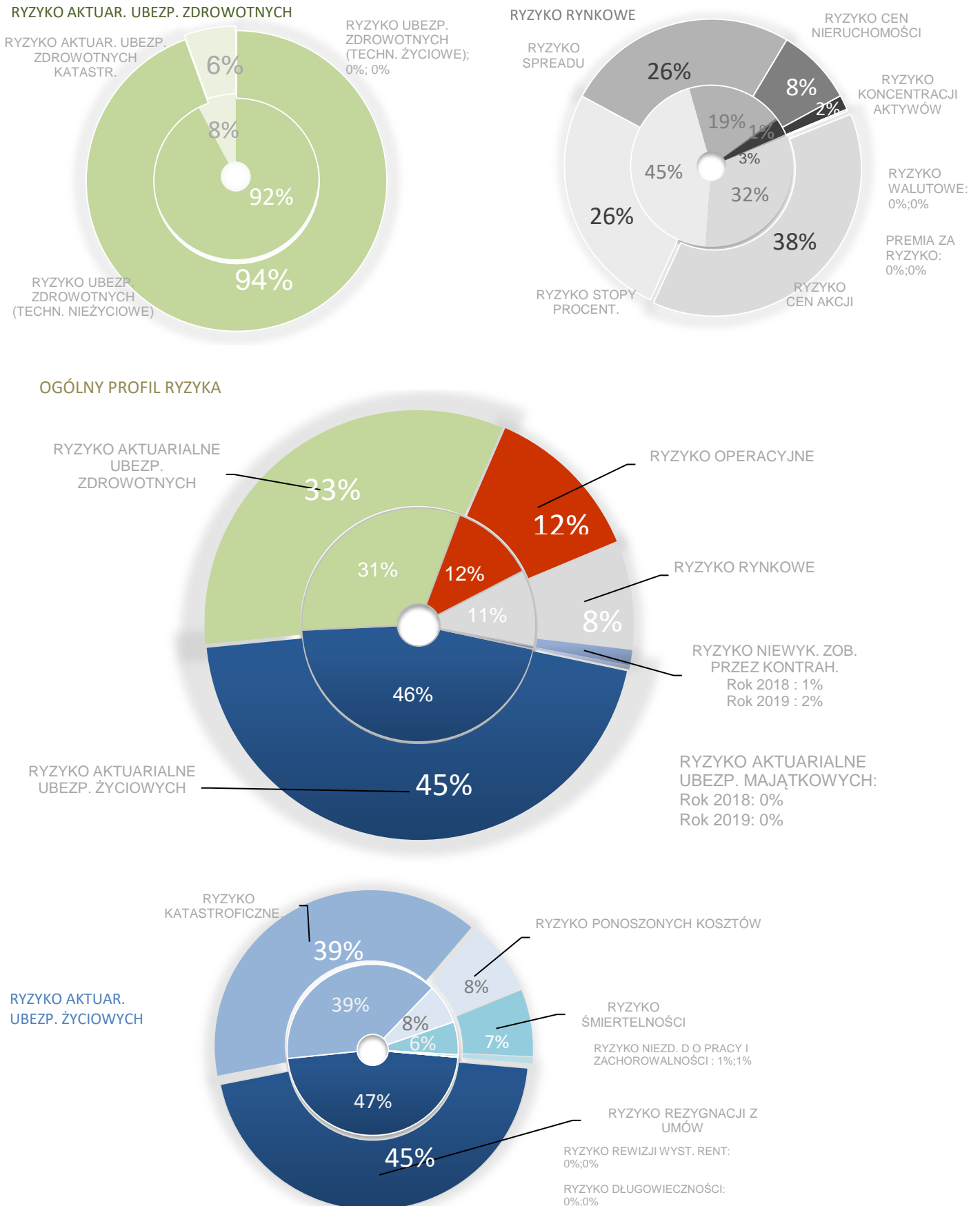
RYZYKA UJĘTE W KALKULACJI KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI

Kapitałowy wymóg wypłacalności podlega alokacji na poszczególne moduły i podmoduły ryzyka z uwzględnieniem efektu dywersyfikacji.

Na rysunku 15 przedstawiono strukturę ryzyka Spółki na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku.

Profil ryzyka na dzień 31 grudnia 2019 roku (obręcz zewnętrzna) roku oraz 31 grudnia 2018 roku (obręcz wewnętrzna)

Rysunek 15. Profil ryzyka Spółki wg formuły standardowej

Najistotniejszym ryzykiem Spółki, stanowiącym 45% całkowitego kapitałowego wymogu wypłacalności jest ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach życiowych. W jego skład wchodzi: ryzyko rezygnacji z umów (stanowiące 45% wartości ogółu ryzyk ubezpieczeń życiowych), ryzyko katastroficzne (39%), ryzyko ponoszonych kosztów (8%) ryzyko śmiertelności (7%) oraz ryzyko niezdolności do pracy i zachorowalności (0,7%).

Drugim pod względem wielkości jest ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych, stanowiące 33% całkowitego kapitałowego wymogu wypłacalności. Do największych ryzyk wchodzących w jego skład należą: ryzyko ubezpieczeń zdrowotnych (techniki niezyciowe) (stanowiące 94% wartości ogółu ryzyk aktuarialnych w ubezpieczeniach zdrowotnych) oraz ryzyko katastroficzne w ubezpieczeniach zdrowotnych (6%).

Trzecim pod względem wielkości jest ryzyko operacyjne, które stanowi ok. 12% całkowitego kapitałowego wymogu wypłacalności.

Czwartym pod względem wielkości jest ryzyko rynkowe, stanowiące 8% całkowitego kapitałowego wymogu wypłacalności. Największe ryzyka wchodzące w jego skład stanowią: ryzyko stopy procentowej (stanowiące 26% wartości ogółu ryzyk rynkowych), ryzyko cen akcji (38%), ryzyko spreadu kredytowego (26%), ryzyko nieruchomości (8%) oraz ryzyko koncentracji aktywów (2%).

Zmiany w powyższych ryzykach zaprezentowane są na rysunku 15. Najistotniejsze zmiany w stosunku do 2018 roku wystąpiły w zakresie ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach zdrowotnych, którego wzrost wynika ze wzrostu udziału ubezpieczeń grupowych w portfelu Spółki. Ponadto zgodnie z Rozporządzeniem delegowanym zostało zmienione wyliczenie ryzyka katastroficznego w ubezpieczeniach zdrowotnych co wpłynęło na jego zmniejszenie. Natomiast dynamiczna sprzedaż długoterminowych produktów ochronno-oszczędnościowych wpłynęła na skrócenie pozycji netto w ryzyku stopy procentowej. W konsekwencji zmniejszył się udział ryzyka rynkowego oraz zmieniła się jego struktura poprzez zmniejszenie udziału ryzyka stopy procentowej. Ponadto rozpoznanie leasingu nieruchomości zgodnie z MSSF 16 zwiększyło udział ryzyka nieruchomości.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka.

RYZYKA INDYWIDUALNE ZIDENTYFIKOWANE PRZEZ SPÓŁKĘ

Istotnymi ryzykami indywidualnymi, zidentyfikowanymi przez Spółkę w ramach procesu ORSA przeprowadzonego w 2019 roku są:

- ryzyko zwiększonych świadczeń z tytułu wykupu produktów inwestycyjnych,
- ryzyko niekorzystnych zmian regulacyjnych w zakresie produktów inwestycyjnych.

INNE OBSZARY RYZYKA ZIDENTYFIKOWANE PODCZAS PRZYGOTOWYWANIA PLANU BIZNESOWEGO

Inne obszary ryzyka, uzupełniające profil ryzyka obejmują:

- przewidywane jest w średnim okresie pogorszenie dotychczas korzystnych warunków makroekonomicznych,
- presja płacowa oraz brak dodatkowych transferów publicznych (wynikających z ograniczeń fiskalnych) może prowadzić do spadku popytu krajowego będącego obecnie kluczowym czynnikiem wzrostu gospodarczego,
- obserwowane spowolnienie wzrostu gospodarczego u naszych głównych partnerów handlowych negatywnie wpłynie na zapotrzebowanie na polskie towary eksportowe,
- obserwowane pogarszanie się jakości kredytowej obligacji wysokodochodowych (high-yield) może wpłynąć na nieznaczne obniżenie rentowności,
- utrzymująca się presja inflacyjna może doprowadzić do zmiany polityki niskich stóp procentowych,
- coraz silniejsza konkurencja na rynku ubezpieczeń ochronnych ze składką regularną,
- ewolucja rynku IT w kierunku usług technologicznych, na którym Polska staje się centrum operacyjnym dla światowych korporacji (Samsung, JP Morgan, HSBC) prowadzi do niedoborów programistów i analityków oraz zwiększa koszty projektów,
- ryzyko prawne związane z wprowadzaniem nowych aktów prawnych m.in. w zakresie przeglądu dyrektywy Solvency II 2020, obciążeń pozapłacowych pracy, stworzenia przy Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym Funduszu Pomocowego,
- potencjalne niekorzystne zmiany na rynku ubezpieczeń na życie, niepewność co do przyszłości rynku ubezpieczeń życiowych, zwłaszcza segmentów UFK (zapowiedziana przez UKNF interwencja produktowa) oraz bancassurance skutkujące redukcją nowej sprzedaży.

KONCENTRACJA RYZYKA

Koncentracja ryzyka w Spółce występuje w poniżej wymienionych obszarach:

- ryzyko aktuarialne – w portfelu ubezpieczeń grupowych występuje koncentracja geograficzna pojedynczych ryzyk wskutek czego Spółka jest narażona na ryzyko zdarzeń katastroficznych,
- ryzyko kredytowe – wynikające z działalności lokacyjnej (koncentracja podmiotowa, branżowa, geograficzna posiadanych lokat).

Ryzyka te są odpowiednio zarządzane przez Spółkę poprzez reasurancję katastroficzną, dywersyfikację, system limitów, jak również zostały odzwierciedlone w kalkulacji wymogu kapitałowego.

Ponadto koncentracja ryzyka operacyjnego (ryzyka outsourcingu) występuje w przypadku zlecenia więcej niż

jednej usługi do jednego Dostawcy, z którym podpisano umowę uznaną za istotną. Wymienione ryzyko jest ograniczane poprzez dodatkowe mechanizmy przewidziane w zasadach akceptacji umów outsourcingowych zdefiniowanych w regulacji wewnętrznej Spółki.

Poza wyżej wymienionymi, w analizowanym okresie, nie występowała w Spółce koncentracja ryzyka.

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI NA RYZYKO

Spółka przeprowadza testy warunków skrajnych oraz odwrotne testy warunków skrajnych. Analizie podlegają możliwe do zajścia zdarzenia, które, biorąc pod uwagę profil ryzyka Spółki, mogłyby spowodować spadek jej środków własnych do poziomu minimalnego, tj. 100% pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności.

Przeprowadzone testy warunków skrajnych opierają się na następujących założeniach:

- zachodzące zdarzenia są realne i oparte o historyczne obserwacje (bazują na wydarzeniach historycznych, które miały miejsce na przestrzeni ostatnich ok. 10 lat (w horyzoncie jednego roku) w przypadku ryzyka rynkowego i kredytowego, oraz na możliwych fluktuacjach portfela ubezpieczeniowego obserwowanych w przeszłości, jak i potencjalnych niekorzystnych wydarzeniach w portfelu), zatem prawdopodobieństwo ich wystąpienia jest nie większe niż 10%,
- dobór zdarzeń oparty jest na profilu ryzyka Spółki, tj. obecnej strukturze portfela ubezpieczeń i portfela lokat,
- badaniu podlegają tylko zdarzenia istotne z punktu widzenia pozycji kapitałowej S2, tzn. mogące skutkować zmianą środków własnych wyznaczanych zgodnie z metodologią wyceny współczynnika wypłacalności S2,
- analiza uwzględnia łączący wpływ efektów podatkowych, będący skutkiem odpowiednich korekt na rezerwie z tytułu odroczonego podatku po ewentualnym wystąpieniu straty,
- w analizie stosowany jest mechanizm agregacji strat (ze względu na możliwą rozłączność oraz rozbieżność w czasie analizowanych zdarzeń) wzorowany na mechanizmie stosowanym w formule standardowej.

W przeprowadzonych analizach wrażliwości Spółka uznała za istotne poniższe zdarzenia/ryzyka, dla których przyjęła następujące założenia:

- Ryzyko Rynkowe
 - Ryzyko stopy procentowej
Założono równoległy wzrost krzywej dochodowości o 150 p.b. Zdarzenie takie miało miejsce pod koniec 2008 roku (wybuch kryzysu) jak i w roku 2013, gdzie rentowności stóp długoterminowych wzrosły o tyle w ciągu siedmiu miesięcy, po czym ponownie spadły o tą samą wartość w 2014 i 2015 roku.
 - Ryzyko cen akcji
Założono spadki cen akcji o 20%.

- Ryzyko cen nieruchomości
Założono 20% spadek cen nieruchomości.
- Ryzyko spreadu kredytowego
Ryzyko zostało oszacowane na bazie fluktuacji wielkości spreadu kredytowego dla danego ratingu, w ciągu ostatnich siedmiu lat. Założono, że realny poziom straty rocznej z tytułu powiększenia się spreadów jest równy połowie wymogu kapitałowego z tego tytułu. Nie uwzględniono zdarzeń ekstremalnych z przełomu lat 2008/2009, jako że polityka banków centralnych wdrożona od tamtego momentu nie powinna dopuszczać już do tak ekstremalnych zdarzeń.
- Ryzyko walutowe
Założono 12% wzrost kursów walut obcych (osłabienie się PLN w stosunku do danej waluty obcej) dla walut, dla których pozycja walutowa Spółki jest pozycją krótką (przewaga pasywów nad aktywami) oraz 12% spadek kursów walut obcych (umocnienie się PLN w stosunku do danej waluty obcej) dla walut, dla których pozycja walutowa jest pozycją długą (przewaga aktywów nad pasywami).
- Ryzyko koncentracji
Przeanalizowano istotne pozycje w koncentracjach w poszczególne spółki i założono niewypłacalność największej ekspozycji bez ratingu, niebędącej bankiem. Ryzyko bankructwa banku przyjęto na bardzo niskim poziomie.
- Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń życiowych
Założono scenariusz polegający na spadku kapitału ekonomicznego ze względu na zwiększone świadczenia z tytułu wykupu.
- Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych
Założono wzrost najlepszego oszacowania rezerw w ubezpieczeniach grupowych, na skutek wzrostu szkodowości. Historycznie szkodowość ta charakteryzuje się zmiennością mogącą doprowadzić do określonego skoku rezerwy w górę.
- Ryzyko operacyjne
Ryzyko dotyczy zmian prawnych mających wpływ na sprzedaż produktów inwestycyjnych.

Poza ww. ryzykami Spółka nie uznaje za istotne inne ryzyka, które podlegałyby analizie wrażliwości.

W tabeli 6 zaprezentowano wyniki przeprowadzonych testów w 2019 roku (na podstawie stanu wypłacalności Spółki na koniec 2018 roku).

TABELA 6. WYNIKI PRZEPROWADZONYCH TESTÓW WARUNKÓW SKRAJNYCH

TESTY WARUNKÓW SKRAJNYCH	WARTOŚĆ EFEKTU SZOKU	RELACJA SZOKU DO ŚRODKÓW WŁASNYCH
Ryzyko rynkowe	32 846	6,9%
Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń życiowych	11 776	2,5%
Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń zdrowotnych	6 473	1,4%
Ryzyko operacyjne	10 242	2,1%
Strata łączna	50 208	10,5%
Kapitałowy wymóg wypłacalności	172 595	
Strata łączna jako % kapitałowego wymogu wypłacalności	29,1%	

Odwrotne testy warunków skrajnych polegają na badaniu jak duże musi być dane zdarzenie/ryzyko, aby współczynnik pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności na koniec 2018 roku spadł o 30%, czyli aby skonsumował całą wymaganą przez Spółkę nadwyżkę kapitałową.

W tabeli 7 przedstawiono wyniki odwrotnych testów warunków skrajnych dla ryzyk, dla których istnieje realny scenariusz ich realizacji.

TABELA 7. WYNIKI ODWROTNYCH TESTÓW WARUNKÓW SKRAJNYCH

TESTY ODWROTNYCH WARUNKÓW SKRAJNYCH (SKUTKUJĄCE REDUKCJĄ KAPITAŁU RZĘDU 30% SCR) MOŻLIWE DO ZAJĘCIA, BIORĄC POD UWAGĘ PROFIL RYZYKA SPÓŁKI	WARUNKI ZAJĘCIA DANEGO STRESU ODWROTNEGO
Ryzyko stopy procentowej	Wzrost stóp procentowych o 270 punktów bazowych.
Ryzyko spreadu kredytowego	Wzrost spreadów kredytowych o poziom 5,5 razy większy niż w formule standardowej.
Ryzyko koncentracji	Jednoczesne bankructwo kilku emitentów, na których Spółka miała największą ekspozycję
Ryzyko zmiany rezerwy Best Estimate w ubezpieczeniach grupowych	Wzrost ilorazu świadczenia/przypis o 24 punktów procentowych

Ze względu na fakt, że powyższe testy zostały sparametryzowane na podstawie obserwacji historycznej ewolucji rynków kapitałowych oraz otoczenia biznesowego Spółki z okresu ostatnich ok. 10 lat, uznano, iż łączna strata

(nieprzekraczająca 30% kapitałowego wymogu wypłacalności) odpowiada wartości narażonej na ryzyko z prawdopodobieństwem nie większym niż 10% w horyzoncie jednego roku.

C.1 Ryzyko aktuarialne

Ryzyko aktuarialne to potencjalne negatywne odchylenie wartości zrealizowanej zobowiązań wynikających z portfela umów ubezpieczeniowych od ich wartości oczekiwanej.

Na ryzyko aktuarialne Spółki składa się ryzyko aktuarialne związane z ubezpieczeniami na życie oraz ryzyko związane

z ubezpieczeniami zdrowotnymi (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie).

W ramach ryzyka aktuarialnego można wyróżnić następujące jego rodzaje:

RYZIKO AKTUARIALNE

Ryzyko związane z ubezpieczeniami zdrowotnymi	Ryzyko związane z ubezpieczeniami na życie	
Ryzyko składki i rezerw	Ryzyko śmiertelności	Ryzyko katastroficzne
Ryzyko katastroficzne	Ryzyko rezygnacji z umów	Ryzyko ponoszonych kosztów
Ryzyko rezygnacji z umów	Ryzyko niezdolności do pracy i zachorowalności	
	Ryzyko długowieczności	

Rysunek 16.

Rodzaje ryzyka aktuarialnego

W 2019 roku największy wpływ na działalność Spółki miało ryzyko związane z ubezpieczeniami życiowymi, które stanowiło 45% kapitałowego wymogu wypłacalności (wobec 46% w roku poprzednim).

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka aktuarialnego.

RYZIKO ZWIĄZANE Z UBEZPIECZENIAMI ZDROWOTNYMI

Ryzyko składki i rezerw

Źródłem tego typu ryzyka są umowy dodatkowe do ubezpieczeń grupowych o charakterze zdrowotnym lub wypadkowym modelowane przy pomocy technik aktuarialnych wykorzystywanych w ubezpieczeniach majątkowych.

Ryzyko katastroficzne

Największą składową ryzyka katastroficznego jest ryzyko wypadków masowych.

Ryzyko rezygnacji z umów

Ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań ubezpieczeniowych, wynikające ze zmian w poziomie, zmian trendu lub zmian zmienności wskaźników rezygnacji z umów, wygasania polis, wykupów oraz odnowień.

RYZIKO ZWIĄZANE Z UBEZPIECZENIAMI NA ŻYCIE

Ryzyko śmiertelności

Ryzyko śmiertelności generowane jest przez tę część portfela ubezpieczeniowego, gdzie wzrost współczynników śmiertelności prowadzi do konieczności podniesienia najlepszego oszacowania. W szczególności w Spółce są to ubezpieczenia grupowe (umowy na życie), indywidualne UFK ze składką regularną, jak i portfel klasycznych umów na życie.

Ryzyko niezdolności do pracy i zachorowalności

Ryzyko niezdolności do pracy i zachorowalności generowane jest przez tę część portfela ubezpieczeniowego, gdzie wzrost współczynników

zachorowalności czy uszczerbków na zdrowiu prowadzi do konieczności podniesienia najlepszego oszacowania. W Spółce ryzyko to jest generowane głównie przez indywidualne ubezpieczenia na życie, które oprócz umowy głównej na życie mają szereg umów dodatkowych o charakterze wypadkowym i chorobowym.

Ryzyko rezygnacji z umów

Ryzyko związane z rezygnacjami z umów generowane jest przez tę część portfela, gdzie wzrost lub spadek współczynników rezygnacji z umów prowadzi do konieczności podniesienia najlepszego oszacowania. Zdecydowana większość ryzyka rezygnacji pochodzi z portfela umów, w których ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, gdzie rezygnacja ubezpieczonego z umowy oznacza utratę potencjalnych zysków w przyszłości. Drugim istotnym źródłem ryzyka są długoterminowe umowy na życie.

Ryzyko związane z wysokością ponoszonych kosztów

Ryzyko związane z wysokością ponoszonych kosztów generowane jest przez tę część portfela, gdzie wzrost zakładanych kosztów prowadzi do konieczności podwyższenia najlepszego oszacowania. Ryzyko występuje przede wszystkim w przypadku umów długoterminowych z ustaloną wielkością składki, gdzie zmiana kosztów w stosunku do uprzednio zakładanych wpływa na rentowność produktu w długim okresie. W Spółce są to głównie umowy, gdzie ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, długoterminowe ubezpieczenia na życie oraz długoterminowe ubezpieczenia na życie i dożycie.

Ryzyko katastroficzne

Ryzyko katastroficzne generowane jest przez portfel, gdzie ryzykiem głównym umowy jest ubezpieczenie na życie. W Spółce głównym źródłem tego ryzyka są ubezpieczenia grupowe, generujące najwięcej sumy na ryzyku śmiertelności w portfelu. Ryzyko w istotnej części wynika również z ubezpieczeń kredytów mieszkaniowych od śmierci kredytobiorcy.

Ryzyko długowieczności

Ryzyko długowieczności generowane jest przez tę część portfela ubezpieczeniowego, gdzie spadek współczynników śmiertelności prowadzi do konieczności podniesienia rezerwy najlepszego oszacowania.

W szczególności w Spółce dotyczy to wypłacanych rent, niemniej ich liczba oraz wartość jest niematerialna.

METODY POMIARU RYZYKA AKTUARIALNEGO

W zakresie pomiaru ryzyka aktuarialnego Spółka używa następujących narzędzi:

- kalkulacja najlepszego oszacowania rezerw, marginesu ryzyka oraz wymogów kapitałowych,
- przeprowadzenie testów adekwatności rezerw,
- kalkulacja i analiza MCEV w porównaniu do najlepszego oszacowania,
- przeprowadzenie pozostałych analiz zyskowności (IRR, wpływ na rachunek techniczny),
- kalkulacja limitów sum na ryzyku i poziomu ich wykorzystania,
- ustalenie kryteriów doboru reasekuratorów.

TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA I MONITOROWANIE ICH SKUTECZNOŚCI

Spółka stosuje następujące techniki ograniczania ryzyka aktuarialnego:

- ustanowienie limitów sum na ryzyku i podbudżetów ryzyka,
- odpowiednie kształtowanie warunków ubezpieczenia i taryfikacji,
- programy reasekuracyjne na duże sumy na ryzyko.

Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa się za pomocą kontroli limitów i ich okresowego raportowania na Komitet Ryzyka.

Ponadto, kalkulacja wymogu kapitałowego w okresach kwartalnych pozwala zweryfikować czy kwota wymogu kapitałowego na główne kategorie ryzyk nie przekracza z góry zadanego podbudżetu ryzyka, którego kontrolę powinny zapewniać przyjęte limity.

W trakcie 2019 roku, poza zmianą modelu reasekuracji dla ubezpieczeń grupowych (polegającej m.in. na ograniczeniu wysokich ekspozycji wynikających z kumulacji zdarzeń) oraz przedłużeniem ochrony w ramach reasekuracji katastroficznej, metody pomiaru ryzyka aktuarialnego oraz techniki jego ograniczania nie uległy zmianie.

C.2 Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe oznacza ryzyko potencjalnego, niekorzystnego odchylenia od oczekiwanej ekonomicznej wartości aktywów oraz pasywów, wynikającego z fluktuacji cen rynkowych oraz niedoskonałego dopasowania aktywów do pasywów.

W ramach ryzyka rynkowego można wyróżnić następujące ryzyka:

RYZIKO RYNKOWE

Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko cen akcji	Ryzyko spreadu kredytowego	Ryzyko walutowe	Ryzyko cen nieruchomości	Ryzyko koncentracji aktywów
--------------------------	------------------	----------------------------	-----------------	--------------------------	-----------------------------

Rysunek 17.

Rodzaje ryzyka rynkowego

Na dzień 31 grudnia 2019 roku ryzyko rynkowe stanowiło 8% kapitałowego wymogu wypłacalności (wobec 11% w roku poprzednim).

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka rynkowego.

Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest generowane przez:

- niedopasowanie inwestycji służących zabezpieczeniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do ich profilu,
- inwestycje środków własnych na pokrycie wymogów kapitałowych.

W przypadku rezerw matematycznych polityka inwestycyjna dąży do możliwie najlepszego dopasowania struktury aktywów do struktury zobowiązań z punktu widzenia stóp procentowych. Ryzyko w tej części portfela wynika z:

- długoterminowych gwarancji stóp procentowych, w tym gwarancji stóp w odniesieniu do przyszłych składek,
- oferowanego ubezpieczonym udziału w zysku z tytułu dochodów z lokat w przypadku osiągnięcia stóp zwrotu przekraczających poziom gwarantowany.

W przypadku inwestycji środków własnych stanowiących pokrycie wymogów kapitałowych większa część portfela zainwestowana jest na rynkach papierów dłużnych, co również generuje ryzyko stóp procentowych, tym samym zwiększając wymogi z tego tytułu.

Ryzyko cen akcji

Ryzyko cen akcji generowane jest tylko przez udział środków własnych Spółki w aktywach ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający. Nie jest intencją Spółki aktywne inwestowanie na rynkach akcji na własny rachunek.

Ryzyko spreadu kredytowego

Strategia inwestycyjna Spółki dopuszcza zaangażowanie w obligacje korporacyjne i inne instrumenty obciążone ryzykiem spreadu kredytowego, zarówno na rynku krajowym jak i na rynkach zagranicznych. Limity inwestycyjne uzależnione są od rodzaju instrumentów, emitentów i ich jakości kredytowej określonej przez ratingi zewnętrzne oraz własnej oceny ich sytuacji finansowej.

Na rynku krajowym są to instrumenty bezpieczne, takie jak listy zastawne, czy obligacje dużych przedsiębiorstw i instytucji finansowych posiadających oceny ratingowe na poziomie inwestycyjnym oraz wysokodochodowe obligacje podmiotów nie posiadających ratingu zewnętrznego. W takich przypadkach Spółka stosuje własną procedurę oceny jakości kredytowej emitentów.

Na rynkach zagranicznych inwestycje dokonywane są w papiery dużych podmiotów, głównie korporacyjnych, ale też i rządowych, w znaczącej części na rynkach wschodzących. Ta część portfela składa się wyłącznie z instrumentów dłużnych, na które istnieje płynny rynek, i których emitenci posiadają zewnętrzny rating na odpowiednim poziomie. Spółka dodatkowo monitoruje sytuację gospodarczą poszczególnych krajów oraz sytuację na tamtejszych rynkach.

Ryzyko walutowe

Pasywne podejście do ryzyka kursów walut powoduje relatywnie niski wymóg kapitałowy, który wynika z niskiej wartości pozycji walutowej. Jej źródłem mogą być inwestycje na rynkach zagranicznych czy rozliczenia w walutach obcych wynikające z zabezpieczania ekspozycji z tytułu instrumentów pochodnych, a także w mniejszym stopniu rozliczenia z zagranicznymi dostawcami usług. Zgodnie z polityką inwestycyjną, pozycja walutowa jest na bieżąco zabezpieczana za pomocą instrumentów pochodnych.

Ryzyko cen nieruchomości

Spółka posiada głównie nieruchomości na użytek własny lub przeznaczone na sprzedaż, natomiast nie inwestuje w nieruchomości w ramach działalności lokacyjnej. Z tego powodu wartość nieruchomości, a co za tym idzie, ryzyko cen nieruchomości jest na względnie niskim poziomie (pasywne podejście do inwestycji w nieruchomości). W znacznej mierze ryzyko nieruchomości wynika z umów leasingu nieruchomości rozpoznanych zgodnie z MSSF 16.

Ryzyko koncentracji aktywów

Wysokość koncentracji i dywersyfikacji aktywów utrzymywana jest na bezpiecznym poziomie, co jest osiągnięte m.in. poprzez limity koncentracji, zależne od rodzaju instrumentu, emitenta i ratingu grupy emitenta. Spółka nie posiada pozycji generujących nadmierną

koncentrację w portfelu inwestycyjnym z tytułu ryzyka rynkowego. Niewielka koncentracja skutkująca niezerowym wymogiem kapitałowym z tytułu ryzyka koncentracji wynika z ekspozycji kredytowych, głównie na grupę BNP Paribas. Łączna wartość ekspozycji na tę grupę wynosiła na koniec 2019 roku 3,7% wartości lokat uwzględnianych w module ryzyka koncentracji (w roku poprzednim 3,2%).

Limity inwestycyjne dotyczące poziomu koncentracji są weryfikowane na poziomie zawierania transakcji i mają za zadanie ograniczenie występowania tego rodzaju ryzyka i generowanego przez nie wymogu kapitałowego.

W przypadku inwestycji na rynkach zagranicznych stosowane są bardziej restrykcyjne niż na rynku polskim limity koncentracji na pojedynczych emitentów/grupy kapitałowe, a także wąskie limity na łączną ekspozycję w poszczególnych krajach. Dzięki temu portfel inwestycji zagranicznych, jest również dobrze zdywersyfikowany geograficznie.

METODY POMIARU RYZYKA RYNKOWEGO

W zakresie pomiaru ryzyka rynkowego Spółka używa następujących narzędzi:

- kalkulacja VAR dla monitorowania całościowego ryzyka rynkowego,
- kalkulacja BPV oraz duracja dla monitorowania ryzyka stopy procentowej,
- analiza scenariuszy ryzyk oraz testy warunków skrajnych.

TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA I MONITOROWANIE ICH SKUTECZNOŚCI

W tabeli 8 zaprezentowano zastosowane przez Spółkę techniki ograniczania ryzyka rynkowego:

TABELA 8. TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA RYNKOWEGO

RYZYKO	ZASTOSOWANE TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA
Ryzyko stopy procentowej	Limity BPV ograniczające poziom duracja portfela aktywów, a co za tym idzie wymóg kapitałowy na to ryzyko, zawieranie terminowych transakcji na stopę procentową
Ryzyko cen akcji	Limit kwotowy na akcje, limity koncentracyjne na portfelu akcji
Ryzyko cen nieruchomości	Limit kwotowy, niewielka ekspozycja, głównie nieruchomości na użytek własny
Ryzyko spreadu kredytowego	Limit na łączną strukturę ratingową portfela, limit na wartość ryzyka spreadu, limit na korporacyjne papiery dłużne
Ryzyko walutowe	Polityka domkniętej pozycji walutowej; zabezpieczanie otwartych pozycji transakcjami FX forward na bieżąco
Ryzyko koncentracji aktywów	Limity na koncentrację w grupach kredytowych w zależności od ratingu

Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa się za pomocą ciągłej kontroli limitów w systemie transakcyjnym lokat, jak i w narzędziach własnych oraz ich miesięcznego raportowania na Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Ponadto, kalkulacja wymogu kapitałowego w okresach kwartalnych pozwala zweryfikować, czy kwota wymogu kapitałowego na ryzyko rynkowe, nie przekracza z góry zadanego podbudżetu ryzyka, którego kontrolę powinny zapewniać przyjęte limity.

W trakcie 2019 roku istotną zmianą w metodach pomiaru ryzyka rynkowego oraz techniki jego ograniczania było zastąpienie dotychczasowego limitu na średnią długość obligacji wchodzących do modułu ryzyka spreadu limitem na wartość ryzyka spreadu.

POLITYKA OSTROŻNEGO INWESTORA

Zarządzanie ryzykiem rynkowym w Spółce odbywa się przy realizacji polityki ostrożnego inwestora.

W ramach ogólnego portfela lokat zakładu można wyróżnić:

- aktywa stanowiące pokrycie rezerw ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający,
- aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych innych niż rezerwy ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający,
- aktywa stanowiące pokrycie wymogów kapitałowych.

W przypadku aktywów stanowiących pokrycie rezerw ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający ryzyko rynkowe aktywów jest w pełni kompensowane przez odpowiednią zmianę wartości rezerw. W zakresie lokat stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych innych niż rezerwy ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, polityka inwestycyjna ma generalnie charakter pasywny, uwzględniający profil zobowiązań.

W zakresie produktów ubezpieczeniowych krótkoterminowych odpowiedni profil aktywów również ma charakter krótkoterminowy lub zmienneo-procentowy. Tym samym dochody z lokat mogą zmieniać się wraz ze

zmianami krótkoterminowych stóp procentowych, jednak nie ma to przełożenia na kwoty wypłacane ubezpieczonym, gdyż takie produkty nie mają elementu oszczędnościowo-inwestycyjnego.

W zakresie produktów długoterminowych, aktywa inwestycyjne mają za zadanie wypracowywać stopę zwrotu odpowiedniej wysokości i stabilną w długim terminie. W tym celu inwestycje dokonywane są głównie w papiery dłużne długoterminowe stało-procentowe. Klasyfikacja księgową tych papierów zapewnia ich stabilną wycenę, a profil terminów zapadalności uwzględnia, w miarę możliwości, profil terminów najlepszego oszacowania zobowiązań ubezpieczeniowych. Istotną część zobowiązań dotyczących produktów z gwarantowaną stopą zwrotu i udziałem w zyskach. W przypadku grup produktów lub polis o istotnie różniących się wartościach stóp gwarantowanych wydziela się odrębne portfele aktywów o różnych stopach zwrotu. W szczególności polisy zawierane w przeszłości ze stopami gwarantowanymi istotnie wyższymi od dzisiejszych rentowności obligacji skarbowych są zabezpieczane portfelem papierów dłużnych nabywanych w czasie, gdy polisy te były zawierane i wówczas rentowność tych papierów była odpowiednio wyższa od gwarantowanych stóp. Dzięki stało-procentowemu charakterowi i odpowiedniej klasyfikacji księgowej możliwe jest uzyskiwanie stabilnych i odpowiednio wysokich stóp zwrotu przez cały lub większość czasu trwania tych zobowiązań, niezależnie od poziomu bieżących stóp rynkowych. Z kolei polisy zawierane względnie niedawno lub obecnie mają gwarantowane stopy na poziomie niższym od obecnie notowanych rentowności obligacji skarbowych. Wpływające z nowych polis składki inwestowane są po bieżących stopach, co mogłoby obniżać średnią stopę zwrotu z

aktywów dla polis starszych z wyższymi stopami gwarantowanymi. W szczególności osiągnięte stopy zwrotu mogłyby być niższe od gwarantowanych. Wydzielenie odrębnych portfeli dla produktów starszych z wysokimi stopami gwarantowanymi i młodszych z niższymi stopami gwarantowanymi pozwala na zachowanie wyższych stóp zwrotu w starszych portfelach, w szczególności przydzielanie ubezpieczonym udziałów w zyskach. Jednocześnie bieżące stopy rynkowe są wystarczające dla przyznawania udziałów w zyskach również dla młodszych polis, w tym obecnie zawieranych.

Aktywa stanowiące pokrycie wymogów kapitałowych zainwestowane są w większości w instrumenty dłużne. Dodatkowo, niewielka część środków własnych zainwestowana jest w ramach udziału własnego w portfelach aktywów ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, co ma na celu operacyjne usprawnienie procesu nabywania i umarzania przez klientów jednostek ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych. Dopuszcza się ograniczony poziom ryzyka kredytowego.

Spółka nie posiada inwestycji w nieruchomości a jej polityka inwestycyjna zakłada zamkniętą pozycję walutową, czyli możliwie pełne dopasowanie struktury walutowej aktywów do struktury walutowej zobowiązań, w ramach dopuszczalnego limitu na niedopasowanie walutowe.

Spółka w ramach polityki inwestycyjnej może wykorzystywać instrumenty pochodne do zabezpieczania ryzyk rynkowych wynikających z portfela aktywów oraz zobowiązań, w tym z umów ubezpieczenia, jak również celem efektywnego zarządzania portfelem.

C.3 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe to możliwość poniesienia straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej wynikająca z wahań zdolności kredytowej emitentów papierów wartościowych, kontrahentów i dłużników, na które narażona jest Spółka.

Ryzyko kredytowe obejmuje następujące ryzyka:

- ryzyko spreadu kredytowego,
- ryzyko koncentracji aktywów,
- ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta

i może być wyróżnione w ramach poszczególnych obszarów działalności Spółki (działalność inwestycyjna, działalność reasekuracyjna).

Ryzyko spreadu kredytowego i ryzyko koncentracji aktywów opisane zostały w punkcie C.2.

Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta oznacza możliwość poniesienia straty w związku z nieoczekiwanym niewykonaniem zobowiązań przez kontrahentów i dłużników lub pogorszenia się ich zdolności kredytowej.

Na ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta Spółki składają się następujące rodzaje ryzyk:

RYZIKO NIETYKONANIA ZOBOWIĄZAŃ PRZEZ KONTRAHENTA

Ryzyko związane z działalnością reasekuracyjną

Ryzyko związane z lokatami

Rysunek 18.

Rodzaje ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta

Na dzień 31 grudnia 2019 roku ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta stanowiło ok. 0,7% kapitałowego wymogu wypłacalności (wobec 0,4% w roku poprzednim).

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka kredytowego.

Ryzyko związane z działalnością reasekuracyjną

Ryzyko związane z działalnością reasekuracyjną identyfikowane jest poprzez co kwartalne zestawienia struktury ratingowej wszystkich reasekuratorów oraz badanie największych ekspozycji w pojedynczym reasekuratorze.

Ryzyko związane z lokatami

Ryzyko niewykonania zobowiązań przez kontrahenta związane z lokatami ograniczane jest na równi z ryzykiem spreadu i koncentracji i w szczególności podlega tym samym limitom.

POLITYKA OSTROŻNEGO INWESTORA

W odniesieniu do ryzyka kredytowego związanego z lokatami polityka ostrożnego inwestora ujmuje je łącznie z ryzykiem rynkowym. Ekspozycje są odpowiednio oceniane i kontrolowane, podlegają limitom zależnym od oceny ryzyka kredytowego, co ma zapewnić odpowiedni poziom bezpieczeństwa. Ponadto ekspozycje te podlegają wszelkim innym limitom i regulacjom związanym z wymaganiami polityki ostrożnego inwestora łącznie z ryzykiem rynkowym, takim jak uwzględnienie struktury

terminowej i walutowej (wynikającej ze struktury zobowiązań ubezpieczeniowych), poziomu płynności, dostępności, czy rozproszenia, w tym geograficznego. Spółka nie używa instrumentów pochodnych opartych o ryzyko kredytowe.

Inwestycje służące zabezpieczeniu produktów długoterminowych ze stopą gwarantowaną mają bezpieczny profil ryzyka kredytowego, aby zminimalizować potencjalne zaburzenia stóp zwrotu, w szczególności do wyznaczania udziału w zyskach. W większości są to obligacje skarbowe, a pozostała część to papiery dłużne jednostek samorządu terytorialnego lub podmiotów korporacyjnych o wysokiej jakości kredytowej.

Koncentracja ryzyka kredytowego Spółki jest nieznaczna, naistotniejszym jej elementem jest ekspozycja na grupę BNP Paribas, o czym mowa w części C.2.

METODY POMIARU RYZYKA KREDYTOWEGO

Podstawową miarą ryzyka stosowaną w analizowaniu całościowego ryzyka kredytowego jest VAR. Pomocniczo stosuje się również CVAR, kontrolujący limity grupowe, celem ograniczenia ryzyka zagregowanego na poziomie Grupy Talanx.

TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA I MONITOROWANIE ICH SKUTECZNOŚCI

W tabeli 9 zaprezentowano zastosowane przez Spółkę techniki ograniczania ryzyka kredytowego:

TABELA 9. TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA KREDYTOWEGO

RYZIKO	ZASTOSOWANE TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA
Ryzyko reasekuratora	Dobór reasekuratorów pod kątem ich sytuacji finansowej oraz ratingu
Ryzyko lokat	Limity na strukturę ratingową lokat oraz na koncentrację w pojedynczą grupę kredytową

Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa się za pomocą ciągłej kontroli limitów w systemie transakcyjnym lokat, w narzędziach własnych oraz ich miesięcznego raportowania na Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Ponadto, kalkulacja wymogu kapitałowego w okresach kwartalnych pozwala zweryfikować, czy kwota wymogu kapitałowego na ryzyko niewykonania zobowiązań przez

kontrahenta, nie przekracza z góry zadanego podbudżetu ryzyka, którego kontrolę powinny zapewniać przyjęte limity.

W trakcie okresu sprawozdawczego metody pomiaru ryzyka kredytowego oraz techniki jego ograniczania nie uległy zmianie, za wyjątkiem wprowadzenia limitu na wartość ryzyka spreadu, opisanego w rozdziale C.2

C.4 Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane bezpośrednio z innymi rodzajami ryzyka, tj. kredytowym, rynkowym oraz operacyjnym.

Spółka posiada odpowiednią pulę środków i instrumentów płynnych na zapewnienie bieżących potrzeb płynnościowych. Tym samym ryzyko płynności nie jest identyfikowane jako istotne, ani nie występują koncentracje tego ryzyka. W tym zakresie nie nastąpiły zmiany w okresie sprawozdawczym.

POLITYKA OSTROŻNEGO INWESTORA

Z uwagi na fakt, że odpowiedni poziom płynności jest sam w sobie elementem zasady ostrożnego inwestora, to w odniesieniu do ryzyka płynności zasada ta sprowadza się do określenia płynności poszczególnych instrumentów i monitorowaniu poziomu instrumentów uznanych za niepłynne. Bieżące monitorowanie płynności odbywa się dwubiegunowo poprzez:

- monitorowanie miesięczne limitu na papiery niepłynne w portfelu,
- monitorowanie kwartalne współczynnika płynności bieżącej.

W zarządzaniu poziomem płynności Spółka nie stosuje podziału na instrumenty notowane na rynkach regulowanych, nieregulowanych bądź nienotowane, lecz ocenia płynność poszczególnych instrumentów niezależnie, na podstawie dostępności potencjalnych kontrahentów i potencjalnych wolumenów obrotu. W szczególności instrumenty notowane na rynkach regulowanych mogą cechować się niską płynnością, zaś instrumenty nienotowane mogą być łatwo zbywalne na rynku międzybankowym.

Dodatkowo Spółka corocznie przeprowadza płynnościową analizę przepływów pieniężnych. Jej wyniki na koniec okresu sprawozdawczego, podobnie jak poprzedniego wskazują, że ilość papierów nienotowanych, wynikająca z obecnych limitów, jest na bezpiecznym poziomie niestanowiącym zagrożenia dla płynności Spółki.

C.5 Ryzyko operacyjne

Przez ryzyko operacyjne Spółka rozumie możliwość poniesienia straty wynikającej z niewłaściwych lub

Posiadanie znacznego portfela obligacji skarbowych i dostępu do rynku międzybankowego zapewnia szybki dostęp do płynności w razie zwiększonych potrzeb, poprzez możliwość natychmiastowej sprzedaży obligacji lub zawarcia transakcji warunkowej sprzedaży z przyrzeczeniem odkupu.

Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka polega na analizie odpowiednich raportów prezentowanych na posiedzeniach Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami.

W trakcie okresu sprawozdawczego metody pomiaru ryzyka płynności oraz techniki jego ograniczania nie uległy zmianie.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka płynności.

Oczekiwane zyski z przyszłych składek

Oczekiwane zyski z przyszłych składek rozumiane są jako różnica pomiędzy najlepszym oszacowaniem obliczonym zgodnie z Dyrektywą Wyplacalność 2 a najlepszym oszacowaniem obliczonym przy założeniu, że składki związane z obecnymi umowami ubezpieczeń i umowami reasekuracji, które mają być uzyskane w przyszłości, nie są uzyskiwane z jakiegokolwiek innego powodu niż wystąpienie ubezpieczonego zdarzenia, niezależnie od obowiązujących lub umownych praw ubezpieczającego do zakończenia polisy.

Łączna kwota oczekiwanego zysku z przyszłych składek na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 206 694 tys. PLN.

Na podstawie analiz opisanych w rozdziale C.4 Spółka w 2019 roku nie identyfikowała ryzyka płynności jako ryzyka istotnego.

błędnych procesów wewnętrznych, systemów, działań personelu oraz z powodu zdarzeń zewnętrznych.

RYZYO OPERACYJNE

Ryzyko bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego	Ryzyko procesów	Ryzyko personelu	Ryzyko zdarzeń zewnętrznych
--	-----------------	------------------	-----------------------------

Rysunek 19.

Rodzaje ryzyka operacyjnego

Na dzień 31 grudnia 2019 roku ryzyko operacyjne stanowiło 12% kapitałowego wymogu wypłacalności (wobec 12% w roku poprzednim).

Ryzyko bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego

Identyfikacja ryzyka bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego polega na wykrywaniu zagrożeń, które mogą mieć niekorzystny wpływ na osiągnięcie celów biznesowych Spółki w wyniku jego naruszenia.

Ryzyko procesów

Identyfikacja ryzyka procesów polega na wykrywaniu zagrożeń, które mogą mieć niekorzystny wpływ na osiągnięcie celów biznesowych Spółki m.in. w wyniku:

- niewłaściwej organizacji procesów,
- niewłaściwego podziału zadań i kompetencji lub braku takiego podziału,
- braku odpowiednich zasobów do realizacji zdefiniowanych procesów.

Ryzyko personelu

Identyfikacja ryzyka personelu polega na wykrywaniu zagrożeń, które mogą mieć niekorzystny wpływ na osiągnięcie celów biznesowych Spółki m.in. w wyniku:

- braku odpowiednich kwalifikacji pracowników,
- niezamierzonych lub celowych działań pracowników na szkodę Spółki (np. nieodpowiednia/nieefektywna organizacja czasu pracy i podziału zadań, brak standardów etycznych itp.),
- błędów w polityce kadrowej (np. wysoka fluktuacja kadr, nieadekwatne systemy wynagradzania i motywowania, brak wyraźnie zdefiniowanych obowiązków i odpowiedzialności itp.).

Ryzyko zdarzeń zewnętrznych

Identyfikacja ryzyka zdarzeń zewnętrznych polega na wykrywaniu zagrożeń o charakterze zewnętrznym, które mogą mieć niekorzystny wpływ na efektywne, bezpieczne i prawidłowe funkcjonowanie Spółki oraz na poziom jej majątku m.in. w wyniku:

- braku możliwości prowadzenia działalności lub zakłócenia działalności przez Spółkę w wyniku zdarzeń

nadzwyczajnych (np. trzęsienia ziemi, pożary, powódzie, akty terroru), braku dostępu do siedziby lub mediów,

- nienależytego wykonywania przez podmiot zewnętrzny outsourcowanych czynności i funkcji,
- zmian w prawie, innych regulacjach zewnętrznych i orzecznictwie oraz błędnego ukształtowania stosunków prawnych czy też niekorzystnych rozstrzygnięć sądów lub organów administracji publicznej,
- celowego działania osób trzecich polegających m.in. na defraudacji, sprzeniewierzeniu majątku lub obejściu regulacji prawnych.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM OPERACYJNYM

W zakresie pomiaru/oceny wszystkich rodzajów ryzyka operacyjnego wykorzystywane są metody eksperckie ilościowe i jakościowe:

- metoda ilościowa jest oparta na danych/ wartościach liczbowych prawdopodobieństwa i wpływu ryzyka na wynik i kapitały Spółki; dokonywana ocena wpływu (w tys. PLN) uwzględnia istniejące mechanizmy kontrolne,
- metoda jakościowa to metoda ekspercka oceny prawdopodobieństwa oraz wpływu ryzyka na Spółkę wg ustalonej skali oceny.

Przy dokonywaniu oceny jakościowej wpływu ryzyka brane są pod uwagę m.in. następujące kryteria:

- reputacja,
- aspekty prawne i regulacyjne,
- poufność,
- przewaga konkurencyjna.

Wyniki identyfikacji i pomiaru/oceny ryzyka operacyjnego są monitorowane i obserwowane w czasie oraz podlegają cyklicznemu raportowaniu do Komitetu Ryzyka, Zarządu Spółki oraz Komitetu Audytu.

Celem nadrzędnym zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat poprzez:

- wbudowanie w procesy biznesowe odpowiednich mechanizmów i środków kontroli ograniczających ryzyko (system kontroli wewnętrznej),
- zapewnienie odpowiednich rozwiązań organizacyjnych (m.in. rozbudowa i doskonalenie systemu zarządzania

ryzykiem, odpowiedni dobór kadr, optymalizacja procesów wewnętrznych),

- wdrażanie rozwiązań/standardów Grupy Talanx oraz najlepszych praktyk rynkowych,
- stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających ryzyko (m.in. systemowe kontrole dostępu i uprawnień, automatyzacja procesów, wprowadzenie nowych i lepszych sposobów przetwarzania transakcji elektronicznych, ochrona firmy przed cyberzagrożeniami, ochrona danych przed utratą, kradzieżą, zniszczeniem, bezprawną zmianą lub fałszerstwem),
- gromadzenie i analizę informacji o ryzyku operacyjnym w oparciu o:
 - bazę zdarzeń operacyjnych,
 - zdefiniowane kluczowych wskaźników ryzyka (KRI) i ich monitoring,
 - ustrukturyzowany proces Risk Scan, którego celem jest w szczególności identyfikacja istotnych ryzyk, które mogą mieć negatywny wpływ na wynik finansowy Spółki w perspektywie roku, uniemożliwiających osiągnięcie założeń planów finansowych,
 - analizę scenariuszy - Spółka przygotowuje i analizuje scenariusze związane z wystąpieniem określonych zdarzeń zewnętrznych; Spółka nie przeprowadza testów warunków skrajnych w zakresie ryzyka operacyjnego,
 - analizę rekomendacji audytowych,
 - ocenę ryzyka związanego z outsourcowaniem procesów i czynności,
 - wiedzę ekspercką,
 - analizę otoczenia Spółki,
- opracowanie planów ciągłości działania w celu zabezpieczenia poprawnego funkcjonowania kluczowych dla Spółki procesów w sytuacji kryzysu.

W 2019 roku Spółka uzupełniła procedury wewnętrzne w zakresie ryzyka outsourcingu dostosowując zapisy do pytań dotyczących czynności podstawowych lub ważnych realizowanych w umowach zgłaszanych do organu nadzoru, które są zawarte w kwestionariuszu UKNF.

KONCENTRACJA RYZYKA OPERACYJNEGO

Spółka analizuje ryzyko koncentracji wynikające z outsourcingu. Zgodnie z Zasadami zawierania umów outsourcingowych, jeżeli z danym dostawcą obowiązuje co najmniej jedna umowa uznana za istotną, dla każdej kolejnej umowy outsourcingu z tym dostawcą wymagana jest zgoda Zarządu.

TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA I MONITOROWANIE ICH SKUTECZNOŚCI

W tabeli 10 zaprezentowano zastosowane przez Spółkę techniki ograniczania ryzyka operacyjnego:

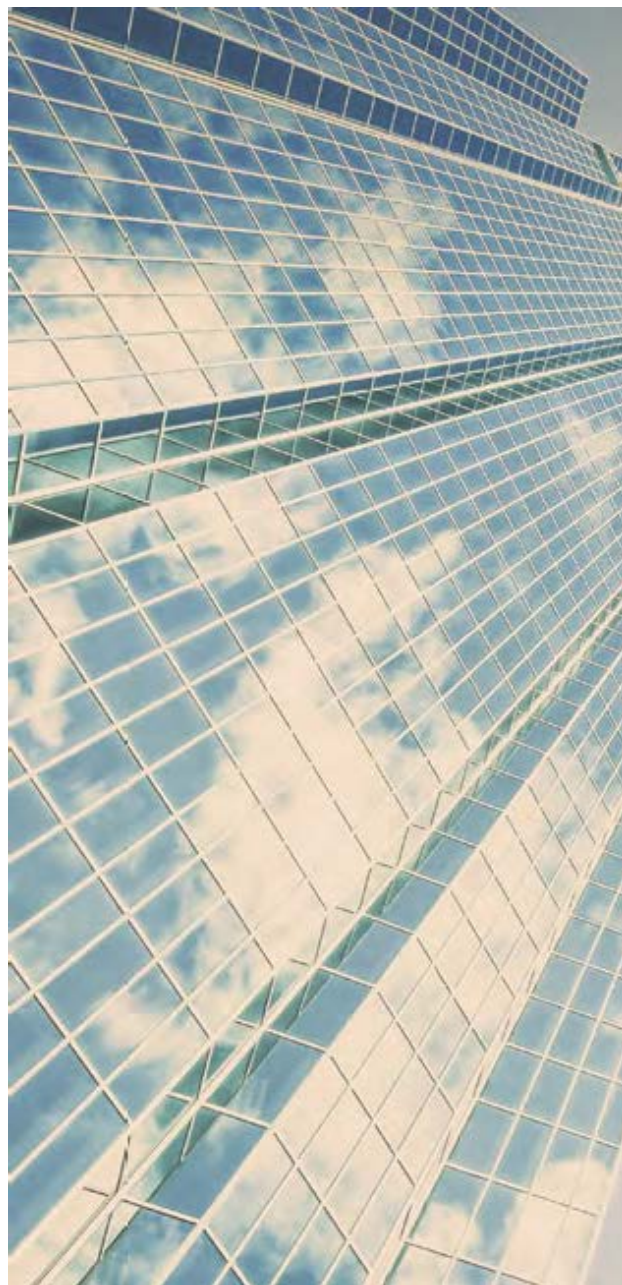

TABELA 10. TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA OPERACYJNEGO

RYZYKO	ZASTOSOWANE TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA
Wbudowanie w bieżącą działalność operacyjną mechanizmów ograniczania i kontroli ryzyka m.in.	
Ryzyko bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego	<ul style="list-style-type: none"> zarządzanie uprawnieniami do systemów w ramach obowiązujących regulacji wewnętrznych, stosowanie zabezpieczeń infrastruktury technologicznej, zarządzanie incydentami bezpieczeństwa informatycznego, wdrożenie kompleksowego programu uświadamiania z zakresu bezpieczeństwa teleinformatycznego, tj. szkolenia e-learningowe oraz cykliczne kampanie informacyjne, wzmocnienie mechanizmów bezpieczeństwa teleinformatycznego.
Ryzyko procesów	<ul style="list-style-type: none"> wewnętrzne regulaminy i instrukcje oraz procedury postępowania, zdefiniowanie w regulaminach organizacyjnych podziału kompetencji i odpowiedzialności, kontrole funkcjonalne w zakresie jakości i poprawności przebiegu procesów, odpowiednia polityka kadrowa, automatyzacja procesów.
Ryzyko personelu	<ul style="list-style-type: none"> odpowiednia polityka rekrutacji, jasne przypisanie pracownikom ustalonych zadań i celów, proces oceny pracowników, system szkoleń, kontrole funkcjonalne w zakresie jakości i poprawności wykonywanych czynności.
Ryzyko zdarzeń zewnętrznych	<ul style="list-style-type: none"> zarządzanie incydentami bezpieczeństwa, opracowanie i testowanie planów ciągłości działania i planów odtworzenia awaryjnego, zabezpieczenie systemów krytycznych, stosowanie mechanizmów przeciwdziałania wyłudzeniom ubezpieczeniowym, określenie zasad wyboru dostawców i oceny ryzyka dla outsourcowanych czynności, monitoring zmian prawnych i orzecznictwa.

Dla ryzyka operacyjnego monitorowanie skuteczności technik jego ograniczania odbywa się m.in. za pomocą:

- monitoringu kluczowych wskaźników ryzyka,
- monitoringu poziomu zidentyfikowanych zdarzeń operacyjnych oraz ich analizy,
- monitoringu zakresu i skali incydentów bezpieczeństwa,
- testów systemu zarządzania ciągłością działania,
- monitoringu ryzyka związanego z outsourcingiem w trakcie trwania umowy,

oraz raportowania wniosków z zastosowania powyższych technik na Komitet Ryzyka.

PODSUMOWANIE

Podsumowując, w okresie sprawozdawczym Spółka nie wprowadziła istotnych zmian w obszarze zarządzania ryzykiem operacyjnym, o których mowa w tym podrozdziale.

C.6 Pozostałe istotne ryzyka

Poniżej scharakteryzowano pozostałe kategorie ryzyka:

Ryzyko strategiczne

Ryzyko strategiczne jest związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany.

Biorąc pod uwagę funkcjonujący w Spółce system

zarządzania oraz redukcję ryzyka poprzez proces monitorowania realizacji przyjętej strategii, Spółka nie rozpoznaje tego ryzyka jako istotne.

Ponadto w celu ograniczenia ryzyka strategicznego Spółka stosuje m.in. następujące metody:

- efektywny system informacji zarządczej,
- okresowa kontrola projektów strategicznych przez Zarząd Spółki,

- dokumentowanie podjętych decyzji,
- okresowa kontrola realizacji strategii przez Radę Nadzorczą.

W 2019 roku Spółka nie wprowadziła zmian w zakresie stosowanych metod ograniczania ryzyka strategicznego.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka strategicznego.

Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji w odniesieniu do ryzyka strategicznego.

Powyższe ryzyko nie jest objęte testami warunków skrajnych czy analizami wrażliwości.

Ryzyko biznesowe

Ryzyko biznesowe definiowane jest w Spółce jako nieosiągnięcie założonych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Ryzyko biznesowe obejmuje ryzyko konkurencji.

Celem zarządzania ryzykiem biznesowym jest utrzymywanie na akceptowalnym poziomie potencjalnych negatywnych konsekwencji finansowych wynikających z niekorzystnych zmian zachodzących w otoczeniu biznesowym.

Zarządzanie ryzykiem biznesowym polega na identyfikacji, analizie i monitorowaniu czynników, które mogą znacząco wpłynąć na sytuację finansową Spółki poprzez zmianę wysokości przychodów lub kosztów Spółki.

Monitoring ryzyka biznesowego odbywa się poprzez analizę przyczyn odchyłeń od założeń planistycznych dla wybranych pozycji rachunku wyników.

Spółka ogranicza ryzyko biznesowe poprzez prowadzenie analiz otoczenia biznesowego, w tym działań konkurencji.

W 2019 roku Spółka nie wprowadziła zmian w zakresie stosowanych metod ograniczania ryzyka biznesowego.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka biznesowego.

Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji w odniesieniu do ryzyka biznesowego.

Powyższe ryzyko nie jest objęte testami warunków skrajnych czy analizami wrażliwości.

Ryzyko reputacji

Ryzyko reputacji jest związane z negatywnym odbiorem wizerunku Spółki przez klientów, kontrahentów, inwestorów, akcjonariuszy, regulatorów, organ nadzoru oraz opinię publiczną. Celem zarządzania ryzykiem reputacji jest

ochrona wizerunku Spółki oraz ograniczenie prawdopodobieństwa wystąpienia i wysokości straty reputacyjnej.

Spółka ogranicza ryzyko reputacji poprzez ochronę marki i reputacji Spółki, która obejmuje w szczególności następujące działania:

- zapobiegawcze, służące ograniczeniu występowania zdarzeń skutkujących utratą reputacji poprzez systemowe wbudowanie odpowiednich mechanizmów i zasad postępowania w funkcjonujące w Spółce procesy. Zasady te są określone w odpowiednich regulacjach wewnętrznych określających zasady i reguły etycznego postępowania pracowników, procedury sprzedażowe, procedury likwidacji szkód, składania i rozpatrywania skarg, ochrony danych osobowych, zasady kontaktów z organem nadzoru, zasady kontaktów z mediami, zasady realizacji komunikacji zewnętrznej, zasady aktywności w mediach społecznościowych,
- łagodzące lub minimalizujące niekorzystny wpływ negatywnych skutków zdarzeń wizerunkowych poprzez:
 - realizowanie komunikacyjnych działań osłonowych,
 - monitorowanie mediów: telewizji, radia, prasy, Internetu pod względem identyfikacji skutków zaistniałych zdarzeń wizerunkowych i dystrybucja informacji w tym zakresie,
 - analizowanie i ocena skutków zdarzeń wizerunkowych,
 - podejmowanie działań minimalizujących negatywne skutki zdarzeń wizerunkowych we współpracy z zewnętrzną agencją PR.

W trakcie 2019 roku Spółka nie wprowadziła zmian w zakresie stosowanych metod ograniczania ryzyka reputacji.

W ramach zarządzania ciągłością działania, wyłonione zostały procesy krytyczne, przerwanie których może grozić poważnymi konsekwencjami finansowymi i wizerunkowymi. W celu minimalizacji ryzyka reputacji, dla tych procesów został sporządzony Plan Ciągłości Działania, umożliwiający kontynuację procesów krytycznych w sytuacji kryzysowej.

Ryzyko reputacji jest trudno mierzalne i podlega ocenie jakościowej. Spółka nie identyfikuje wzrostu ekspozycji na ten rodzaj ryzyka.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka reputacji.

Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji w odniesieniu do ryzyka reputacji.

Powyższe ryzyko nie jest objęte testami warunków skrajnych czy analizami wrażliwości.

Spółka wyróżnia również ryzyko modeli, ryzyko konkurencji, ryzyko zgodności (opisane w punkcie B.4.2 niniejszego

Sprawozdania).

Najistotniejsze ryzyka nieuwzględniane w formule standardowej.

Do najistotniejszych ryzyk nieuwzględnianych w formule standardowej zaliczyć należy ryzyko kredytowe obligacji skarbowych – ryzyko wynikające z wrażliwości wartości obligacji skarbowych na zmiany w poziomie „spreadów” kredytowych w odniesieniu do struktury terminowej stóp procentowych papierów wartościowych pozbawionych ryzyka lub wahań ich zmienności powiększone o potencjalną stratę wynikającą z ryzyka niewykonania zobowiązania przez Skarb Państwa. Ryzyko to jest istotne dla Spółki ze względu na fakt, że obligacje skarbowe stanowią proporcjonalnie największą część aktywów Spółki.

W analizowanym okresie nie występowały pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka kredytowego obligacji skarbowych.

Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji w odniesieniu

C.7 Wszelkie inne informacje

Wycofanie się z wdrożenia produktu PPK

W grudniu 2018 roku Spółka ogłosiła zamiar zaangażowania się w program PPK, dostrzegając jego racjonalność ekonomiczną i społeczną (potrzeba mobilizacji oszczędności na potrzeby emerytalne w odpowiedzi na niekorzystne trendy demograficzne) i upatrując w nim ważny element uzupełniający obecną ofertę produktową Spółki. Posiadanie przez Spółkę kompetencji i doświadczenia w zarządzaniu aktywami stanowiło także asumpt podjęcia powyższego zamiaru.

W toku szczegółowych analiz warunków prawnych udziału w programie, prowadzonych w ramach prac przygotowawczych, zidentyfikowano istotne ryzyka prawne związane z wykonywaniem obowiązków wynikających z

do ryzyka kredytowego obligacji skarbowych.

Nowo pojawiające się istotne ryzyka (emerging risks)

Spółka analizuje nowo pojawiające się istotne ryzyka. Najważniejsze wśród nich to:

- ryzyko zmian warunków politycznych i prawnych,
- ryzyko zmian na rynkach finansowych, w tym ryzyko globalnego kryzysu.

PODSUMOWANIE

Podsumowując, w okresie sprawozdawczym Spółka nie wprowadziła istotnych zmian w obszarze zarządzania kategoriami ryzyk, o których mowa w tym podrozdziale.

W zakresie pozostałych istotnych ryzyk związanych z działalnością lokacyjną Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji innych niż opisane w części C.2 i C.3.

regulacji AML (Ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu) oraz regulacji FATCA/CRS (Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA). Uznając, że ryzyko braku możliwości pełnego i prawidłowego wypełniania obowiązków regulacyjnych w tym zakresie mogłoby mieć niekorzystny wpływ na Spółkę i jej akcjonariuszy, zdecydowano o wycofaniu się z programu PPK.

D

Wycena do celów wypłacalności

Niniejszy rozdział został poświęcony wycenie aktywów i zobowiązań Spółki. W kolejnych częściach opisano sposób wyceny aktywów i zobowiązań zgodnie z wymogami Wypłacalności 2 wraz z porównaniem do zasad stosowanych na potrzeby sprawozdania statutowego. W przypadku różnic wyjaśniono, jakie elementy wpływają na odmienne wyceny i ujęcie pozycji na potrzeby Wypłacalności 2 oraz sprawozdania statutowego.

Informacja dotycząca sposobu wyceny aktywów i zobowiązań została podzielona na następujące kategorie: aktywa, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, pozostałe zobowiązania. Dane zaprezentowane w niniejszym Sprawozdaniu, o ile nie wskazano inaczej, są wyceniane zgodnie z art. 223 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:

- aktywa wyceniane są przy zastosowaniu ekonomicznego, rynkowego podejścia bazującego na ocenie ryzyka. Oznacza to, że są wyceniane w wartości godziwej, czyli kwocie, za jaką mogłyby zostać wymienione pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji na warunkach rynkowych,
- rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wyceniane są w kwocie będącej sumą najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka,
- zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe są wyceniane w wartości godziwej, tj. w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji. Po początkowym ujęciu, przy wycenie zobowiązań nie dokonuje się korekt uwzględniających zmianę zdolności kredytowej Spółki.

Niniejsze zasady wyceny na potrzeby Wypłacalności 2 zostały przyjęte zgodnie z wymogami, które określają:

- Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,
- Rozporządzenie delegowane,
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2452 z dnia 2 grudnia 2015 roku ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do procedur, formatów i wzorów formularzy dotyczących sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE (z późn. zmianami),
- Wytyczne w sprawie wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (EIOPA-BoS-14/166 PL) opublikowane 2 lutego 2015 roku oraz Wytyczne KNF dotyczące procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- Wytyczne w sprawie ujmowania oraz wyceny aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe (EIOPA-BoS-15/113 PL) opublikowane 14 września 2015 roku.

Zasady wyceny aktywów i zobowiązań na potrzeby

sprawozdania statutowego są zgodne z Polskimi Standardami Rachunkowości, określonymi w Ustawie o rachunkowości oraz z wydanymi na jej podstawie aktami wykonawczymi, m.in.:

- Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji,
- Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych.

W sprawach nieuregulowanych w Ustawie o Rachunkowości oraz wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych Spółka stosuje odpowiednio Krajowe Standardy Rachunkowości i/lub Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej.

HIERARCHIA METOD WYCENY

Wycena aktywów i zobowiązań dokonywana jest w sposób hierarchiczny, tzn.:

- przy wykorzystaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach dla takich samych składników aktywów/zobowiązań,
- jeśli korzystanie z cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach dla takich samych aktywów/zobowiązań nie jest możliwe, pod uwagę brane są ceny notowane na aktywnych rynkach dla podobnych składników aktywów/zobowiązań z zastosowaniem korekt odzwierciedlających różnice,
- jeśli takie same lub podobne aktywa/zobowiązania nie są notowane na aktywnych rynkach, korzysta się z alternatywnych metod wyceny (o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej), przy czym w maksymalny sposób wykorzystuje się potrzebne do wyceny informacje rynkowe, minimalizując wykorzystanie parametrów specyficznych dla Spółki.

Spółka dokonuje przeglądu metod wyceny możliwych do zastosowania dla poszczególnych aktywów i zobowiązań, przy jednoczesnym uwzględnieniu specyfiki rynku oraz charakteru rozpatrywanych aktywów oraz zobowiązań.

KRYTERIA OCENY AKTYWNEGO RYNKU

Za aktywny rynek uznaje się rynek, na którym transakcje dotyczące składnika aktywów lub zobowiązań finansowych odbywają się z dostateczną częstotliwością i mają dostateczny wolumen, aby dostarczać bieżących informacji na temat cen (np. Bondspot, GPW, rynki zagraniczne), przy czym:

- instrumenty będące przedmiotem obrotu na rynku są jednorodne,
- zazwyczaj w każdym czasie występują zainteresowani

- nabywcy i sprzedawcy,
• ceny są podawane do publicznej wiadomości.

W przypadku, gdy dany składnik lokat jest przedmiotem obrotu na więcej niż jednym aktywnym rynku, Spółka dokonuje wyboru rynku głównego na podstawie rodzaju analizowanego aktywa, częstotliwości oraz wolumenu obrotu na danym składniku lokat oraz minimalnych kryteriów kwotowych.

ZMIANY METOD WYCENY W TRAKCIE ROKU

W 2019 roku dokonano zmian w zasadach wyceny w wyniku wejścia w życie 1 stycznia 2019 roku MSSF 16. Standard ten zastąpił obowiązujący wcześniej MSR 17

Leasing i zgodnie z nowymi regulacjami aktywa i zobowiązania z tytułu umów leasingu (klasyfikowanych wcześniej przez Spółkę – leasingobiorcę jako leasing operacyjny) są ujmowane w bilansie ekonomicznym. Szczegółowe informacje w tym zakresie znajdują się w podrozdziałach D.1, D.3 oraz D.4.

Ponadto, Spółka dokonała zmiany w metodologii naliczania marginesu ryzyka polegającej na rezygnacji z uwzględniania w przyszłych projekcjach wymogu kapitałowego, komponentu rynkowego związanego z ubezpieczeniami związanymi z wartością indeksu oraz ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym. Szczegółowe informacje w tym zakresie znajdują się w podrozdziale D.2.

D.1 Aktywa

Aktywa wyceniane są przy zastosowaniu ekonomicznego, rynkowego podejścia bazującego na ocenie ryzyka, zgodnie z art. 223 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, tj. w wartości godziwej, czyli kwocie, za

jaką mogłyby zostać wymienione pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji na warunkach rynkowych.

TABELA 11. ZESTAWIENIE AKTYWÓW SPÓŁKI NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 ROKU

AKTYWA	WARTOŚĆ WG STATUTOWYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH*	KOREKTA WARTOŚCI DO S2, Z TYTUŁU:		WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPLACALNOŚĆ 2
		REKLASYFIKACJI**	WYCENY	
Wartość firmy	0	0	0	
Aktywowane koszty akwizycji	63 725	0	-63 725	
Wartości niematerialne i prawne	32 867	0	-32 867	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0	0
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	0	0	0	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	7 054	0	22 454	29 508
Lokaty	700 953	0	32 836	733 789
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	0	0	0	0
Udziały w jednostkach powiązanych	0	0	0	0
Akcje i udziały	678	0	0	678
Dłużne papiery wartościowe	611 692	0	32 830	644 522
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	7 029	0	0	7 029
Instrumenty pochodne	123	0	0	123
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	81 431	0	6	81 437
Pozostałe lokaty	0	0	0	0
Aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z UFK	1 008 678	0	29	1 008 707
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji	5 191	-5 560	-10 249	-10 618
Depozyty u cedentów	0	0	0	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	9 670	-5 262	0	4 408
Należności z tytułu reasekuracji biernej	4 937	-4 937	0	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	6 882	0	-132	6 750
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	28 754	0	-406	28 348
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	473	2 652	-473	2 652
Aktywa ogółem	1 869 184	-13 107	-52 533	1 803 544

* Wartości wg statutowych sprawozdań finansowych zostały zaprezentowane zgodnie z zasadami prezentacji obowiązującymi w bilansie ekonomicznym.

** W kolumnie „Reklasyfikacje” przedstawiono korekty należności ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, rozpoznanych jako niewymagalne i ujmowanych w bilansie ekonomicznym w kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz w pozostałych aktywach (nie wykazywanych w innych pozycjach).

*** Pełny formularz S.02.01 zgodny z rozporządzeniem KE 2015/2452 (z późn. zmianami) stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Sprawozdania.

W dalszej części rozdziału zamieszczono opisy sposobu wyceny istotnych pozycji aktywów występujących w bilansie ekonomicznym. Pozycje, uznane przez Spółkę, jako nieistotne, nie podlegały opisom, jednakże ich brak w ocenie Spółki nie wpływa na proces decyzyjny lub ocenę

D.1.1 Wycena aktywów

AKTYWOWANE KOSZTY AKWIZYCJI

W bilansie statutowym aktywowane koszty akwizycji obejmują poniesione w okresie sprawozdawczym bezpośrednie koszty akwizycji i część pośrednich kosztów akwizycji w udziale przypadającym na przyszłe okresy sprawozdawcze.

Aktywowane koszty akwizycji nie występują w bilansie ekonomicznym na potrzeby Wypłacalności 2, co powoduje różnicę między bilansem statutowym a bilansem ekonomicznym.

WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE

Wartości niematerialne i prawne obejmują (z wyłączeniem wartości niematerialnych i prawnych zaliczanych do inwestycji oraz wartości firmy) nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, a w szczególności: autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje, prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych, know-how. Do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się również koszty zakończonych prac rozwojowych.

Do celów statutowych wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe.

Wartości niematerialne i prawne na potrzeby Wypłacalności 2 są ujmowane i wyceniane w wartości innej niż zero tylko wtedy, gdy mogą być sprzedane oddzielnie i jeśli istnieje aktywny rynek dla takich samych lub podobnych wartości niematerialnych i prawnych. Spółka nie identyfikuje wartości niematerialnych i prawnych spełniających powyższe kryteria, dlatego w bilansie ekonomicznym na potrzeby Wypłacalności 2 dla wartości niematerialnych i prawnych przyjęto wartość zero.

NIERUCHOMOŚCI, MASZyny I WYPOSAŻENIE (RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE) WYKORZYSTYWANE NA UŻYTEK WŁASNY

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny obejmują aktywa o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby Spółki. Składniki rzeczowych aktywów trwałych kwalifikuje się do ujęcia jako składnik

dokonywaną przez użytkowników niniejszego Sprawozdania. W części D.1.1 wskazano również na różnice w metodykach wycen i ujęciu aktywów na potrzeby sprawozdania statutowego i Wypłacalności 2.

aktywów wyłącznie wtedy, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem będą napływać do przedsiębiorstwa i można wiarygodnie określić cenę nabycia lub koszt wytworzenia składnika.

Dla celów Wypłacalności II, w ramach tej pozycji bilansu Spółka ujmuje również aktywa z tytułu prawa do użytkowania nieruchomości wykorzystywanych na potrzeby własne, spełniających definicję umowy leasingu zgodnie z MSSF 16.

W związku z klasyfikacją umów najmu nieruchomości jako umów leasingu operacyjnego dla celów sprawozdawczości statutowej, tego typu aktywa nie występują w bilansie sporządzonym zgodnie z Ustawą o Rachunkowości, co powoduje różnicę w stosunku do bilansu ekonomicznego.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka nie posiadała nieruchomości do użytku własnego (innych niż prawa do użytkowania z tytułu umów najmu nieruchomości). W związku z powyższym, w tej pozycji aktywów Spółka opisuje rzeczowe składniki aktywów, inne niż nieruchomości oraz aktywa z tytułu prawa do użytkowania nieruchomości spełniających definicję umowy leasingu zgodnie z MSSF 16.

Do celów statutowych, rzeczowe aktywa trwałe wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia lub wartości przeszacowanej pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 prawa do użytkowania z tytułu umów najmu nieruchomości oraz rzeczowe aktywa trwałe inne niż nieruchomości klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2019 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 11.

DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE

W pozycji dłużne papiery wartościowe bilansu ekonomicznego wykazano:

- obligacje państwowe (pozycja C0010/R0140 w załączniku nr 1),
- obligacje korporacyjne (pozycja C0010/R0150 w załączniku nr 1).

Pozycja obligacje państwowe bilansu ekonomicznego

obejmuje obligacje rządowe, komunalne i obligacje emitowane na szczeblu ponadnarodowym nienotowane oraz notowane na rynku regulowanym lub alternatywnym, natomiast w pozycji obligacje korporacyjne bilansu ekonomicznego wykazywane są notowane oraz nienotowane dłużne papiery korporacyjne.

Na potrzeby sprawozdania statutowego obligacje państwowe oraz obligacje korporacyjne wyceniane są każdorazowo w wartości godziwej lub według skorygowanej ceny nabycia ustalonej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Na potrzeby Wypłacalności 2 przeprowadzane są korekty dostosowujące wycenę obligacji państwowych i obligacji korporacyjnych w bilansie ekonomicznym do wartości godziwej.

Różnice na dzień 31 grudnia 2019 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 11.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 notowane obligacje państwowe oraz notowane obligacje korporacyjne klasyfikowane są do kategorii aktywów, wycenianych według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych obligacjach zawarto transakcje albo jeżeli wolumen obrotów nie był znacząco niski.

W powyższym przypadku wartość godziwa notowanych obligacji państwowych wyznaczana jest na podstawie ceny zamknięcia z aktywnego rynku (np. GPW, BondSpot) lub najlepszej oferty kupna z rynku Treasury BondSpot Hurtowy z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku, natomiast wartość godziwa notowanych obligacji korporacyjnych wyznaczana jest na podstawie ceny zamknięcia z aktywnego rynku (np. GPW, BondSpot) z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 notowane obligacje państwowe (jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych notowanych obligacjach państwowych nie zawarto żadnej transakcji albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski), notowane obligacje korporacyjne (jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych notowanych obligacjach korporacyjnych nie zawarto żadnej transakcji albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski), nienotowane obligacje komunalne oraz nienotowane obligacje korporacyjne klasyfikowane są do kategorii aktywów, wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe.

Opis sposobu wyceny dłużnych papierów wartościowych został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

JEDNOSTKI UCZESTNICTWA ORAZ CERTYFIKATY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH ZBIOROWEGO INWESTOWANIA

W pozycji jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania bilansu ekonomicznego wykazywane są jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych oraz tytuły uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych notowanych na giełdzie.

Na potrzeby sprawozdania statutowego jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych oraz tytuły uczestnictwa w funduszach notowanych na giełdzie wyceniane są każdorazowo w wartości godziwej. W związku z powyższym, nie jest konieczne przeprowadzenie dodatkowych korekt na potrzeby Wypłacalności 2.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, tytuły uczestnictwa w funduszach notowanych na giełdzie klasyfikowane są na potrzeby Wypłacalności 2 do kategorii aktywów wycenianych według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych tytułach uczestnictwa zawarto transakcje albo jeżeli wolumen obrotów nie był znacząco niski.

Zgodnie ze stanowiskiem organu nadzoru, jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych klasyfikowane są na potrzeby Wypłacalności 2 do kategorii aktywów wycenianych według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów z uwagi na fakt, iż stosowana jest wycena publikowana przez fundusz, a wycena aktywów przez fundusz następuje często (zwykle każdego dnia roboczego) i istnieje możliwość nabycia tytułów uczestnictwa w każdym momencie.

Wartość godziwa tytułów uczestnictwa w funduszach notowanych na giełdzie wyznaczana jest na podstawie ceny zamknięcia z aktywnego rynku z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku.

Wartość godziwa jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych wyznaczana jest na podstawie ostatniej ogłoszonej przez fundusz wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa dla ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, tytuły uczestnictwa w funduszach notowanych na giełdzie klasyfikowane są na potrzeby Wypłacalności 2 do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych tytułach uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych notowanych na giełdzie nie zawarto żadnej transakcji na aktywnym rynku albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski.

Opis sposobu wyceny tytułów uczestnictwa w funduszach notowanych na giełdzie został zaprezentowany w rozdziale

D.4. niniejszego Sprawozdania.

DEPOZYTY INNE NIŻ EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

W pozycji depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych bilansu ekonomicznego wykazywane są depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych, które nie mogą być wykorzystywane do dokonywania płatności przed upływem określonego terminu i nie mogą zostać wymienione na walutę lub na depozyty zbywalne bez znacznego ograniczenia lub kary.

Na potrzeby sprawozdania statutowego depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych wyceniane są każdorazowo według skorygowanej ceny nabycia ustalonej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości, w wartości nominalnej lub kwocie wymaganej zapłaty, rozumianej jako wartość nominalna powiększona o liniowo naliczone odsetki.

Na potrzeby Wypłacalności 2 przeprowadzane są dodatkowe korekty dostosowujące wycenę depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych w bilansie ekonomicznym do wartości godziwej.

Różnice na dzień 31 grudnia 2019 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 11.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe.

Opis sposobu wyceny depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych został zaprezentowany w rozdziale D.4 niniejszego Sprawozdania.

AKTYWA DLA UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE, W KTÓRYCH ŚWIADCZENIE JEST USTALANE W OPARCIU O OKREŚLONE INDEKSY LUB INNE WARTOŚCI BAZOWE I UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE ZWIĄZANYCH Z UBEZPIECZENIOWYM FUNDUSZEM KAPITAŁOWYM

W pozycji aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym bilansu ekonomicznego wykazywane są obligacje państwowe, obligacje korporacyjne, jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania, depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych, środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, należności oraz zobowiązania.

Metody wyceny w wartości godziwej na potrzeby sprawozdania statutowego oraz Wypłacalności 2 powyższych kategorii zostały przedstawione w punkcie dotyczącym lokat, środków pieniężnych, należności i zobowiązań oraz w części dotyczącej alternatywnych metod wyceny odpowiednich składników aktywów.

Ponadto, poza ww. rodzajami aktywów, w skład aktywów dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym wchodzi również akcje notowane oraz instrumenty pochodne (futures, fx swap, equity swap).

Na potrzeby sprawozdania statutowego akcje notowane oraz instrumenty pochodne wyceniane są każdorazowo w wartości godziwej.

W związku z powyższym, nie jest konieczne przeprowadzenie dodatkowych korekt na potrzeby Wypłacalności 2.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na dzień 31 grudnia 2019 roku, na potrzeby Wypłacalności 2, akcje notowane zaklasyfikowano do kategorii aktywów, wycenianych według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych akcjach notowanych zawarto transakcje albo jeżeli wolumen obrotów nie był znacząco niski. Kontrakty futures klasyfikowane są do kategorii aktywów (lub zobowiązań) wycenianych według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów.

Wartość godziwa akcji notowanych wyznaczona została na podstawie ceny zamknięcia z aktywnego rynku (np. GPW, NewConnect) z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku. Wartość godziwa kontraktów futures wyznaczana jest na podstawie ceny zamknięcia z aktywnego rynku (GPW) z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2, akcje notowane klasyfikowane są do kategorii aktywów, wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych akcjach notowanych nie zawarto żadnej transakcji albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski. Pozostałe instrumenty pochodne klasyfikowane są do kategorii aktywów (zobowiązań) wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe.

Opis sposobu wyceny ww. akcji notowanych i instrumentów pochodnych został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku różnica w wycenie opisywanej pozycji w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowana w tabeli 11 wynika z odmiennej metodyki wyceny w wartości godziwej aktywów dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, przyjętej na potrzeby sprawozdania statutowego (skorygowana cena

nabycia ustalana przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości) oraz na potrzeby Wypłacalności 2 (metoda zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych) w zakresie depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych.

KWOTY NALEŻNE Z UMÓW REASEKURACJI DLA ZOBOWIĄZAŃ WYNIKAJĄCYCH Z UBEZPIECZEŃ

Kwoty należne z tytułu reasekuracji w bilansie ekonomicznym ustalane są na podstawie przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu reasekuracji biernej. Przepływy te dotyczą w szczególności:

- przyszłych rozliczeń z tytułu udziału reasekuratorów w wypłaconych w przyszłości przez ubezpieczyciela odszkodowaniach i świadczeniach,
- przyszłych prowizji reasekuracyjnych,
- przyszłych wymagalnych składek z reasekuracji biernej,
- rozliczeń bieżących z tytułu reasekuracji biernej (z wyłączeniem należności dotyczących świadczeń ubezpieczeniowych już wypłaconych).

Opis sposobu ustalania kwot należnych z tytułu reasekuracji został zaprezentowany w części poświęconej rezerwom techniczno-ubezpieczeniowym (punkt D.2.2).

Różnica poziomu kwot należnych w bilansie ekonomicznym w stosunku do bilansu statutowego wynika z ujęcia w bilansie ekonomicznym przyszłych przepływów z reasekuracji biernej, które dodatkowo podlegają dyskонтowaniu stopą wolną od ryzyka, o ile wpływ dyskonta jest istotny.

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU UBEZPIECZEŃ I OD POŚREDNIKÓW UBEZPIECZENIOWYCH

Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych obejmują przeterminowane należności od ubezpieczających, innych ubezpieczycieli i pośredników ubezpieczeniowych oraz inne związane z działalnością ubezpieczeniową, które nie są ujęte we wpływach pieniężnych z tytułu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Terminem wymagalności, służącym za podstawę do klasyfikacji należności do rozrachunków w bilansie bądź do przepływów pieniężnych do wyliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, jest termin płatności wynikający z umowy z danym podmiotem, od którego Spółka ma należności.

Do celów statutowych należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych obejmują bieżące i przeterminowane należności, które wycenia się w kwocie wymagalnej zapłaty skorygowanej o odpisy aktualizujące.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych z uwagi na niską wartość oraz brak aktywnego rynku dla należności Spółka stosuje uproszczenie polegające na pozostawieniu wartości z bilansu statutowego. Ze względu na niską wartość tej grupy aktywów wpływ uproszczenia na środki własne Spółki jest nieistotny.

Różnice na dzień 31 grudnia 2019 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 11.

POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI (HANDLOWE, INNE NIŻ Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ)

Do pozostałych należności zalicza się kwoty należne od pracowników lub innych kontrahentów niezwiązane z ubezpieczeniami, w tym od podmiotów publicznych oraz depozyty zabezpieczające kontrakty futures.

Do celów statutowych pozostałe należności wycenia się w kwocie wymagalnej zapłaty skorygowanej o odpisy aktualizujące. Depozyty zabezpieczające kontrakty futures wyceniane są w wartości nominalnej, która stanowi najlepsze odzwierciedlenie wartości godziwej na potrzeby bilansu ekonomicznego.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 pozostałe należności z uwagi na niską wartość oraz brak aktywnego rynku dla należności Spółka stosuje uproszczenie polegające na pozostawieniu wartości z bilansu statutowego. Ze względu na niską wartość tej grupy aktywów wpływ uproszczenia na środki własne Spółki jest nieistotny.

Różnice na dzień 31 grudnia 2019 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 11.

ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

W pozycji środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych bilansu ekonomicznego wykazywane są banknoty i monety w obiegu powszechnie wykorzystywane do dokonywania płatności oraz depozyty, które mogą być na żądanie wymienione na gotówkę według ich wartości nominalnej i które mogą być bezpośrednio wykorzystywane do dokonywania płatności w formie czeku, przekazu, poprzez polecenie wypłaty przelewu, zapłaty lub inną metodą płatności bezpośredniej bez żadnych opłat ani ograniczeń.

Na potrzeby sprawozdania statutowego oraz na potrzeby Wypłacalności 2 środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych wyceniane są każdorazowo w wartości nominalnej, która stanowi najlepsze odzwierciedlenie wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku różnica w wycenie opisywanej pozycji w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowana w tabeli 11 wynika z faktu, że na potrzeby Wypłacalności 2 środki dotyczące zakładowego funduszu świadczeń socjalnych podlegają wyłączeniu z bilansu.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny wykorzystujących dane rynkowe.

Opis sposobu wyceny środków pieniężnych

i ekwiwalentów środków pieniężnych został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

POZOSTAŁE AKTYWA (NIEWYKAZANE W INNYCH POZYCJACH)

Pozostałe aktywa obejmują wszystkie aktywa nieuwzględnione w pozostałych pozycjach bilansu. W pozycji wykazywane są w szczególności należności bieżące z tytułu reasekuracji biernej i retrocesji dotyczące świadczeń ubezpieczeniowych już wypłaconych (uregulowanych w ujęciu brutto).

Spółka nie identyfikuje rozliczeń międzyokresowych kosztów, które mogłyby zostać zbyte lub przeniesione do innego podmiotu, dlatego w bilansie ekonomicznym na potrzeby Wypłacalności 2 dla rozliczeń międzyokresowych kosztów przyjęto wartość zero.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 pozostałe aktywa klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych

z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny pozostałych aktywów został zaprezentowany w rozdziale D.4 niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2019 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 11. Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę do wartości godziwej należności uwzględnionych w tej pozycji, efekt dyskonta nie został uwzględniony w wycenie do bilansu ekonomicznego.

D.1.2 Leasing

Leasing został opisany w rozdziale A.4.2 niniejszego Sprawozdania.

D.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych ustalanych dla celów wypłacalności jest równa sumie najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka. Najlepsze oszacowanie odpowiada oczekiwanej obecnej wartości przyszłych przepływów pieniężnych, natomiast margines ryzyka ma wysokość zapewniającą, by wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiadała kwocie, jakiej zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji zażądałyby za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych i wywiązanie się z nich.

W tabeli 12 pokazano wartości rezerw dla celów wypłacalności oraz wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych ustalone zgodnie z zasadami sporządzania sprawozdania statutowego.

Kwoty należne z umów reasekuracji zostały zaprezentowane w rozdziale D.1.1. niniejszego Sprawozdania.

TABELA 12. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 ROKU

REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE (RTU)	WARTOŚĆ WG STATUTOWYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH*	KOREKTA WARTOŚCI DO S2, Z TYTUŁU:		WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2
		REKLASYFIKACJI**	WYCENY	
RTU – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	88 904	21 612	-34 976	75 540
Najlepsze oszacowanie		21 612	-39 239	71 277
Margines ryzyka		0	4 263	4 263
RTU – ubezpieczenia o charakterze ubezpieczeń na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	246 283	29 742	-123 973	152 052
Najlepsze oszacowanie		29 742	-153 577	122 448
Margines ryzyka		0	29 604	29 604
RTU – ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	1 039 902	5 319	-117 887	927 334
Najlepsze oszacowanie		5 319	-132 499	912 722
Margines ryzyka		0	14 612	14 612
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	0	0	0	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe ogółem	1 375 089	56 673	-276 836	1 154 926

* Wartości wg statutowych sprawozdań finansowych zostały zaprezentowane zgodnie z zasadami prezentacji obowiązującymi w bilansie ekonomicznym.

** W kolumnie „Reklasyfikacje” przedstawiono korekty należności i zobowiązań ubezpieczeniowych, rozpoznanych jako niewymagalne i ujmowanych w bilansie ekonomicznym w kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

*** Pełny formularz S.02.01 zgodny z rozporządzeniem KE 2015/2452 (z późn. zmianami) stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Sprawozdania.

Najlepsze oszacowanie, będące podstawowym składnikiem rezerw dla celów wypłacalności, obejmuje łącznie najlepsze oszacowanie rezerw szkodowych oraz pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w ujęciu brutto, jak również uwzględnia niewymagalne (bieżące) zobowiązania i należności ubezpieczeniowe.

ISTOTNE RÓŻNICE W WYCENIE REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH POMIĘDZY STOSOWANYMI METODAMI NA POTRZEBY WYPŁACALNOŚCI 2 I W SPRAWOZDANIU STATUTOWYM

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności obejmują:

- najlepsze oszacowanie równe wartości obecnej oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych (zdyskontowanych przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka ogłaszanej przez EIOPA),
- margines ryzyka.

Na potrzeby sprawozdania dla celów wypłacalności zastosowano pełny model przepływów pieniężnych

obejmujący efekt rezygnacji z umów ubezpieczeniowych, bieżące założenia o poziomach umieralności, szkodowości i kosztach. Natomiast do celów sprawozdawczości nie wszystkie rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe tworzone są w oparciu o model przepływów pieniężnych (przykładowo rezerwy funduszowe wyznaczane są w oparciu o liczbę jednostek i cenę jednostki), zaś rezerwy tworzone w oparciu o model przepływów pieniężnych (przykładowo rezerwa matematyczna) nie uwzględnia efektu rezygnacji z umów ubezpieczeniowych i opiera się na założeniach o poziomach umieralności, szkodowości i kosztach z momentu zawarcia polisy. Ponadto do dyskonta przyszłych przepływów pieniężnych zastosowano stopy procentowe wolne od ryzyka ogłaszane przez EIOPA (w sprawozdawczości statutowej do wyceny rezerw ubezpieczeń na życie stosowana jest tzw. stopa techniczna).

Margines ryzyka jako składnik rezerw techniczno-ubezpieczeniowych ustalanych według zasad Wypłacalności 2 nie występuje w sprawozdawczości statutowej.

Poniższe zestawienie zawiera wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w ujęciu brutto w podziale na linie biznesowe.

TABELA 13. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 ROKU W PODZIALE NA LINIE BIZNESOWE

LINIE BIZNESOWE	WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2			WARTOŚĆ WG STATUTOWYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH
	RTU DLA CELÓW WYPŁACALNOŚCI	W TYM NAJLEPSZE OSZACOWANIE	W TYM MARGINES RYZYKA	
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	75 540	71 277	4 263	88 904
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	132 807	129 321	3 486	171 703
Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	927 334	912 722	14 612	1 039 902
Pozostałe ubezpieczenia na życie	19 245	-6 873	26 118	74 580
Razem	1 154 926	1 106 447	48 479	1 375 089

D.2.1 Zasady wyceny najlepszego oszacowania ubezpieczeń o charakterze ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

METODY STOSOWANE W KALKULACJI REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH

Na potrzeby Wypłacalności 2 Spółka wyceny rezerwy w wartości godziwej, tj. kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji. Konsekwencją tego jest sposób liczenia rezerw, który jest sumą dwóch wielkości:

- wartości najlepszego oszacowania, równego sumie zdyskontowanych, ważonych prawdopodobieństwem przepływów pieniężnych powiązanych z umowami ubezpieczeniowymi,
- marginesu ryzyka ustalanego w wysokości zapewniającej taką wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, jaką zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji zażądałyby za przejście

zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz wywiązanie się z nich.

Prognozy dotyczące przepływów pieniężnych stosowane do obliczania najlepszego oszacowania uwzględniają wszystkie wpływy i wydatki wymagane do rozliczenia zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych w całym okresie ich trwania.

Margines ryzyka oblicza się przez określenie kosztu pozyskania dopuszczonych środków własnych odpowiadających kapitałowemu wymogowi wypłacalności koniecznemu do pokrycia ryzyka wynikającego z przejętych zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych w całym okresie ich trwania.

Obliczenia są dokonywane w oparciu o aktualne i wiarygodne informacje oraz realistyczne założenia.

STOSOWANE METODY AKTUARIALNE

Główną metodą aktuarialną stosowaną przy wyznaczaniu wartości najlepszego oszacowania dla wszystkich linii biznesowych jest metoda ważenia prawdopodobieństwami przepływów pieniężnych obejmujących:

- przyszłe składki z umów obecnych oraz już dokonanych odnowień,
- koszty, jakie zostaną poniesione w związku z obsługą zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia i umów reasekuracji, w tym koszty prowizyjne,
- oczekiwany wzrost kosztów i roszczeń ubezpieczeniowych,
- płatności na rzecz ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia oraz cedentów z umów reasekuracji, w tym z przyszłych premii uznaniowych.

Wyznaczenie przepływów pieniężnych wymaga opracowania założeń w zakresie:

- oczekiwanej śmiertelności – ustalonej na podstawie analizy danych historycznych Spółki dla określonych grup produktów,
- rezygnacji – ustalonych na podstawie analizy danych historycznych Spółki dla określonych grup produktów,
- realizacji świadczeń z dodatkowych ryzyk chorobowych i wypadkowych – ustalonych na podstawie analizy danych historycznych Spółki dla określonych grup produktów,
- oczekiwanego poziomu efektywności

w ubezpieczeniach grupowych – ustalonego na podstawie analizy efektywności w bieżącym roku z uwzględnieniem poziomu efektywności za poprzednie lata szkodowe,

- alokacji kosztów na określone grupy produktów – ustalonej na podstawie analizy kosztochłonności procesów zachodzących w Spółce przez pracowników, osoby kierujące poszczególnymi departamentami, a także na podstawie oceny eksperckiej,
- oczekiwanego wzrostu kosztów – ustalonego na podstawie prognozowanego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI).

Wartość rezerw powstaje poprzez dyskontowanie ustalonych w wartości nominalnej przepływów pieniężnych. Dla celów dyskontowania Spółka stosuje stopy procentowe wolne od ryzyka ogłaszane przez EIOPA.

W porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego nie miały miejsca istotne zmiany w założeniach przyjętych w ramach obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

GRANICA UMOWY

Zastosowane w wycenie najlepszego oszacowania rezerw granice umów ubezpieczenia są zgodne z przepisami Rozporządzenia delegowanego. Oznacza to, że:

- zobowiązanie ubezpieczeniowe rozpoczyna się, gdy Spółka jest już związana umową ubezpieczenia lub jest narażona na ryzyko ubezpieczeniowe,
- zobowiązanie ubezpieczeniowe kończy się, gdy:
 - Spółka posiada jednostronne prawo do wycofania się z umowy,
 - Spółka posiada jednostronne prawo do odmowy przyjęcia składek,
 - Spółka posiada nieograniczone prawo do zmiany składki lub wielkości odszkodowań.

Z powodu tak zdefiniowanego końca umowy nie są modelowane odnowienia w ubezpieczeniach grupowych (Spółka ma prawo zmienić wysokość składki lub zakończyć umowę). Ponadto definicja skróconej granicy ma zastosowanie w przypadku umów z ubezpieczeń z UFK z regularną składką, w których ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe) nie ma zauważalnych skutków dla ekonomicznych aspektów umowy.

D.2.2 Kwoty należne z tytułu umów reasekuracji w wartości najlepszego oszacowania

Wartość najlepszego oszacowania kwot należnych z tytułu umów reasekuracji oblicza się na podstawie udziału reasekuratorów zgodnie z postanowieniami poszczególnych umów reasekuracyjnych.

Kalkulacja wartości najlepszego oszacowania kwot należnych z tytułu umów reasekuracji jest ustalana w oparciu o modelowane przyszłe przepływy pieniężne z tytułu reasekuracji biernej.

D.2.3 Niepewność związana z wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Głównymi czynnikami niepewności przy wycenie rezerw dla linii biznesowych ubezpieczeń na życie są: poziom śmiertelności, poziom realizacji świadczeń z ryzyk dodatkowych, poziom realizacji świadczeń z ryzyk dodatkowych, wielkość kosztów oraz poziom parametrów ekonomicznych (stóp zwrotu, inflacji). Niepewność oceniana jest na niskim poziomie, gdyż parametry biometryczne nie podlegają dużym fluktuacjom, natomiast parametry ekonomiczne mimo, że podlegają dużym fluktuacjom, podlegają zjawisku powrotu do średniej.

Głównym źródłem niepewności w rezerwach dla linii

biznesowych innych niż w ubezpieczeniach na życie jest założony poziom rentowności dla poszczególnych grup produktów. Jeżeli w rzeczywistości okaże się on niższy od założonego poziomu, rezerwy będą za małe (i odpowiednio, jeżeli okaże się większy – za wysokie). Kolejnym źródłem niepewności jest poziom założonych kosztów, bowiem ich niedoszacowanie może wpłynąć na niedoszacowanie rezerw. Niepewność oceniana jest na niskim poziomie, gdyż ta linia biznesowa jest zdywersyfikowana i zawiera krótkie polisy (głównie jednoroczne).

D.2.4 Uproszczenia przyjęte w kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

UPROSZCZENIA PRZYJĘTE W KALKULACJI NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA

W celu obliczenia najlepszego oszacowania, Spółka stosuje przede wszystkim metodę projekcji zdyskontowanych przepływów finansowych. Podejście uproszczone, polegające na przybliżeniu najlepszego oszacowania rezerwami na cele rachunkowości, zastosowano dla produktów niemodelowanych, salda należności-zobowiązań nieprzeteterminowanych i rezerw dla polis nieaktywnych na dzień bilansowy.

Ponadto, Spółka modeluje przepływy z tytułu indywidualnych umów dodatkowych za pomocą przemnażania przepływu z tytułu składki ubezpieczeniowej przez współczynniki realizacji. Konwersje na ubezpieczenie bezskładkowe są uwzględniane przez Spółkę w wyprowadzeniu założeń dotyczących poziomu rezygnacji z umów ubezpieczenia.

W przepływach produktów związanych z UFK, Spółka zakłada stałą strategię inwestycyjną oraz proporcję alokacji składki. W produktach oszczędnościowych, ze względu na brak materialności, nie uwzględnia się zależności pomiędzy stopami rezygnacji z umów a stopą zwrotu z inwestycji.

Modelowanie wartości opcji i gwarancji dla portfela produktów tradycyjnych z udziałem w zyskach opiera się o projekcję rezerw, w której założono brak mechanizmu udziału w zyskach. W rzeczywistości udział w zyskach jest konwertowany na sumę ubezpieczenia, tym samym

powiększając rezerwę. Ponadto, udział w zysku jest wypłacany w momencie wypłaty świadczenia, a nie w momencie jego powstania, jak zakłada podejście Spółki. Ze względu na poziom wartości czasowej opcji i gwarancji, uproszczenie jest niematerialne.

UPROSZCZENIA PRZYJĘTE W KALKULACJI MARGINESU RYZYKA

Margines ryzyka jest liczony dla całej Spółki łącznie i alokowany na linie biznesowe kluczem wielkości kapitałowego wymogu wypłacalności w poszczególnych liniach. Stopa kosztu kapitału użyta w wyliczeniu marginesu ryzyka wynosi 6%, zgodnie z art. 39 Rozporządzenia delegowanego.

Kapitałowy wymóg wypłacalności w latach przyszłych jest liczony na zasadzie możliwie dokładnej estymacji. Wszystkie podryzka kapitałowego wymogu wypłacalności są projektowane oddzielnie, z użyciem indywidualnych czynników skalujących takich jak: najlepsze oszacowanie rezerw całego portfela bądź jego części czy sumy na ryzyku. Następnie podryzka grupowane są do końcowego kapitałowego wymogu wypłacalności macierzami korelacji.

W 2019 roku, Spółka dokonała zmiany w metodologii naliczania marginesu ryzyka polegającej na rezygnacji z uwzględniania w przyszłych projekcjach wymogu kapitałowego, komponentu rynkowego związanego z ubezpieczeniami związanymi z wartością indeksu oraz ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.

D.2.5 Opis przyjętej krzywej stopy procentowej

Dla celów związanych z Wypłacalnością 2 Spółka stosuje krzywą terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka ogłaszaną przez EIOPA.

D.2.6 Korekty dopasowujące oraz środki przejściowe

Korekty dopasowujące oraz z tytułu zmienności do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, a także środki przejściowe dotyczące stóp procentowych wolnych od ryzyka oraz dotyczące rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, nie mają zastosowania przy ustalaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w TUnŻ „WARTA” S.A.

D.2.7 Istotne linie biznesowe

Ogólne zasady wyceny najlepszego oszacowania przedstawione są w rozdziale D.2.1 niniejszego Sprawozdania. Natomiast w tabeli 14 zaprezentowano komentarze do specyficznych dla danej linii biznesu podstaw, metod i założeń wyceny najlepszego oszacowania.

TABELA 14. ZASADY WYCENY REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH W PODZIALE NA LINIE BIZNESOWE

	UBEZPIECZENIA NA WYPADEK UTRATY DOCHODÓW	UBEZPIECZENIA Z UDZIAŁEM W ZYSKACH	UBEZPIECZENIA ZWIĄZANE Z WARTOŚCIĄ INDEKSU I UBEZPIECZENIA Z UBEZPIECZENIOWYM FUNDUSZEM KAPITAŁOWYM	POZOSTAŁE UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE
METODA WYCENY WYPŁACAL- NOŚĆ 2	Zdyskontowane przepływy pieniężne z przyszłych składek, świadczeń na ryzyka chorobowe i wypadkowe oraz kosztów. Poziom świadczeń wynika ze wskaźników szkodowości. Rezerwy świadczeniowe tworzone są w wysokości spodziewanych wypłat z uwzględnieniem dyskontowania.	Zdyskontowane przepływy pieniężne z przyszłych: składek, świadczeń (zgony, dożycia, rezygnacja, ryzyka dodatkowe), ewentualnych udziałów w zyskach i kosztów. Poziom świadczeń wynika z tablic trwania życia. Rezerwy świadczeniowe tworzone są w wysokości spodziewanych wypłat z uwzględnieniem dyskontowania.	Zdyskontowane przepływy pieniężne z przyszłych składek, świadczeń (zgony, dożycia, rezygnacja, ryzyka dodatkowe), kosztów i kick backi. Poziom świadczeń wynika z tablic trwania życia oraz rozwoju funduszu. Rezerwy świadczeniowe tworzone są w wysokości spodziewanych wypłat z uwzględnieniem dyskontowania.	Zdyskontowane przepływy pieniężne z przyszłych składek, świadczeń (zgony, dożycia, rezygnacja, ryzyka dodatkowe) i kosztów. Poziom świadczeń wynika z tablic trwania życia. Rezerwy świadczeniowe tworzone są w wysokości spodziewanych wypłat z uwzględnieniem dyskontowania.
METODA WYCENY SPRAWOZ- DAWCZOŚĆ STATUTOWA	Główną część rezerw w tej linii biznesowej stanowi rezerwa składki i rezerwa świadczeniowa. Rezerwę składek tworzy się jako składkę przypisaną przypadającą na przyszłe miesiące sprawozdawcze, proporcjonalnie do okresu, na jaki składka została przypisana lub proporcjonalnie do przewidywanego ryzyka w przyszłych miesiącach sprawozdawczych. Rezerwę na niewypłacone odszkodowania i świadczenia tworzy się w wysokości odpowiadającej ustalonej lub przewidywanej wielkości przyszłych wypłat świadczeń związanych z zaistniałymi, do dnia na który ustala się rezerwę, zdarzeniami objętymi ochroną ubezpieczeniową, powiększonej o przewidywane koszty związane z wypłatą świadczeń.	Oprócz rezerwy składek i rezerwy świadczeniowej istotną część rezerwy stanowi w tej linii biznesowej rezerwa ubezpieczeń na życie. Tworzona jest przy zastosowaniu prospektywnej metody aktuarialnej. Sposób jej tworzenia jest zbliżony do metod stosowanych w ramach Wypłacalność 2 – również opiera się na zdyskontowanych przepływach ze składek, świadczeń i kosztów.	Oprócz rezerwy składek, rezerwy świadczeniowej i rezerwy ubezpieczeń na życie istotną część rezerwy stanowi w tej linii biznesowej rezerwa ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający. Tworzy się w wysokości wartości lokaty, dokonanej zgodnie z postanowieniami zawartej umowy ubezpieczenia na życie, co oznacza, że na jej wartość nie ma wpływu ani rodzaj ani data świadczenia tylko obecna wartość jednostek uczestnictwa.	Oprócz rezerwy składek i rezerwy świadczeniowej istotną część rezerwy stanowi w tej linii biznesowej rezerwa ubezpieczeń na życie. Tworzona jest przy zastosowaniu prospektywnej metody aktuarialnej. Sposób jej tworzenia jest zbliżony do metod stosowanych w ramach Wypłacalność 2 – również opiera się na zdyskontowanych przepływach z składek, świadczeń i kosztów.

	UBEZPIECZENIA NA WYPADEK UTRATY DOCHODÓW	UBEZPIECZENIA Z UDZIAŁEM W ZYSKACH	UBEZPIECZENIA ZWIĄZANE Z WARTOŚCIĄ INDEKSU I UBEZPIECZENIA Z UBEZPIECZENIOWYM FUNDUSZEM KAPITAŁOWYM	POZOSTAŁE UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE
Główne założenia Wypłacalność 2	Główne założenia dotyczą wskaźników szkodowości oraz kosztów jednostkowych polis (wraz z alokacją na ryzyka dodatkowe).	Główne założenia dotyczą tablic trwania życia, poziomów rezygnacji oraz kosztów jednostkowych polis.	Główne założenia dotyczą poziomów rezygnacji, opłat za zarządzanie, kick- backów oraz kosztów jednostkowych polis.	Główne założenia dotyczą tablic trwania życia, poziomów rezygnacji oraz kosztów jednostkowych polis.
Główne założenia sprawozdawczość statutowa	Przy tworzeniu księgowej rezerwy składki zakładany jest liniowy rozkład szkód w trakcie ochrony ubezpieczeniowej. Dla rezerw szkodowych typu IBNR zakładane są ustalone procenty składki przypisanej.	Oprócz założeń analogicznych jak w linii biznesowej „Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów” przy tworzeniu rezerw do celów rachunkowości zakładany jest brak rezygnacji, tablice trwania życia i koszty pobierane są z momentu rozpoczęcia polisy, zaś stopa dyskontowa jest stała (równa stopie technicznej).	Oprócz założeń analogicznych jak w linii biznesowej „Ubezpieczenia z udziałem w zyskach” przyjmowane jest założenie, iż wartość polisy jest równa wartości jednostek uczestnictwa na rachunku ubezpieczonego.	Oprócz założeń analogicznych jak w linii biznesowej „Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów”. przy tworzeniu rezerw do celów rachunkowości zakładany jest brak rezygnacji, tablice trwania życia i koszty pobierane są z momentu rozpoczęcia polisy, zaś stopa dyskontowa jest stała (równa stopie technicznej).

D.3 Inne zobowiązania

Zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe są wyceniane w wartości godziwej, tj. w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy

zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji. Po początkowym ujęciu, przy wycenie zobowiązań nie dokonuje się korekt uwzględniających zmianę zdolności kredytowej Spółki.

TABELA 15. ZESTAWIENIE ZOBOWIĄZAŃ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 ROKU

ZOBOWIĄZANIA	WARTOŚĆ WG STATUTOWYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH*	KOREKTA WARTOŚCI DO S2, Z TYTUŁU:		WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2
		REKLASYFIKACJI**	WYCENY	
Zobowiązania warunkowe	0	0	0	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	14 270	0	0	14 270
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	436	0	0	436
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	0	0	0	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 518	0	38 512	42 030
Instrumenty pochodne	152	0	0	152
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	0	0	0	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	0	0	22 154	22 154
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	71 106	-61 936	0	9 170
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	7 844	-7 844	0	0
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	18 461	0	0	18 461
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	551	0	-551	0
Zobowiązania ogółem	116 338	-69 780	60 115	106 673

* Wartości wg statutowych sprawozdań finansowych zostały zaprezentowane zgodnie z zasadami prezentacji obowiązującymi w bilansie ekonomicznym.

** W kolumnie „Reklasyfikacje” przedstawiono korekty zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, rozpoznanych jako niewymagalne i ujmowanych w bilansie ekonomicznym w kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz w pozostałych pasywach (nie wykazywanych w innych pozycjach).

*** Pełny formularz S.02.01 zgodny z rozporządzeniem KE 2015/2452 (z późn. zmianami) stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Sprawozdania.

W dalszej części rozdziału zamieszczono opisy sposobu wyceny istotnych pozycji zobowiązań, występujących w bilansie ekonomicznym. Pozycje uznane przez Spółkę jako nieistotne nie podlegały opisom, jednakże ich brak w ocenie Spółki nie wpływa na proces decyzyjny lub ocenę

dokonywaną przez użytkowników niniejszego Sprawozdania. W części D.3.1 wskazano również na różnice w metodykach wycen i ujęciu zobowiązań na potrzeby sprawozdania statutowego i Wypłacalności 2.

D.3.1 Wycena innych zobowiązań

POZOSTAŁE REZERWY (INNE NIŻ REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE)

Pozostałe rezerwy obejmują zobowiązania, których kwota lub termin zapłaty są niepewne i są tworzone wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych

i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

W szczególności, w pozycji pozostałych rezerw wykazuje się rezerwę na niewykorzystane urlopy, rezerwy na

wynagrodzenia oraz rezerwy na straty z tytułu toczących się postępowań i roszczeń stron trzecich.

Spółka nie identyfikuje różnic w wycenie pozostałych rezerw pomiędzy bilansem statutowym a na potrzeby Wypłacalności 2.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 pozostałe rezerwy klasyfikowane są do kategorii zobowiązań wycenianych z

zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis pozostałych rezerw i sposobu ich wyceny został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

Wartość oraz podział pozostałych rezerw na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawia poniższa tabela.

TABELA 16. ZESTAWIENIE POZOSTAŁYCH REZERW

POZOSTAŁE REZERWY (INNE NIŻ REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE)	31 GRUDNIA 2019
Rezerwa na urlopy	1 758
Rezerwa na wynagrodzenia	6 691
Rezerwa na przyszłe roszczenia procesowe	2 000
Pozostałe	3 821
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe), razem	14 270

AKTYWA I REZERWY Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO

Na potrzeby bilansu, zgodnego z wymogami Wypłacalności 2, rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się na podstawie różnic przejściowych między wartością aktywów i zobowiązań ustaloną na potrzeby bilansu ekonomicznego i ich wartością podatkową. Wysokość rezerwy i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.

Spółka tworzy rezerwy i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i zobowiązań a ich

wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości. Zgodnie z prognozowanymi wynikami finansowymi Spółka planuje osiągnięcie zysku w kolejnych latach, który pozwoli na realizację całego aktywa podatkowego.

Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, zarówno w bilansie statutowym, jak i bilansie ekonomicznym, są kompensowane i prezentowane w zależności od wyniku w aktywach lub zobowiązaniach (w ujęciu netto). Aktywa i rezerwa z tytułu podatku odroczonego nie podlegają dyskontowaniu.

Wartości oraz źródła pochodzenia rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego przedstawiono w tabeli 17.

TABELA 17. WARTOŚĆ SKOMPENSOWANA DTA/DTL NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 ROKU

DTA/DTL – WARTOŚĆ SKOMPENSOWANA	31 GRUDNIA 2019	Struktura wiekowa podatku odroczonego			
		Do roku	Od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Niezdefiniowane
Sprawozdanie statutowe	3 518	-3 413	6 401	539	-9
Instrumenty finansowe	-2 041	-879	1 008	-2 161	-9
Aktywowane koszty akwizycji	12 108	4 015	5 393	2 700	0
Odpisy aktualizujące należności	-1 204	-1 204	0	0	0
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	-1 646	-1 646	0	0	0
Pozostałe	-3 699	-3 699	0	0	0
Wpływ wyceny Wypłacalność 2	38 512	13 292	5 589	19 631	0
Aktywowane koszty akwizycji	-12 108	-4 015	-5 393	-2 700	0
Wartości niematerialne i prawne	-6 245	-3 288	-2 382	-575	0
Instrumenty finansowe	6 167	875	1 273	4 019	0
Rozliczenia międzyokresowe	-90	-90	0	0	0
Środki trwałe	208	162	43	3	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	50 652	19 584	12 174	18 894	0
Pozostałe	-72	64	-126	-10	0
Rezerwy na odroczonego podatek dochodowy Wypłacalność 2	42 030	9 879	11 990	20 170	-9
Kwota niewykorzystanych ulg i strat podatkowych z poprzednich lat, dla których nie uznano aktywów	0				

Różnice dotyczące skompensowanej wartości rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego między bilansem statutowym a ekonomicznym wynikają z zastosowania odmiennych metodyk wyceny aktywów i zobowiązań dla potrzeb sprawozdawczości statutowej i Wypłacalności 2 (co wykazano przy opisie poszczególnych pozycji aktywów i zobowiązań).

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE INNE NIŻ ZOBOWIĄZANIA WOBEC INSTYTUCJI KREDYTOWYCH

W pozycji zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych wykazywane są zobowiązania wynikające z umów najmu nieruchomości spełniających definicję kontraktów leasingowych zgodnie z MSSF 16. Obejmują one przewidywane płatności z tytułu umów najmu na rzecz leasingodawców, którzy nie są instytucjami kredytowymi.

Do celów statutowych Spółka klasyfikuje umowy najmu nieruchomości jako umowy leasingu operacyjnego. W związku z tym, zgodnie z Ustawą o Rachunkowości, Spółka nie rozpoznaje w bilansie zobowiązań z tytułu umów leasingu (o których mowa w MSSF 16), co powoduje różnicę w stosunku do bilansu ekonomicznego zaprezentowaną w tabeli 15.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 zobowiązania

finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych klasyfikowane są do kategorii zobowiązań wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny zobowiązań został zaprezentowany w rozdziale D.4 niniejszego Sprawozdania w części „MSSF 16 LEASING”.

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU UBEZPIECZEŃ I WOBEC POŚREDNIKÓW UBEZPIECZENIOWYCH

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych obejmują wymagalne kwoty należne ubezpieczającym, zakładom ubezpieczeń oraz innym podmiotom związanym z działalnością ubezpieczeniową (np. pośrednikom), które nie są ujęte w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych. Terminem wymagalności, służącym za podstawę do klasyfikacji zobowiązań do rozrachunków w bilansie bądź do przepływów pieniężnych do wyliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, jest termin płatności wynikający z umowy z danym podmiotem, wobec którego Spółka ma zobowiązanie.

Do celów statutowych zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych obejmują bieżące i przeterminowane zobowiązania, które są wyceniane w kwocie wymagającej zapłaty.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników

ubezpieczeniowych klasyfikowane są do kategorii zobowiązań wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny zobowiązań został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

Różnice na dzień 31 grudnia 2019 roku w stosunku do sprawozdania statutowego zaprezentowano w tabeli 15. Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę ww. zobowiązań do wartości godziwej, wartość zobowiązań na potrzeby Wypłacalności 2 odpowiada wartości zaprezentowanej w bilansie statutowym.

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (HANDLOWE, INNE NIŻ Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ)

Zobowiązania inne niż ubezpieczeniowe obejmują w szczególności bieżące zobowiązania wobec urzędu skarbowego, zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych, a także kwoty należne pracownikom i innym kontrahentom.

D.3.2 Leasing

Leasing został opisany w rozdziale A.4.2 niniejszego Sprawozdania.

D.4 Alternatywne metody wyceny

Na potrzeby Wypłacalności 2 wszystkie aktywa i zobowiązania są prezentowane w wartości godziwej. Zgodnie z Rozporządzeniem delegowanym Spółka przy wycenie aktywów i zobowiązań kieruje się hierarchią wyceny. Jeżeli niemożliwe jest zastosowanie do wyceny cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych lub podobnych aktywów lub zobowiązań, stosuje się alternatywne metody wyceny.

Niniejszy rozdział został poświęcony alternatywnym metodom wyceny aktywów i pozostałych zobowiązań Spółki, które zostały zdefiniowane jako metody wyceny, zgodne z art. 223 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, inne niż te, które zakładają jedynie stosowanie notowanych cen rynkowych tych samych lub podobnych aktywów lub zobowiązań.

Ustalenie wartości godziwej aktywów i pozostałych zobowiązań, dla których konieczne jest zastosowanie alternatywnych metod wyceny, wymaga od Spółki dokonania estymacji i przyjęcia określonych założeń.

Szacunki i założenia przyjęte do wyceny są oparte na doświadczeniu wynikającym z analizy danych historycznych, danych możliwych do zaobserwowania na rynku oraz szeregu innych czynników, które zgodnie z najlepszą wiedzą kierownictwa Spółki, w danej sytuacji wydają się zasadne. Szacunki i założenia podlegają okresowej weryfikacji i mogą ulec zmianie, na skutek przyszłych zdarzeń wynikających ze zmian otoczenia.

Do celów statutowych zobowiązania handlowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty. Bieżące zobowiązania podatkowe są wyceniane w kwocie spodziewanej do zapłaty na rzecz organów podatkowych według stóp podatkowych (oraz prawa podatkowego) obowiązujących na dzień bilansowy.

W wyniku przeglądu, o którym mowa we wstępie do rozdziału D, na potrzeby Wypłacalności 2 pozostałe zobowiązania klasyfikowane są do kategorii zobowiązań wycenianych z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny. Opis sposobu wyceny zobowiązań został zaprezentowany w rozdziale D.4. niniejszego Sprawozdania.

Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę ww. zobowiązań do wartości godziwej, wartość zobowiązań na potrzeby Wypłacalności 2 odpowiada wartości zaprezentowanej w bilansie statutowym.

Szacunki i założenia przyjęte na dzień bilansowy uwzględniają parametry i poziom ryzyka na ten dzień. Zmienność otoczenia gospodarczego stwarza jednak niepewność w zakresie dokonanych wycen, co oznacza, że rzeczywiste wartości aktywów i pozostałych zobowiązań mogą się różnić od wartości ustalonych na dzień bilansowy.

MSSF 16 LEASING

Zgodnie z wejściem w życie 1 stycznia 2019 roku MSSF 16, Spółka jako leasingobiorca ujmuje aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania finansowe wynikające z umów leasingu.

Z powodu braku aktywnego rynku dla aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązań wynikających z umów najmu nieruchomości, spełniających założenia MSSF 16, ich wycena do wartości godziwej następuje przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny.

Wycena do wartości godziwej aktywów i zobowiązań z tytułu umów najmu następuje przy wykorzystaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych wynikających z kontraktu leasingowego. Do ustalenia wartości godziwej aktywów z tytułu prawa do użytkowania Spółka wykorzystuje stopę wolną od ryzyka, powiększoną o ryzyko zmian cen na rynku nieruchomości. Wartość godziwa zobowiązań leasingowych ustalana jest przy

użyciu stopy wolnej od ryzyka. Do obliczeń Spółka wykorzystuje stopy wolne od ryzyka publikowane przez EIOPA.

Niepewność wyceny opisywanych aktywów oraz zobowiązań z tytułu umów najmu wiąże się z przyjętymi przez Spółkę, aktualnymi na dzień bilansowy, założeniami dotyczącymi przewidywanych kwot przepływów pieniężnych, ryzykiem cen nieruchomości, walutowym oraz stopy procentowej.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wszystkie prawa do użytkowania i zobowiązania z tytułu umów najmu Spółki zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

MASZYNY I WYPOSAŻENIE (RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE) WYKORZYSTYWANE NA UŻYTEK WŁASNY

Z powodu braku aktywnego rynku dla tego typu aktywów, ich wycena do wartości godziwej następuje przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny.

Wycena do wartości godziwej samochodów oraz środków trwałych z obszaru IT przeprowadzana jest na koniec roku obrotowego. Jako metodę wyceny do wartości godziwej Spółka stosuje podejście kosztowe, odzwierciedlające kwotę, która aktualnie umożliwiłaby odtworzenie wydajności danego składnika aktywów. Wymaga to bazowania na koszcie poniesionym w celu nabycia lub skonstruowania zamiennego składnika aktywów o podobnej użyteczności, skorygowanym o utratę przydatności (tj. fizyczne starzenie się oraz funkcjonalną i ekonomiczną przestarzałość). Pozostałe środki trwałe podlegają corocznej analizie mającej na celu sprawdzenie, czy istnieją przesłanki mogące wskazywać na istotne odchylenia między oczekiwaną wartością godziwą a wartością bilansową netto tych środków, wykazywaną w bilansie statutowym. W przypadku stwierdzenia ww. przesłanek, Spółka dokonuje oszacowania wartości godziwej pozostałych środków trwałych.

W przypadku, gdy ustalona, zgodnie z powyższymi zasadami, wartość godziwa środków trwałych nie różni się istotnie od wartości wykazywanej w bilansie statutowym, Spółka może zastosować uproszczenie polegające na braku przeszacowywania wartości środków trwałych na potrzeby bilansu ekonomicznego. Uproszczenie to może dotyczyć środków trwałych innych niż samochody oraz innych niż z obszaru IT. Ze względu na niską wartość tych aktywów, wpływ uproszczenia na środki własne Spółki jest nieistotny.

Ze względu na zmiany zachodzące w otoczeniu, wymagające od Spółki dostosowywania się do nowych warunków, występuje niepewność wyceny aktywów w zakresie zmienności cen i oceny stopnia zużycia i utraty wartości.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wszystkie maszyny i wyposażenie do użytku własnego zostały wycenione przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny.

DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE

Wycena do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny następuje, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych notowanych obligacjach państwowych oraz notowanych obligacjach korporacyjnych nie zawarto żadnej transakcji na aktywnym rynku albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski. Nienotowane obligacje komunalne oraz nienotowane obligacje korporacyjne wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny w związku z brakiem aktywnego rynku dla tego typu instrumentów.

W przypadku notowanych obligacji państwowych wartość godziwa wyznaczana jest z wykorzystaniem cen bid pobranych z serwisu Bloomberg (BGN) z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku albo w dalszej kolejności – na podstawie historycznych cen transakcyjnych, najlepszych ofert kupna z BondSpot lub cen bid z serwisu Bloomberg.

W przypadku notowanych obligacji rządowych i komunalnych, gdy nie jest możliwe ustalenie ceny na podstawie ww. danych historycznych, do ustalenia wartości godziwej stosowana jest ostatnia cena bid z rynku, na którym obrót danym instrumentem jest najbardziej aktualny, a w przypadku wystąpienia obrotu na więcej niż jednym rynku w tym samym dniu, rynek o największym obrocie. W przypadku braku obrotu na analizowanych rynkach, wartość godziwa wyznaczana jest na podstawie metody zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się na podstawie krzywej rentowności papierów skarbowych przesuniętej o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

Jeżeli w przypadku obligacji emitowanych na szczeblu ponadnarodowym niemożliwe jest ustalenie wartości godziwej w sposób opisany powyżej, stosuje się metodę zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się na podstawie krzywej rentowności papierów skarbowych przesuniętej o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

Wartość godziwa notowanych obligacji korporacyjnych wyznaczana jest z wykorzystaniem cen bid z serwisu Bloomberg (BGN) z ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego lub ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania na danym rynku (w przypadku papierów walutowych) albo w dalszej kolejności – na podstawie historycznych cen transakcyjnych lub cen bid z serwisu Bloomberg. W przypadku walutowych obligacji korporacyjnych, jeżeli nie jest możliwe ustalenie wartości godziwej na podstawie ww. cen historycznych, stosuje się cenę bid określoną przez Bloomberg Valuation Service (BVAL) na ostatni dzień roboczy okresu sprawozdawczego albo w dalszej kolejności – na podstawie analogicznych danych historycznych.

Jeżeli niemożliwe jest ustalenie wartości godziwej również

w ten sposób, stosuje się metodę zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się na podstawie krzywej rentowności papierów skarbowych przesuniętej o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

Wartość godziwa nienotowanych obligacji komunalnych oraz nienotowanych obligacji korporacyjnych wyznaczana jest na podstawie metody zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się w oparciu o krzywą rentowności papierów skarbowych przesuniętą o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących obligacji państwowych oraz obligacji korporacyjnych w zakresie zmienności stóp procentowych, ratingów oraz kursów walut.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku obligacje państwowe oraz obligacje korporacyjne spełniające powyższe kryteria, będące w posiadaniu Spółki, zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

JEDNOSTKI UCZESTNICTWA ORAZ CERTYFIKATY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH ZBIOROWEGO INWESTOWANIA

Wycena do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny następuje, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych tytułach uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych notowanych na giełdzie nie zawarto żadnej transakcji na aktywnym rynku albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski.

Wartość godziwa tytułów uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych notowanych na giełdzie wyznaczana jest na podstawie historycznej ceny zamknięcia z aktywnego rynku z ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania danego aktywa na tymże rynku lub przyjmuje się cenę wyliczoną na podstawie aktywów netto danego funduszu.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania w zakresie zmienności kursów walut.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania spełniające powyższe kryteria, będące w posiadaniu Spółki, zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

DEPOZYTY INNE NIŻ EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny w związku z brakiem

aktywnego rynku dla tego typu instrumentów.

Ze względu na krótki termin zapadalności depozytów ON, stosowane jest uproszczenie polegające na wyznaczeniu wartości godziwej ww. aktywów w wartości nominalnej lub w kwocie wymaganej zapłaty, rozumianej jako wartość nominalna powiększona o liniowo naliczone odsetki.

Wartość godziwa pozostałych depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych wyznaczana jest na podstawie metody zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskonta określa się w oparciu o krzywą rentowności papierów skarbowych przesuniętą o spread kredytowy, bazując na danych pochodzących z serwisu informacyjnego.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych w zakresie zmienności stóp procentowych, ratingów oraz kursów walut.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych, będące w posiadaniu Spółki zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

AKTYWA DLA UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE, W KTÓRYCH ŚWIADCZENIE JEST USTALANE W OPARCIU O OKREŚLONE INDEKSY LUB INNE WARTOŚCI BAZOWE I UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE ZWIĄZANYCH Z UBEZPIECZENIOWYM FUNDUSZEM KAPITAŁOWYM

Wycena do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny następuje, jeżeli do momentu dokonywania wyceny bilansowej na danych akcjach notowanych nie zawarto żadnej transakcji na aktywnym rynku albo jeżeli wolumen obrotów był znacząco niski. Instrumenty pochodne wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny w związku z brakiem aktywnego rynku dla tego typu instrumentów.

Wartość godziwa akcji notowanych wyznaczana jest na podstawie modeli wyceny opartych o procentową zmianę indeksów giełdowych lub historyczne ceny ustalone na aktywnym rynku, bądź wyznaczana jest na podstawie historycznej ceny zamknięcia z aktywnego rynku z ostatniego dnia, w którym odbyły się notowania danego aktywa na tymże rynku, z uwzględnieniem odpisu z tytułu trwałej utraty wartości lub na podstawie historycznej ceny zamknięcia z rynku, na którym obrót jest najbardziej aktualny.

Wartość godziwa kontraktów typu swap (fx swap, część zobowiązaniowa equity swap) wyznaczana jest zgodnie z modelem zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Krzywe dyskontowe wykorzystywane do wyceny instrumentów pochodnych tworzone są na podstawie kwotowań depozytów i kontraktów IRS publikowanych przez serwis informacyjny.

Wartość godziwa części opcyjnej equity swap wyznaczana jest na podstawie wyceny dostarczonej przez ich wystawców, przy weryfikacji tej wyceny prowadzonej przez

Spółkę w oparciu o własne modele wyceny – za pomocą symulacji Monte Carlo.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących akcji notowanych w zakresie zmienności kursów walut, indeksów giełdowych oraz ryzyka kredytowego kontrahenta.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących wyżej wymienionych instrumentów pochodnych w zakresie zmienności kursów walut, stóp procentowych oraz ratingów.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym spełniające powyższe kryteria, będące w posiadaniu Spółki, zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny, w związku z brakiem aktywnego rynku dla tego typu instrumentów.

Wartość godziwa środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych wyznaczana jest w wartości nominalnej.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych w zakresie zmienności kursów walut.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych będące w posiadaniu Spółki zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

POZOSTAŁE AKTYWA (NIEWYKAZANE W INNYCH POZYCJACH)

Należności bieżące z tytułu reasekuracji biemej dotyczące świadczeń ubezpieczeniowych już wypłaconych

Z uwagi na brak aktywnego rynku dla wykazywanych w tej pozycji należności, w celu uzyskania ich wartości godziwej Spółka wykorzystuje alternatywne metody wyceny. Polegają one na korygowaniu kwoty wymaganej zapłaty o wartość uwzględniającą stopień prawdopodobieństwa zapłaty należności oraz sytuację kredytową kontrahenta. Dodatkowo należności z przewidywanym terminem spłaty powyżej 12 miesięcy podlegają dyskontowaniu stopą wolną od ryzyka, o ile wpływ dyskonta jest istotny. Do dyskontowania należności Spółka wykorzystuje stopy procentowe publikowane przez EIOPA.

Niepewność wyceny opisywanych należności wiąże się z przyjętymi przez Spółkę, aktualnymi na dzień bilansowy, założeniami w zakresie oceny prawdopodobieństwa zapłaty

należności, a także z ryzykiem kredytowym kontrahenta, ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stopy procentowej. Ww. niepewności oznaczają, że w przypadku zmiany otoczenia rynkowego i sytuacji kredytowej kontrahentów wartości należności ustalone na dzień bilansowy mogą odbiegać od rzeczywistej kwoty, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wszystkie pozostałe aktywa zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

POZOSTAŁE REZERWY (INNE NIŻ REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE)

Z uwagi na brak aktywnego rynku dla pozostałych rezerw, do ich wyceny wykorzystywane są alternatywne metody wyceny.

Rezerwy tworzone są w wysokości najbardziej wiarygodnego szacunku nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego przy uwzględnieniu ryzyka i niepewności towarzyszącej zdarzeniom i okolicznościom prowadzącym do wypełnienia obowiązku. W szczególności, w pozycji pozostałych rezerw wykazuje się: rezerwę na niewykorzystane urlopy, rezerwę na wynagrodzenia oraz rezerwę na straty z tytułu toczących się postępowań i roszczeń stron trzecich.

Rezerwa na niewykorzystane urlopy

Rezerwa na niewykorzystane urlopy przeznaczona jest na pokrycie powstałych, a niezrealizowanych zobowiązań Spółki wobec pracowników z tytułu nabycia prawa do urlopu wypoczynkowego. Rezerwę ustala się dla danego pracownika jako iloczyn dziennego ekwiwalentu za urlop (rozumianego jako ekwiwalent miesięczny podzielony przez średnią liczbę dni pracy w miesiącu obliczoną dla danego roku kalendarzowego) i niewykorzystanej liczby dni należnego urlopu wypoczynkowego na podstawie danych z systemu kadrowo-płacowego.

Niepewność wyceny rezerwy na niewykorzystane urlopy wiąże się z przyjętymi przez Spółkę, aktualnymi na dzień bilansowy: liczbą niewykorzystanych dni urlopu oraz poziomem wynagrodzeń poszczególnych pracowników, które w przyszłości mogą się zmienić.

Rezerwy na wynagrodzenia

Spółka tworzy rezerwy na wynagrodzenia obejmujące w szczególności: rezerwę na nagrody uznaniowe dla pracowników podlegających rocznej ocenie okresowej oraz rezerwy na wypłatę premii (w tym premii rocznej dla Członków Zarządu). Szczegółowe zasady ustalania wysokości poszczególnych rezerw wynikają z przyjętych w Spółce zasad premiowania.

Zgodnie z najlepszą wiedzą kierownictwa Spółki, ustalone na dzień 31 grudnia 2019 roku rezerwy na wynagrodzenia są bliskie ich wartości godziwej. Brak informacji na temat ostatecznej realizacji poszczególnych parametrów

będących podstawą do wyznaczenia nagród i premii powoduje, że istnieje niepewność w zakresie wyceny rezerw na wynagrodzenia.

Rezerwa na pozaubezpieczeniowe sprawy sądowe

Spółka dokonuje analizy potencjalnych ryzyk związanych z prowadzonymi sprawami sądowymi pozaubezpieczeniowymi i na tej podstawie podejmuje decyzje o konieczności ujęcia skutków tych postępowań w księgach. Spółka opiera swój szacunek dotyczący wysokości tworzonych rezerw o opinie prawników, dotyczące poszczególnych spraw sądowych pozaubezpieczeniowych.

Stosowane zasady ustalania wysokości w/w rezerw w znacznym stopniu pozwalają na niwelowanie niepewności wyceny rezerw na sprawy sądowe pozaubezpieczeniowe.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wszystkie pozostałe rezerwy zostały wycenione z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny.

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU UBEZPIECZEŃ I WOBEC POŚREDNIKÓW UBEZPIECZENIOWYCH, POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (HANDLOWE, INNE NIŻ Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ)

Brak aktywnego rynku dla tego typu zobowiązań powoduje, że do ich wyceny do wartości godziwej wykorzystywane są

alternatywne metody wyceny.

Zobowiązania wycenia się do wartości godziwej w kwocie wymagalnej zapłaty. W przypadku zobowiązań z przewidywanym terminem spłaty do 12 miesięcy za wartość godziwą przyjmuje się kwoty wymagające zapłaty, natomiast w przypadku zobowiązań z przewidywanym terminem spłaty powyżej 12 miesięcy, wartość bieżącą kwot wymagających zapłaty, o ile wpływ dyskonta jest istotny. Korektę uwzględniającą zmianę wartości pieniądza w czasie dokonuje się przy zastosowaniu stóp wolnych od ryzyka. Do dyskontowania zobowiązań Spółka wykorzystuje stopy procentowe publikowane przez EIOPA.

Niepewność wyceny poszczególnych rodzajów zobowiązań wiąże się z ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stopy procentowej. Zmienność otoczenia gospodarczego powoduje, że wartość zobowiązań ustalona na dzień bilansowy, przy ewentualnej zmianie tych współczynników, może odbiegać od rzeczywistej wartości, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wszystkie powyższe zobowiązania zostały wycenione do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny.

D.5 Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje zostały przedstawione powyżej.

E

Zarządzanie kapitałem

Polityka Zarządzania Kapitałem TUnŻ „WARTA” S.A. zaakceptowana przez Radę Nadzorczą Spółki oraz Procedura Zarządzania Kapitałem TUnŻ „WARTA” S.A. zaakceptowana przez Zarząd Spółki stanowią podstawowe dokumenty regulujące zarządzanie kapitałem Spółki.

Głównym celem zarządzania kapitałem jest zapewnienie wypłacalności Spółki przy określonych wymogach kapitałowych, ustalonych zgodnie z obowiązującymi regulacjami, z uwzględnieniem oczekiwanych przez Akcjonariusza wypłat dywidendy.

Zgodnie z Polityką Zarządzania Kapitałem przez zarządzanie kapitałem należy rozumieć szereg działań podejmowanych na poziomie operacyjnym, taktycznym i strategicznym.

Działania na poziomie strategicznym realizowane są przez organy zarządzające i nadzorujące Spółkę, natomiast działania na poziomie taktycznym i operacyjnym realizowane są przez wyznaczone przez Zarząd Spółki komórki organizacyjne i komitety.

Pozycja kapitałowa, wymogi kapitałowe i wypłacalność stanowią integralną część Planu Biznesowego

zatwierdzanego przez Radę Nadzorczą Spółki na wniosek Zarządu Spółki.

Przy ocenie adekwatności kapitałowej Spółka posługuje się współczynnikiem wypłacalności S2, który monitorowany jest kwartalnie przez Zarząd Spółki oraz komórki organizacyjne i komitety przez niego upoważnione. Oczekiwany (w perspektywie Planu) poziom współczynnika przedkładany jest regularnie Radzie Nadzorczej przez Zarząd Spółki.

Ustalone w Spółce przedziały współczynnika wypłacalności S2 zostały przedstawione w rozdziale B.3.2 niniejszego Sprawozdania.

Spółka, zgodnie z Polityką Zarządzania Kapitałem, będzie podejmować dodatkowe działania w przypadku, gdy poziom współczynnika spadnie poniżej poziomu „pod obserwacją”, a także gdy spadek do poziomu „pod obserwacją” ma charakter trwały/istotny.

W przypadku nagłego pogorszenia się sytuacji finansowej bądź zagrożenia pogorszeniem sytuacji w ciągu najbliższego roku Spółka może wstrzymać wypłatę dywidendy.

E.1

Środki własne

ŚREDNIOTERMINOWY PLAN ZARZĄDZANIA KAPITAŁEM

Zgodnie z Procedurą zarządzania kapitałem Spółka sporządza, w 3-letnim horyzoncie czasowym, średnioterminowy plan zarządzania kapitałem, obejmujący:

- projekcję kapitałów, w tym planowanych przypadków emisji akcji,
- projekcję środków własnych, z uwzględnieniem zmian poszczególnych pozycji w ramach danych kategorii wynikających z dat wymagalności, wykupu czy spłat tych elementów kapitału,
- informację nt. rezultatu projekcji dokonywanych w ramach Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności,
- informację nt. wpływu emisji, wykupu lub spłaty bądź innej formy wyceny pozycji środków własnych na kwestie związane ze stosowaniem limitów kategorii, o których mowa poniżej,
- informację nt. wpływu zasad podziału wyniku finansowego na środki własne.

ZASADY KLASYFIKACJI ŚRODKÓW WŁASNYCH

Spółka prowadzi klasyfikację środków własnych, w tym także do poszczególnych kategorii, zgodnie z postanowieniami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

ISTOTNE ZMIANY W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

Zasady klasyfikacji jak i zarządzania środkami własnymi Spółki nie zmieniły się w trakcie roku sprawozdawczego.

ŚRODKI WŁASNE NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO I OKRESU PORÓWNAWCZEGO

Tabela 18 prezentuje zmiany w środkach własnych w okresie sprawozdawczym.

TABELA 18. ZMIANY ŚRODKÓW WŁASNYCH W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

Lp.	PODSTAWOWE ŚRODKI WŁASNE	31 GRUDNIA 2018	ZMIANY	31 GRUDNIA 2019
1.	Kapitał zakładowy	291 693	0	291 693
2.	Nadwyżka ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej udziałów/akcji (agio) powiązana z kapitałem zakładowym		0	
3.	Kapitał zakładowy, wkłady/składki członkowskie lub inne równoważne pozycje BOF w TUW		0	
4.	Podporządkowany fundusz udziałowy w TUW		0	
5.	Nadwyżki środków/funduszy		0	
6.	Akcje uprzywilejowane	19 900	0	19 900
7.	Nadwyżka ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej udziałów/akcji (agio) powiązana z akcjami uprzywilejowanymi		0	
8.	Rezerwa uzgodnieniowa	166 970	27 027	193 998
9.	Zobowiązania podporządkowane		0	
10.	Kwota wartości netto aktywów z tyt. odroczonego podatku dochodowego		0	
11.	Pozostałe elementy zatwierdzone przez Organ Nadzoru jako BOF (niewykazane w innych pozycjach)		0	
12.	Razem	478 563	27 027	505 591
	W tym: Kategoria 1 - nieograniczone	458 663	27 027	485 691
	W tym: Kategoria 1 - ograniczone	19 900	0	19 900

Główną przyczyną wzrostu środków własnych była sprzedaż kilku nowych, zyskownych produktów, z których oczekiwany zysk przełożył się na środki własne Spółki.

OCENA JAKOŚCI ŚRODKÓW WŁASNYCH

Środki własne Spółki w całości zaliczają się do podstawowych środków własnych i klasyfikowane są do kategorii 1 (z ang. Tier1), tj. środków o najwyższej jakości jeżeli chodzi o dostępność w przypadku pokrywania potencjalnych strat. Czas trwania wszystkich środków własnych Spółki jest nieograniczony.

Istotnym składnikiem środków własnych jest rezerwa uzgodnieniowa składająca się z:

- różnic w wycenie pomiędzy bilansem statutowym a bilansem ekonomicznym, opisanych szerzej w części D niniejszego Sprawozdania,
- innych niż kapitał podstawowy i zapasowy składników kapitałów własnych (np. kapitał z aktualizacji wyceny, wynik roku bieżącego),
- oraz elementów pomniejszających wartość kapitałów ekonomicznych:

- przewidywanej dywidendy za rok 2019,
- wartości podatku od aktywów przypadającej do zapłaty w ciągu kolejnych 12 miesięcy.

ISTOTNE ZMIANY ŚRODKÓW WŁASNYCH W 2019 ROKU

Dnia 12 czerwca 2019 roku Spółka, na podstawie Uchwały nr 2 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 12 czerwca 2019 roku, wypłaciła Akcjonariuszowi dywidendę w wysokości 31 692 tys. PLN, tj. 92% z kwoty 34 448 tys. PLN.

W 2019 roku Spółka nie wyemitowała ani nie umorzyła środków własnych.

Średnioroczny stan środków własnych w 2019 roku wyniósł 492 077 tys. PLN.

Spółka nie posiada środków własnych podlegających przepisom przejściowym.

Spółka nie posiada uzupełniających środków własnych.

ŚRODKI WŁASNE DOPUSZCZONE NA POKRYCIE WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH

W tabeli 19 zaprezentowano kwoty dopuszczone na pokrycie wymogów kapitałowych:

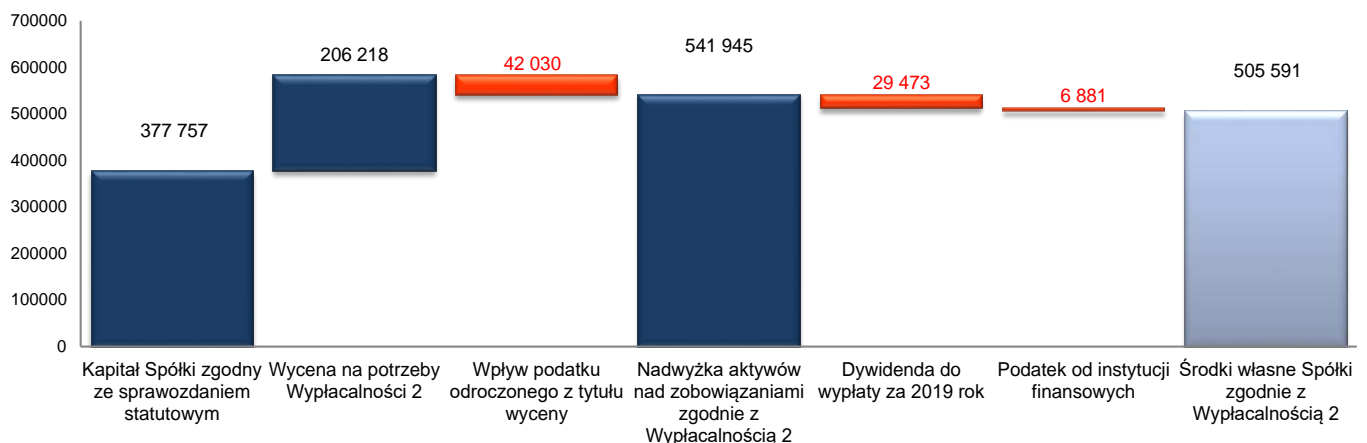
TABELA 19. ŚRODKI WŁASNE DOPUSZCZONE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 ROKU

POKRYCIE WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH	RAZEM	W TYM: KATEGORIA 1 – NIEOGRANICZONE	W TYM: KATEGORIA 1 – OGRANICZONE
Środki własne	505 591	485 691	19 900
Środki własne dopuszczone na pokrycie kapitałowego wymogu	505 591	485 691	19 900
Podstawowe środki własne dopuszczone na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego	505 591	485 691	19 900

UZGODNIENIE KAPITAŁU WŁASNEGO ORAZ ŚRODKÓW WŁASNYCH SPÓŁKI

Na rysunku 20 zaprezentowano istotne różnice pomiędzy kapitałem własnym Spółki obliczonym zgodnie z zasadami

sprawozdania statutowego a środkami własnymi Spółki skalkulowanymi na potrzeby Wyplacalności 2 na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Rysunek 20.

Kapitał własny a środki własne Spółki

Na łączną różnicę pomiędzy kapitałem własnym a środkami własnymi Spółki na dzień 31 grudnia 2019 roku wpłynęły:

- różnice w metodyce wyceny aktywów i zobowiązań między sprawozdaniem statutowym a bilansem ekonomicznym (szczegółowo opisane w rozdziałach D.1, D.2 i D.3 niniejszego Sprawozdania), w tym także wyłączenia pozycji niewystępujących w bilansie na potrzeby Wyplacalność 2 w łącznej kwocie 206 218 tys. PLN,
- wpływ podatku odroczonego z tytułu wyżej wskazanych różnic w kwocie -42 030 tys. PLN,
- planowana dywidenda do wypłaty Akcjonariuszowi Spółki w wysokości -29 473 tys. PLN, tj. 92% z kwoty 32 036 tys. PLN (wynik finansowy Spółki za rok 2019);

odliczenie zostało dokonane zgodnie z Wytyczną nr 2 Wytycznych w sprawie klasyfikacji środków własnych (EIOPA-BoS-14/168),

- podatek od aktywów Spółki do zapłaty w ciągu kolejnych 12 miesięcy licząc od daty bilansowej w kwocie -6 881 tys. PLN; odliczenie zostało dokonane zgodnie ze Stanowiskiem organu nadzoru z dnia 7 kwietnia 2016 roku (L.dz. DNU/606/259/1/2016/AM).

OGRANICZENIA WPŁYWAJĄCE NA ŚRODKI WŁASNE

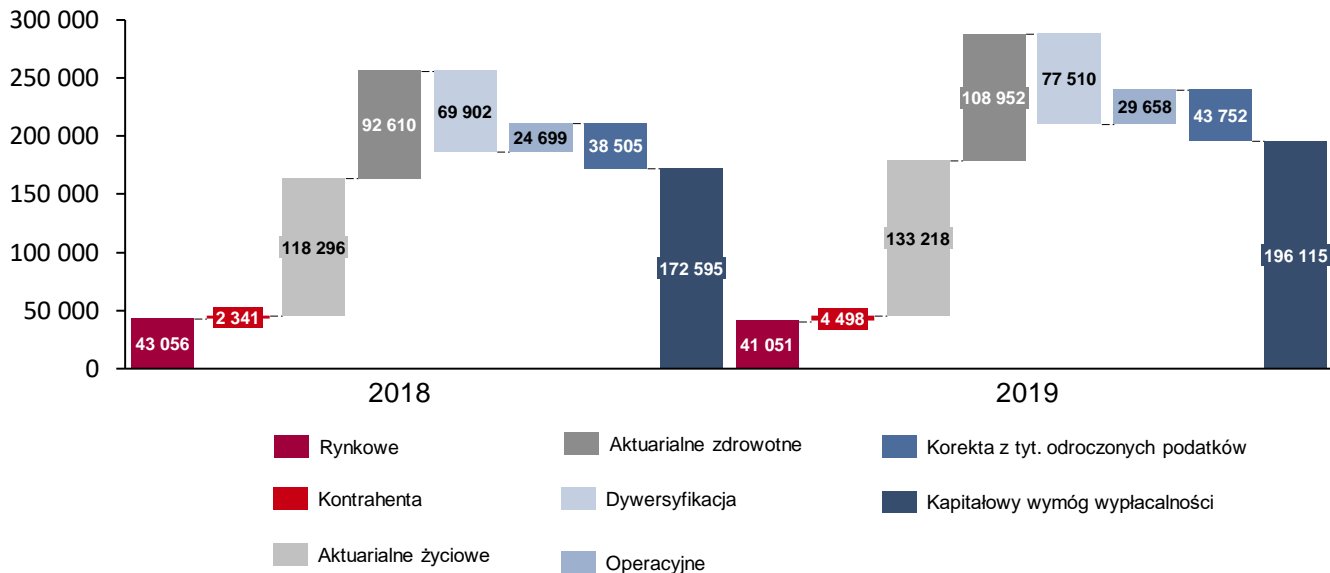
Środki własne Spółki w 2019 roku nie podlegały żadnym ograniczeniom wpływającym na ich dostępność.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku nie dokonano odliczeń od środków własnych.

E.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

E.2.1 Kapitałowy wymóg wypłacalności

Na rysunku 21 przedstawiono informację na temat kapitałowego wymogu wypłacalności Spółki na koniec okresu sprawozdawczego i porównawczego.

Rysunek 21.

Kapitałowy wymóg wypłacalności

Założenia użyte do kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności są zgodne z Rozporządzeniem delegowanym.

Ryzyko rynkowe w tzw. puli menedżerskiej zostało policzone w sposób uproszczony i możliwie dokładny, pula została podzielona na poszczególne klasy aktywów, celem lepszego odzwierciedlenia ryzyka rynkowego i jego składowych. Przez pulę menedżerską rozumie się zarówno tzw. pulę księgową, jak i nadwyżkę aktywów z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z UFK nad najlepszym oszacowaniem rezerw. Same rezerwy z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z UFK oraz aktywa w wielkości tychże rezerw zostały wyłączone z liczenia kapitałowego wymogu wypłacalności, co stanowi konserwatywne uproszczenie stosowane przez Spółkę.

Przy kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności nie uwzględniono również tzw. transitionary measures, tj. zastąpienia podstawowych środków własnych w okresie przejściowym.

Struktura kapitałowego wymogu wypłacalności została opisana w części C niniejszego Sprawozdania.

ISTOTNE ZMIANY KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI I PRZYCZYNY ZMIAN

Najistotniejszymi zmianami w kapitałowym wymogu wypłacalności były:

- wzrost wymogu z tytułu ryzyka rezygnacji z umów w ryzyku aktuarialnym ubezpieczeń życiowych w wyniku nowej sprzedaży indywidualnych ubezpieczeń na życie,
- wzrost wymogu na ryzyko śmiertelności i katastroficzne w ryzyku aktuarialnym ubezpieczeń życiowych oraz ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych w wyniku nowej sprzedaży indywidualnych ubezpieczeń na życie.

E.2.2 Minimalny wymóg kapitałowy

W tabelach poniżej (tabele: 20, 21 i 22) przedstawiono informację ilościową na temat minimalnego wymogu kapitałowego Spółki na koniec okresu sprawozdawczego i porównawczego:

TABELA 20. FORMUŁA LINIOWA DLA UBEZPIECZEŃ NIEŻYCIOWYCH

UBEZPIECZENIA MAJĄTKOWE	31 GRUDNIA 2018	31 GRUDNIA 2019
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	0	0
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	29 929	35 124
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	0	0
Ubezpieczenia OC z tyt. użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	0	0
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	0	0
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe oraz reasekuracja proporcjonalna	0	0
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych oraz reasekuracja proporcjonalna	0	0
Ubezpieczenia OC ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	0	0
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń oraz reasekuracja proporcjonalna	0	0
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	0	0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	0	0
Ubezpieczenia różnych strat finansowych oraz reasekuracja proporcjonalna	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych, transportowych	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń osobowych	0	0
Minimalny wymóg kapitałowy dla ubezpieczeń nieżyciowych	29 929	35 124

TABELA 21. FORMUŁA LINIOWA DLA UBEZPIECZEŃ ŻYCIOWYCH

UBEZPIECZENIA ŻYCIOWE	31 GRUDNIA 2018	31 GRUDNIA 2019
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	4 337	4 590
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	-395	-318
Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z ubezpieczeniowych funduszem kapitałowym	6 730	6 423
Pozostałe ubezpieczenia na życie i reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	120	0
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	52 191	59 453
Minimalny wymóg kapitałowy dla ubezpieczeń życiowych	62 983	70 149

TABELA 22. KALKULACJA MINIMALNEGO WYMOGU KAPITAŁOWEGO ZA POMOCĄ FORMUŁY STANDARDOWEJ

	31 GRUDNIA 2018	31 GRUDNIA 2019
Liniowy MCR	92 912	105 273
SCR	172 595	196 115
Górny próg MCR	77 668	88 252
Dolny próg MCR	43 149	49 029
Łączny MCR	77 668	88 252
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	16 026	15 768
Minimalny wymóg kapitałowy	77 668	88 252

Największą część minimalnego wymogu kapitałowego stanowi suma na ryzyku (59 453 tys. PLN) pochodzącej głównie z ubezpieczeń grupowych. Kolejnymi w ważności składowymi są rezerwy związane z wartością indeksu i funduszem kapitałowym oraz ubezpieczenia zdrowotne.

Tak uzyskany minimalny wymóg kapitałowy w wysokości 105 273 tys. PLN jest następnie obniżony do poziomu 88 252 tys. PLN na skutek ograniczenia górnego (tj. MCR ≤45% SCR).

ISTOTNE ZMIANY MINIMALNEGO WYMOGU KAPITAŁOWEGO I PRZYCZYNY ZMIAN

Wzrost minimalnego wymogu kapitałowego wynikał ze wzrostu górnego progu SCR, który zarówno teraz, jak i rok temu wyznaczał ostateczną wielkość MCR. Również MCR wynikający z formuły liniowej wzrósł, głównie na skutek wzrostu sumy na ryzyku jak i wielkości składki w ubezpieczeniach zdrowotnych, co nastąpiło w wyniku dynamicznego wzrostu ubezpieczeń grupowych.

E.3 Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

Spółka nie korzysta z metody wyliczania wymogu kapitałowego akcji bazującej na duracji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

E.4 Różnice pomiędzy formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

Spółka nie stosuje modelu wewnętrznego do wyliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.5 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

E.5.1 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym

Spółka pokrywa minimalny wymóg kapitałowy na dzień 31 grudnia 2019 roku i nie przewiduje problemów z pokryciem minimalnego wymogu kapitałowego w okresie planistycznym.

E.5.2 Niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

Spółka pokrywa kapitałowy wymóg wypłacalności na dzień 31 grudnia 2019 roku i nie przewiduje problemów z pokryciem kapitałowego wymogu wypłacalności w okresie planistycznym.

E.6 Wszelkie inne informacje

W dniu 8 lipca 2019 roku weszła w życie nowelizacja Rozporządzenia delegowanego do Dyrektywy Wypłacalność 2, wprowadzająca zmiany w metodologii wyliczania kapitałowego wymogu wypłacalności. Istotna zmiana, która weszła w życie w 2019 roku została opisana w części C niniejszego Sprawozdania.

Natomiast Spółka ocenia, że zmiany wchodzące w życie w 2020 roku nie są istotne z punktu widzenia wysokości kapitałowego wymogu wypłacalności i w związku z tym nie wymagają ujawnienia w niniejszym Sprawozdaniu.

ZAŁĄCZNIKI

ZALĄCZNIK 1. POZYCJE BILANSOWE (S.02.01.02)

		WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2
AKTYWA		C0010
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	0
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	29 508
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	733 789
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0
Udziały w jednostkach powiązanych	R0090	0
Akcje i udziały	R0100	678
Akcje i udziały – notowane	R0110	678
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	0
Dłużne papiery wartościowe	R0130	644 522
Obligacje państwowe	R0140	558 357
Obligacje korporacyjne	R0150	86 165
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	7 029
Instrumenty pochodne	R0190	123
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	81 437
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	1 008 707

Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	0
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	0
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	R0270	-10 618
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	-1 028
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0290	0
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	-1 028
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	-4 763
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	-4 763
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	-4 827
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	4 408
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	6 750
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone	R0400	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	28 348
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	2 652
Aktywa ogółem	R0500	1 803 544

		WARTOŚĆ BILANSOWA WG WYPŁACALNOŚĆ 2
ZOBOWIĄZANIA		C0010
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	75 540
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	0
Margines ryzyka	R0550	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	75 540
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	71 277
Margines ryzyka	R0590	4 263
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	152 052
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	0
Margines ryzyka	R0640	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	152 052
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	122 448
Margines ryzyka	R0680	29 604
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	927 334
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	912 722
Margines ryzyka	R0720	14 612

Zobowiązania warunkowe	R0740	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	14 270
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	436
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	42 030
Instrumenty pochodne	R0790	152
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	22 154
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	9 170
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	0
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	18 461
Zobowiązania podporządkowane	R0850	0
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	0
Zobowiązania ogółem	R0900	1 261 599
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	541 945

ZAŁĄCZNIK 2. SKŁADKI, ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA ORAZ KOSZTY WG LINII BIZNESOWYCH (S.05.01.02)

Linie biznesowe w odniesieniu do: ZOBOWIĄZAŃ UBEZPIECZENIOWYCH I REASEKURACYJNYCH ZWIĄZANYCH Z UBEZPIECZENIAMI INNYMI NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (BEZPOŚREDNIA DZIAŁALNOŚĆ UBEZPIECZENIOWA ORAZ REASEKURACJA CZYNNA PROPORCJONALNA)

		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090
SKŁADKI PRZYPISANE										
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	0	302 574	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130									
Udział zakładów reasekuracji	R0140	0	779	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R0200	0	301 795	0	0	0	0	0	0	0
SKŁADKI ZAROBIONE										
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	0	302 563	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230									
Udział zakładów reasekuracji	R0240	0	779	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R0300	0	301 784	0	0	0	0	0	0	0

Linie biznesowe w odniesieniu do: ZOBOWIĄZAŃ UBEZPIECZENIOWYCH I REASEKURACYJNYCH
ZWIĄZANYCH Z UBEZPIECZENIAMI INNYMI NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (BEZPOŚREDNIA
DZIAŁALNOŚĆ UBEZPIECZENIOWA ORAZ REASEKURACJA CZYNNA PROPORCJONALNA)

		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej i tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090
ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA										
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	0	182 783	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330									
Udział zakładów reasekuracji	R0340	0	74	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R0400	0	182 709	0	0	0	0	0	0	0
ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH										
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0420	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0430									
Udział zakładów reasekuracji	R0440	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R0500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koszty poniesione	R0550	0	91 831	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe koszty	R1200									
Koszty ogółem	R1300									

Linie biznesowe w odniesieniu do:
zobowiązań ubezpieczeniowych i
reasekuracyjnych związanych z
ubezpieczeniami innymi niż
ubezpieczenia na życie
(bezpośrednia działalność
ubezpieczeniowa oraz reasekuracja
czynna proporcjonalna)

Linie biznesowe w odniesieniu do:
reasekuracja czynna nieproporcjonalna

Ogółem

		Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Ubezpieczenia zdrowotne	Pozostałe ubezpieczenia osobowe	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia majątkowe	
		C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200
SKŁADKI PRZYPISANE									
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	0	0	0					302 574
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	0	0	0					0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130					0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0140	0	0	0	0	0	0	0	779
Netto	R0200	0	0	0	0	0	0	0	301 795
SKŁADKI ZAROBIONE									
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	0	0	0					302 563
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	0	0	0					0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230					0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0240	0	0	0	0	0	0	0	779
Netto	R0300	0	0	0	0	0	0	0	301 784

Linie biznesowe w odniesieniu do:
zobowiązań ubezpieczeniowych i
reasekuracyjnych związanych z
ubezpieczeniami innymi niż
ubezpieczenia na życie
(bezpośrednia działalność
ubezpieczeniowa oraz reasekuracja
czynna proporcjonalna)

Linie biznesowe w odniesieniu do:
reasekuracja czynna nieproporcjonalna

Ogółem

		Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Ubezpieczenia zdrowotne	Pozostałe ubezpieczenia osobowe	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia majątkowe	
		C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200
ODSZKODOWANIA I ŚWADCZENIA									
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	0	0	0					182 783
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	0	0	0					0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330				0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0340	0	0	0	0	0	0	0	74
Netto	R0400	0	0	0	0	0	0	0	182 709
ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW TECHNICZNO- UBEZPIECZENIOWYCH									
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0	0	0					0
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0420	0	0	0					0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0430				0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0440	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R0500	0	0	0	0	0	0	0	0
Koszty poniesione	R0550	0	0	0	0	0	0	0	91 831
Pozostałe koszty	R1200								1 008
Koszty ogółem	R1300								92 839

	Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie						Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
	Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
SKŁADKI PRZYPISANE									
Brutto	R1410	0	30 734	274 475	364 911	0	0	0	0 670 120
Udział zakładów reasekuracji	R1420	0	630	1 626	5 233	0	0	0	0 7 489
Netto	R1500	0	30 104	272 849	359 678	0	0	0	0 662 631
SKŁADKI ZAROBIONE									
Brutto	R1510	0	30 059	274 456	363 012	0	0	0	0 667 527
Udział zakładów reasekuracji	R1520	0	468	1 543	3 870	0	0	0	0 5 881
Netto	R1600	0	29 591	272 913	359 142	0	0	0	0 661 646
ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA									
Brutto	R1610	0	16 704	374 586	228 698	0	0	0	0 619 988
Udział zakładów reasekuracji	R1620	0	123	23 073	3 045	0	0	0	0 26 241
Netto	R1700	0	16 581	351 513	225 653	0	0	0	0 593 747
ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH									
Brutto	R1710	0	-8 807	70 654	-3 654	0	0	0	0 58 193
Udział zakładów reasekuracji	R1720	0	0	22 634	0	0	0	0	0 22 634
Netto	R1800	0	-8 807	48 020	-3 654	0	0	0	0 35 559
Koszty poniesione	R1900	0	6 569	32 610	130 933	0	0	0	0 170 112
Pozostałe koszty	R2500								3 571
Koszty ogółem	R2600								173 683

ZAŁĄCZNIK 3. SKŁADKI, ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA ORAZ KOSZTY WG KRAJU (S.05.02.01)

Składki przypisane brutto dotyczące kraju siedziby reprezentują ponad 90% łącznych składek przypisanych brutto, dlatego formularz S.05.02.01 nie jest wymagany.

ZAŁĄCZNIK 4. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE DLA UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE I UBEZPIECZEŃ ZDROWOTNYCH O CHARAKTERZE UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE (S.12.01.02)

		Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja czynna	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE ŁĄCZNIE	R0010	0	0			0			0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0	0			0			0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE JAKO SUMA NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA I MARGINESU RYZYKA											
NAJLEPSZE OSZACOWANIE											
NAJLEPSZE OSZACOWANIE BRUTTO	R0030	129 321		0	912 722		-6 873	0	0	0	1 035 170
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	-843		0	-4 827		-3 920	0	0	0	-9 590
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090	130 164		0	917 549		-2 953	0	0	0	1 044 760
MARGINES RYZYKA	R0100	3 486	14 612			26 118			0	0	44 216
KWOTA WYNIKAJĄCA Z ZASTOSOWANIA PRZEPISÓW PRZEJŚCIOWYCH DOTYCZĄCYCH REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH											
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	0	0			0			0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0120	0		0	0		0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0130	0	0			0			0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE – OGÓŁEM	R0200	132 807	927 334			19 245			0	0	1 079 386

		Ubezpieczenia zdrowotne (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (reasekuracja czynna)	Ogółem (Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)
		C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE ŁĄCZNIE	R0010	0				0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0				0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE JAKO SUMA NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA I MARGINESU RYZYKA							
NAJLEPSZE OSZACOWANIE							
NAJLEPSZE OSZACOWANIE BRUTTO	R0030			0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080			0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090			0	0	0	0
MARGINES RYZYKA	R0100	0				0	0
KWOTA WYNIKAJĄCA Z ZASTOSOWANIA PRZEPISÓW PRZEJŚCIOWYCH DOTYCZĄCYCH REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH							
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	0				0	0
Najlepsze oszacowanie	R0120			0	0	0	0
Margines ryzyka	R0130	0				0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE – OGÓŁEM	R0200	0				0	0

ZAŁĄCZNIK 5. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE DLA UBEZPIECZEŃ INNYCH NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (S.17.01.02)

	Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna								
	Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń
	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE ŁĄCZNIE	R0010	0	0	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczonymi łącznie – Ogółem	R0050	0	0	0	0	0	0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE OBLICZANE JAKO SUMA NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA I MARGINESU RYZYKA									
NAJLEPSZE OSZACOWANIE									
Rezerwy składek									
Brutto	R0060	0	-2 252	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0140	0	-1 033	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy składek netto	R0150	0	-1 219	0	0	0	0	0	0
REZERWY NA ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA									
Brutto	R0160	0	73 529	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0240	0	5	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia	R0250	0	73 524	0	0	0	0	0	0
ŁĄCZNA KWOTA NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA BRUTTO	R0260	0	71 277	0	0	0	0	0	0
ŁĄCZNA KWOTA NAJLEPSZEGO OSZACOWANIA NETTO	R0270	0	72 305	0	0	0	0	0	0

Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna

		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100
MARGINES RYZYKA	R0280	0	4 263	0	0	0	0	0	0	0
KWOTA WYNIKAJĄCA Z ZASTOSOWANIA PRZEPISÓW PRZEJŚCIOWYCH DOTYCZĄCYCH REZERW TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWYCH										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0290	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0300	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0310	0	0	0	0	0	0	0	0	0
REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE – OGÓŁEM										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0320	0	75 540	0	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0330	0	-1 028	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0340	0	76 568	0	0	0	0	0	0	0

ZAŁĄCZNIK 6. ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU POZOSTAŁYCH UBEZPIECZEŃ OSOBOWYCH I MAJĄTKOWYCH OGÓŁEM ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ INNEJ NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (S.19.01.21)
OGÓŁEM ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ INNEJ NIŻ UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE

Rok szkody / rok zawarcia umowy

Z0020 1 – Rok zajścia szkody

WYPŁACONE ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA BRUTTO (NA ZASADZIE NIEKUMULATYWNEJ)

(wartość bezwzględna)

Rok	Rok zmiany											W bieżącym roku	Suma lat skumulowana			
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +					
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110			C0170	C0180	
Wcześ- niejsze lata	R0100												0	R0100	0	0
N-9	R0160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	R0160	0	0
N-8	R0170	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	R0170	0	0
N-7	R0180	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	R0180	0	0
N-6	R0190	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	R0190	0	0
N-5	R0200	55 461	17 081	1 633	454	117	16							R0200	16	74 762
N-4	R0210	78 664	21 435	2 054	604	86								R0210	86	102 843
N-3	R0220	91 672	24 706	2 423	1 015									R0220	1 015	119 816
N-2	R0230	102 262	28 622	3 203										R0230	3 203	134 087
N-1	R0240	112 479	35 849											R0240	35 849	148 328
N	R0250	127 776												R0250	127 776	127 776
														R0260	167 945	707 612

NIEZDYSKONTOWANE NAJLEPSZE OSZACOWANIE DLA REZERWY NA NIETYTUŁOWANE ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA BRUTTO

(wartość bezwzględna)

	Rok	Rok zmiany										Koniec roku (dane zdyskontowane)					
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +					
		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300		C0360			
Wcześniejsze lata	R0100															R0100	0
	N-9	R0160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	R0160	0
	N-8	R0170	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	R0170	0
	N-7	R0180	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	R0180	0
	N-6	R0190	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	R0190	0
	N-5	R0200	0	0	581	113	40	0								R0200	0
	N-4	R0210	0	1 956	1 271	142	45									R0210	42
	N-3	R0220	46 696	4 834	1 624	245										R0220	232
	N-2	R0230	44 101	6 118	1 945											R0230	1 876
	N-1	R0240	54 107	9 490												R0240	9 318
	N	R0250	62 353													R0250	62 140
																R0260	73 608

**ZAŁĄCZNIK 7. WPŁYW ŚRODKÓW W ZAKRESIE GWARANCJI DŁUGOTERMINOWYCH I ŚRODKÓW PRZEJŚCIOWYCH
(S.22.01.21)**

Spółka nie stosuje środków dotyczących gwarancji długoterminowych lub przepisów przejściowych, dlatego formularz S.22.01.21 nie jest wymagany.

ZAŁĄCZNIK 8. ŚRODKI WŁASNE (S.23.01.01)

		Ogółem	Kategoria 1 – nieograniczone	Kategoria 1 – ograniczone	Kategoria 2	Kategoria 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
PODSTAWOWE ŚRODKI WŁASNE PRZED ODLICZENIEM Z TYTUŁU UDZIAŁÓW W INNYCH INSTYTUCJACH SEKTORA FINANSOWEGO ZGODNIE Z ART. 68 ROZPORZĄDZENIA DELEGOWANEGO (UE) 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	291 693	291 693		0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	0	0		0	
Kkapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	0	0		0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0			
Akcje uprzywilejowane	R0090	19 900		19 900	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	193 998	193 998			
Zobowiązania podporządkowane	R0140	0		0	0	0
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0				0
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0	0
ŚRODKI WŁASNE ZE SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH, KTÓRE NIE POWINNY BYĆ UWZGLĘDNIONE W REZERWIE UZGODNIENIOWEJ I NIE SPEŁNIAJĄ KRYTERIÓW KLASYFIKACJI JAKO ŚRODKI WŁASNE WG WYPŁACALNOŚĆ II						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	0				
ODLICZENIA						
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0	0	0	0	0
PODSTAWOWE ŚRODKI WŁASNE OGÓŁEM PO ODLICZENIACH	R0290	505 591	485 691	19 900	0	0

		Ogółem	Kategoria 1 – nieograniczone	Kategoria 1 – ograniczone	Kategoria 2	Kategoria 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
UZUPEŁNIAJĄCE ŚRODKI WŁASNE						
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	0			0	
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	0			0	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	0			0	0
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0			0	0
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0			0	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0			0	0
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0			0	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0			0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0			0	0
UZUPEŁNIAJĄCE ŚRODKI WŁASNE OGÓŁEM	R0400	0			0	0
DOSTĘPNE I DOPUSZCZONE ŚRODKI WŁASNE						
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	505 591	485 691	19 900	0	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	505 591	485 691	19 900	0	
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	505 591	485 691	19 900	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	505 591	485 691	19 900	0	
SCR	R0580	196 115				
MCR	R0600	88 252				
STOSUNEK DOPUSZCZONYCH ŚRODKÓW WŁASNYCH DO SCR	R0620	257,80%				
STOSUNEK DOPUSZCZONYCH ŚRODKÓW WŁASNYCH DO MCR	R0640	572,89%				

		C0060	
REZERWA UZGODNIENIOWA			
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	541 945	
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0	
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	36 354	
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	311 593	
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0	
REZERWA UZGODNIENIOWA	R0760	193 998	
OCZEKIWANE ZYSKI			
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	182 830	
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	23 864	
OCZEKIWANE ZYSKI Z PRZYSZŁYCH SKŁADEK - OGÓŁEM	R0790	206 694	

ZALĄCZNIK 9. KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI – DLA PODMIOTÓW STOSUJĄCYCH FORMUŁĘ STANDARDOWĄ (S.25.01.21)

	KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI BRUTTO	PARAMETRY SPECYFICZNE DLA ZAKŁADU		UPROSZCZENIA
		C0110	C0090	C0120
Ryzyko rynkowe	R0010	41 051		brak
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	4 498		
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie	R0030	133 218	brak	Ryzyko związane z rezygnacjami w ubezpieczeniach na życie
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	108 952	brak	Ryzyko związane z rezygnacjami w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	0	brak	brak
Dywersyfikacja	R0060	-77 510		
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0		
PODSTAWOWY WYMÓG KAPITAŁOWY	R0100	210 209		

OBLICZANIE KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI		C0120
Ryzyko operacyjne	R0130	29 658
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieceniowych do pokrywania strat	R0140	0
Zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	R0150	-43 752
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	0
KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI Z WYŁĄCZENIEM WYMOGU KAPITAŁOWEGO	R0200	196 115
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	0
KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI	R0220	196 115
INNE INFORMACJE NA TEMAT SCR		
WYMÓG KAPITAŁOWY DLA PODMODUŁU RYZYKA CEN AKCJI OPARTEGO NA DURACJI	R0400	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	0

**ZAŁĄCZNIK 10. MINIMALNY WYMÓG KAPITAŁOWY – DZIAŁALNOŚĆ UBEZPIECZENIOWA LUB REASEKURACYJNA
PROWADZONA JEDYNIEM W ZAKRESIE UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE LUB JEDYNIEM W ZAKRESIE UBEZPIECZEŃ INNYCH NIŻ
UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE (S.28.01.01)**

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

MCR _{ML} Wynik	C0010		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)
	R0010	35 124		
			C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020		0	0
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030		72 305	301 795
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040		0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050		0	0
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060		0	0
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070		0	0
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna	R0080		0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090		0	0
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń i reasekuracja proporcjonalna	R0100		0	0
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110		0	0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120		0	0
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130		0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140		0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150		0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160		0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170		0	0

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie

MCR _L Wynik	C0040		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
	R0200	70 149		
			C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	124 054		
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	6 110		
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	917 549		
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	0		
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250			84 933 510

OGÓLNE OBLICZENIE MCR

		C0070
Liniowy MCR	R0300	105 273
SCR	R0310	196 115
Górny próg MCR	R0320	88 252
Dolny próg MCR	R0330	49 029
Łączny MCR	R0340	88 252
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	15 768
		C0070
MINIMALNY WYMÓG KAPITAŁOWY	R0400	88 252